

ProCredit Bank
Kosovo

Raport Vjetor 2018

Përmbajtja

1. Misioni i Bankës ProCredit
2. Etika e biznesit dhe standardet mjedisore
 - 2.2. Kultura e komunikimit të hapur
 - 2.3. Përgjegjësia dhe toleranca shoqërore
 - 2.4. Standarde të larta profesionale
 - 2.5. Integritet dhe përkushtim personal
3. Informatat themelore të Bankës ProCredit
4. Segmentet kyç të biznesit
 - 4.1. Klientët e biznesit
 - 4.2. Klientët privatë
 - 4.3. Depozitat e klientëve privatë
5. Kanalet elektronike të bankimit
6. Menaxhimi i rrezikut
 - 6.1. Menaxhimi i rrezikut kreditor për vitin 2018
 - 6.2. Menaxhimi i rrezikut të ekspozimit ndaj palëve tjera
 - 6.3. Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit dhe financimit
 - 6.4. Menaxhimi i rrezikut të valutës
 - 6.5. Menaxhimi i rrezikut të normës së interesit
 - 6.6. Adekuatshmëria e kapitalit
 - 6.7. Menaxhimi i rrezikut operacional dhe i mashtrimit
 - 6.8. Parandalimi i shpëlarjes së parasë
7. Punëtorët dhe zhvillimi i tyre
 - 7.1. Akademitë dhe qendrat e gjuhëve të grupit ProCredit
 - 7.2. Trajnimet e specializuara dhe trajnimet tjera
 - 7.3. Onboarding Programme
 - 7.4. Ndërtimi i marrëdhënieve
8. Perspektiva e Bankës ProCredit për vitin 2018
9. Pasqyrat financiare

Misioni i Bankës

Banka ProCredit është bankë komerciale e orientuar drejt zhvillimit. Ne ofrojmë shërbime cilësore për Bizneset e Vogla dhe të Mesme si dhe për klientët privatë që kanë kapacitet për të kursyer dhe preferojnë të bankojnë përmes kanaleve elektronike. Në operacionet tona ne i përmbahemi një numri të caktuar parimesh bazë: ne vlerësojmë transparencën gjatë komunikimit me klientët tanë, nuk promovojmë kredi konsumuese, jemi të përkushtuar në uljen e ndotjes mjedisore si dhe ofrojmë shërbime, të cilat janë të bazuara në gjendjen e çdo klienti si dhe në analizën e shëndoshë financiare.

Fokusi ynë është ofrimi i shërbimeve për Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme, sepse jemi të bindur që këto biznese krijojnë numrin më të madh të vendeve të punës dhe u japin një kontribut thelbësor ekonomive në të cilat operojnë. Duke ofruar shërbime të thjeshta depozituese, shërbime bankare online si dhe duke investuar burime të konsiderueshme në edukimin financiar, ne kemi për qëllim ta promovojmë kulturën e kursimit dhe përgjegjësinë financiare të klientët e biznesit dhe të klientët privatë. Aksionarët tanë presin një fitim të qëndrueshëm nga investimi më afat të gjatë dhe nuk janë të interesuar për maksimizimin e fitimit në afat të shkurtër. Ne bëjmë investime të mëdha në trajnimin e stafit, në mënyrë që të krijojmë atmosferë të kënaqshme dhe efikase të punës, si dhe të ofrojmë shërbime profesionale dhe të përshtatshme për klientët tanë.

Etika e biznesit

Pjesë e misionit të përgjithshëm të grupit ProCredit është përcaktimi i standardeve në sektorët financiarë në të cilët ne operojmë. Ne duam që të bëjmë ndryshim – nëpërmjet grupeve të synuara të cilave u shërbejmë, përmes cilësisë së shërbimeve tona financiare dhe përmes etikës afariste. Operacionet e institucioneve ProCredit udhëhiqen nga këto parime:

Transparenca: Ne ofrojmë informata transparente për klientët tanë, për opinionin publik dhe për punonjësit tanë. Për shembull, ne sigurohemi që klientët të kuptojnë plotësisht kushtet e kontratave, të cilat ata i lidhin me ne dhe angazhohemi në edukimin financiar, me qëllim që të ngrisim vetëdijen e publikut për rreziqet e ofertave financiare jotransparente.

Kultura e komunikimit të hapur: Ne komunikojmë me njëri tjetrin hapas, në mënyrë të drejtë dhe konstruktive. Ne i trajtojmë konfliktet në punë, në mënyrë profesionale, duke punuar bashkërisht për të gjetur zgjidhje.

Përgjegjësia dhe toleranca shoqërore: Ne ofrojmë këshilla të shëndosha dhe me bazë të sigurt për klientët tanë. Para se të ofrojmë kredi për klientët tanë, ne vlerësojmë gjendjen e tyre ekonomike dhe financiare, potencialin e tyre të biznesit dhe kapacitetin e tyre për kthimin e kredisë, në mënyrë që të shmangim mbiborxhi dhe që të ofrojmë shërbime të përshtatshme financiare. Për më tepër, ne jemi të përkushtuar në trajtimin e të gjithë klientëve dhe punëtorëve me korrektësi dhe respekt, pa marrë parasysh origjinën, racën, gjuhën, gjininë apo besimet e tyre fetare.

Ne gjithashtu sigurohemi se kërkesat e aplikuesve për financim vlerësohen në aspektin e përputhshmërisë me praktikën tonë etike afariste. Asnjë kredi nuk është lëshuar për individë ose biznese, në qoftë se dyshohet se ata janë duke përdorur metoda të punës, të cilat janë të pasigurta, të dëmshme për ambientin apo moralisht të papranueshme, veçanërisht shfrytëzimi i fëmijëve për punë.

Standarde të larta profesionale: Punëtorët tanë marrin personalisht përgjegjësi për kualitetin e punës së tyre dhe gjithmonë përpiqen për t'u ngritur profesionalisht.

Integritet dhe përkushtim personal: Sinqeriteti i plotë kërkohet në çdo kohë nga të gjithë punëtorët e grupit ProCredit, dhe çdo mosrespektim i këtij parimi trajtohet shpejt dhe në mënyrë rigorozë. Këto parime përfaqësojnë shtyllën kryesore të kulturës sonë korporative dhe aplikohen në mënyrë aktive në operacionet e përditshme. Ato reflektohen në Kodin e Mirësjelljes së ProCredit-it, i cili i përkthen parimet e grupit në udhëzime praktike për personelin tonë.

Politikat mjedisore të Bankës

ProCredit Bank është bankë me orientim zhvillimor, e cila kryen veprimtari të përgjegjshme bankare. Pjesë e kësaj përgjegjësie është të vepruarit në pajtueshmëri me standardet e parafinuara sociale, etike dhe mjedisore.

Qasja e përgjegjshme në mbrojtjen mjedisore është pjesë e rëndësishme e modelit të përgjegjshëm biznesor e shoqëror të ProCredit Bankës dhe vlerë e integruar në filozofinë tonë bankare.

Marrja e masave në uljen e ndotjes mjedisore, përballë ndryshimeve aktuale klimatike, është çështje që kërkon trajtim urgjent. Prandaj, ruajtja e mjedisit është përgjegjësi e secilit prej nesh, pa marrë parasysh profilin e veprimtarisë sonë. Në këtë kontekst, banka ProCredit përmes Komitetit të vet Mjedisor është e përkushtuar në zbatimin e politikave që avancojnë qasjen e Bankës në menaxhimin e ndikimit mjedisor të vetë institucionit, si dhe klientëve të vet.

Standardet mjedisore të Bankës ProCredit kanë për qëllim uljen e ndikimit në mjedis të aktiviteteve tona, integrimin dhe zbatimin e procedurave ekologjiksht miqësore në një sistem gjithëpërfshirës operacional, ndikimin e drejtpërdrejtë të bankës në kursimin e energjisë dhe njëherësh uljen e lirit të dioksidit të karbonit etj. Banka ProCredit në Kosovë vazhdon të luajë rol të rëndësishëm në rritjen e ndërgjegjësimit mjedisor ndaj punonjësve të vet, klientëve si dhe publikut të gjerë, si dhe në përkrahjen e iniciativave qytetare për ruajtjen e mjedisit etj.

Management

Ilir I. Aliu

Chief Executive Officer

Eriola Bibolli

Deputy Chief Executive Officer

Informatat themelore të Bankës ProCredit

Aksionari	Shuma e vlerës nominale (EUR)	Numri i aksioneve	në %
ProCredit Holding	61,346,210	12,269,242	100
Totali	61,346,210	12,269,242	100

ProCredit Holding është kompania prind e një grupi global bankash që është themeluar si Internationale Micro Investitionen AG (IMI) në vitin 1998 nga kompania pioniere konsulente për zhvillimin financiar Zeitinger Invest GmbH.

ProCredit Holding është e përkushtuar në zgjerimin e qasjes në ofrimin e shërbimeve financiare në vendet në zhvillim dhe në ekonomitë në tranzicion, duke ndërtuar një grup bankash që janë udhëheqëse të ofrimit të shërbimeve financiare, të drejta dhe transparente për Bizneset e Vogla dhe të Mesme si dhe për popullatën në vendet në të cilat operojnë. Ajo kujdeset që vlerat e korporatës ProCredit, praktikat më të mira ndërkombëtare si dhe principet e Baselit II të menaxhimit të riskut të implementohen në gjithë grupin, bashkë me standardet, gjithashtu të vendosura nga autoritetet gjermane të mbikëqyrjes.

Zeitinger Invest GmbH është aksionari udhëheqës si dhe investitori strategjik në ProCredit Holding. Zeitinger Invest GmbH (dhe paraardhësi IPC) ka qenë forca shtytëse ndërmarrëse prapa grupit ProCredit që nga themelimi i bankave.

ProCredit Holding është partneritet publiko-privat. Përveç Zeitinger Invest GmbH dhe ProCredit Invest, aksionarët e tjerë privatë të ProCredit Holding përfshijnë

fondacionin Dutch DOEN, fondin pensional amerikan TIAA-CREF, fondin amerikan të mikrofinancave Omidyar-Tufts dhe fondin investues zviceran responsAbility. Aksionarët publikë të ProCredit Holding përfshijnë KfW (Bankën Promocionale Gjermane), IFC (Sektori privat i Bankës Botërore), FMO (Banka Zhvillimore Holandeze), BIO (Kompania Investuese Belge për Vendet në Zhvillim) dhe Proparco (Kompania Investuese dhe Promovuese Franceze për Bashkëpunim Ekonomik).

Forma ligjore e ProCredit Holding është e ashtuquajtura KGaA (Kommanditgesellschaft auf Aktien, ose në shqip një partneritet me përgjegjësi të kufizuar). Kjo është një formë ligjore e përdorur shpesh në Gjermani, e cila në thelb mund të konsiderohet si një kompani aksionare, në të cilën roli i bordit drejtues është marrë përsipër nga një partner i përgjithshëm dhe në të cilën partneri i përgjithshëm ka të drejtat e pëlqimit mbi vendime të caktuara të aksionarëve. Në rastin e ProCredit Holding, partneri i përgjithshëm është një kompani e vogël e veçantë, e cila zotërohet nga aksionarët kryesorë të ProCredit Holding AG&CO, KGaA, Zeitinger Invest GmbH, ProCredit Staff Invest, DOEN, KfW dhe IFC. Struktura KGaA do t'i lejojë ProCredit Holding të rrisë kapitalin në të ardhmen pa ulur ndikimin e aksionarëve kryesorë në sigurimin e të gjitha qëllimeve në zhvillimin dhe suksesin tregtar.

Segmentet kyçe të biznesit

Klientët e biznesit

Fokusi i Bankës sonë mbetet ofrimi i shërbimeve për Ndërmarrjet e vogla dhe të Mesme, sepse jemi të bindur që këto biznese krijojnë numrin më të madh të vendeve të punës dhe u japin një kontribut thelbësor ekonomik në të cilat operojnë. Qasja e zhvilluar e Bankës për të menaxhuar relacionin me klientët e saj të biznesit dhe po ashtu profesionalizmi i këshilltarëve të biznesit të Bankës, bëjnë që Banka të kuptojë nevojat e klientëve, biznesin e tyre dhe kapacitetin financiar dhe kështu na bën të mundur që të ofrojmë shërbime adekuate financiare dhe financim në mënyrë efektive dhe eficiente. Banka vendos theks të veçantë në shërbimet e përgjegjshme financiare.

Në linjë me strategjinë e grupit, Banka ka zhvilluar konceptin e biznesit për klientët e saj “hausbank” me të

cilin kuptojmë se Banka jo vetëm që financon kredi dhe produkte të tjera financiare për klientët e biznesit por ofron gamë të gjerë të shërbimeve moderne financiare, të cilat iu nevojiten Bizneseve të Vogla dhe të Mëdha për t'u zgjeruar. Këto shërbime përfshijnë platformën elektronike të avancuar E-banking, përmes së cilës platformë, klientët e biznesit mund të kryejnë transfere kombëtare dhe ndërkombëtare, në mënyrë të shpejtë dhe të sigurt, me kosto të ulëta, pagesa të pagave dhe masive, pagesa të faturave, pagesa për Doganën, menaxhim të llogarisë së kredisë dhe linjës kreditore; kartela dhe transaksione eficiente në POS terminale; shërbime të financave tregtare; dhe së fundi modelin më të ri të bankimit në rajon Zona 24/7 në të cilat hapësira klientët e biznesit do të mund të bëjnë tërheqjen e fondeve 24h në 7 ditë të javës, deponim të realizimeve ditore në ATM Cash In në vlera deri në 10,000 euro si

dhe deponim në shuma më të larta në Drop Box. Shërbimet tona bankare i ndihmojnë biznesit të zgjerohet dhe të veprojë në mënyrë më efikase dhe sjellin qëndrueshmëri për bizneset. Banka ka qëllim të ketë partneritet afatgjatë me Bizneset e Vogla dhe të Mesme dhe të përcjellë zhvillimin e tyre. Këto elemente të kombinuara me përvojën e specializuar të këshilltarëve të biznesit janë bazat e modelit tonë të një biznesi të suksesshëm.

Ne kemi vazhduar të vëmë një theks të veçantë në promovimin e shërbimeve të tjera bankare, të cilat korrespondojnë me nevojat e klientëve tanë. Për t'i plotësuar nevojat e klientëve të biznesit ne gjatë tërë vitit kemi punuar në zhvillimin dhe përmirësimin e shërbimeve tona në "ZONAT 24/7", me qëllim që të vazhdojmë të ofrojmë bankim inovativ, të shpejtë dhe të sigurt. E veçanta e këtyre zonave është se në to janë të vendosura pajisje të tilla të teknologjisë së lartë, të cilat u ofrojnë fleksibilitet dhe efikasitet të lartë klientëve të biznesit pa pasur nevojë të kufizohemi nga orari i punës së bankës. Në këto hapësira klientët e biznesit mund të bëjnë tërheqjen e fondeve 24h në 7 ditë të javës, deponim të realizimeve ditore në ATM Cash In, deponim të shumave më të mëdha në kasafortën bankare, si dhe deponim të monedhave në ATM të veçantë. Po ashtu, Banka ka përshtatur dhe ka avancuar platformën ebanking në linjë me nevojat e Bizneseve të Vogla dhe të Mesme dhe me zhvillimet e fundit teknologjike. Edhe gjatë vitit 2018 Banka vazhdoi investimet në zhvillimin e mëtejshëm të këshilltarëve të klientëve të biznesit, me qëllim të ofrimit të trajtimit sa më cilësor dhe profesional për klientët tanë. Kjo pasi Banka i cilëson këshilltarët e klientëve të biznesit si pikë kyçe në implementimin e strategjisë së Bankës në zhvillimin e relacioneve profesionale afatgjata me klientët e biznesit.

Gjatë vitit 2018, Banka ka vendosur fokus të veçantë në stimulimin dhe promovimin e kredive investive për të gjitha Bizneset e vogla dhe të Mesme me theks të veçantë ndaj kompanive prodhuese, duke arritur kështu pjesëmarrjen më të lartë në treg për kreditë në sektorin e prodhimit. Banka ka mbajtur fokusin në përkrahjen e bizneseve me kapacitet financiar mbi 30,000 euro dhe rritja në portfolion e biznesit gjatë vitit 2018 ishte mbi 30 milionë euro e që volumi total i kredive dedikuar bizneseve në fund të vitit 2018 ar–riti në 383.1 milionë euro.

ProCredit si bankë e cila kryen veprimtari të përgjegjshme bankare ka fokus të veçantë të vepruarit në pajtueshmëri me standardet mjedisore. Banka ka vazhduar me mbështetjen e klientëve të saj, të cilët kanë investuar përmes kredive të gjelbra, term ky që i karakterizon të gjitha shërbimet financiare për investim në kursim të energjisë, në burime të energjisë së ripërtërishme, si dhe masa tjera ekologjike miqësore. Gjatë vitit 2018, qëllimi ka qenë që sa më shumë të stimulohe klientët e bizneseve, që të ndërmarrin investime të tilla, me fokus të veçantë në kursim të energjisë elektrike përmes investimeve në panele solare, në avancim të makinerive prodhuese dhe në masa që do të ulnin ndotjen e ujit apo të ajrit. Portfolio e kredive të gjelbra për klientët e biznesit arriti në 69.9 milionë Euro, duke arritur pjesëmarrjen prej 18.2% në totalin e portfolios së financimit të këtyre klientëve.

Banka do të vazhdojë që të përshtatë dhe të zhvillojë shërbimet bankare në funksion të bizneseve, me qëllim që të ndihmojë bizneset që të zhvillohen dhe të sjellin qëndrueshmëri. Përveç përkrahjes së investimeve afatshkurtra dhe afatmesme të bizneseve, fokusi ynë i veçantë për vitin 2018 do të vazhdojë të jetë në përkrahjen dhe stimulimin e investimeve afatgjata, e në veçanti në përkrahjen e bizneseve prodhuese dhe në stimulimin e investimeve eko. Po ashtu, banka do të vazhdojë të ofrojë shërbime cilësore në Zonat 24/7 dhe të zhvillojë platformën ebanking, me qëllim të ofrimit të mënyrave më efikase të të bërit biznes nga ana e klientëve të saj. Këto elemente të kombinuara me përvojën e specializuar të këshilltarëve të biznesit janë bazat e modelit tonë të një biznesi të suksesshëm. Synim i Bankës sonë mbetet të qenët "hausbank" për klientët e Biznesit të vogël dhe të Mesëm dhe krijimi i bashkëpunimeve afatgjata me klientët e biznesit.

Klientët privatë

Viti 2018 ka shënuar vitin më të rëndësishëm të Bankës, sa i përket pozicionimit të saj ndaj klientëve privatë. Investimet e vazhdueshme të Bankës në teknologji dhe automatizimi i proceseve kanë mundësuar qasje më të lehtë dhe më të përshtatshme për klientët tanë. Fokusi i Bankës ProCredit vazhdon të jetë vënia në dispozicion e platformave elektronike/digjitale, të cilat u ofrojnë klientëve fleksibilitet në menaxhimin e financave të tyre, dhe njëkohësisht komoditetin për t' i realizuar ato në rrehatinë e shtëpisë apo zyrës së tyre.

Një pjesë e mirë e shërbimeve të Bankës janë automatizuar gjatë viteve të kaluara dhe në vitin 2018 Banka ProCredit u përqendrua jashtëzakonisht në zgjerimin e mundësive që klientët të kenë qasje në shërbimet bankare të Bankës përmes avancimit të platformës “E-banking”. Avancimet në këto platforma dhe përgatitja profesionale e këshilltarëve të Bankës ProCredit kanë

ofruar mundësi të mëdha për klientët që t' i përmbushin nevojat e tyre bankare pa kufizime kohore ose territoriale.

Në të njëjtën kohë, ProCredit me përkushtim të vazhdueshëm mbështet planet investive të klientëve privatë, me fokus në kreditë për banim në mënyrë që t' i ofrojë mundësi klientëve të blejnë apo edhe të ndërtojnë pasuritë e tyre familjare. Në fund të vitit 2018 pjesëmarrja e kredive për shtëpi është rritur nga 30% në 41%. ProCredit Bank e ka pozicionuar veten në treg si partner shumë i besueshëm për të gjithë klientët privatë, duke ofruar plane të arsyeshme për investimet në pronë.

Depozitat e klientëve privatë

Qëllimi i Bankës Procredit, krahas edukimit financiar, është edhe nxitja e kulturës së kursimit përmes ofrimit cilësor të këshillimit financiar. Gjatë vitit 2018, depozitat e Bankës kanë qenë në linjë me planifikimet e likuiditetit dhe me implementimin e strategjisë së bankimit direkt. Portfolio e depozitave është mbajtur e diversifikuar, ku depozitat e klientëve privatë kanë arritur në 465 milionë. Banka ProCredit do të vazhdojë edhe më tej ta theksojë rëndësinë e kursimeve për të gjithë klientët e saj privatë.

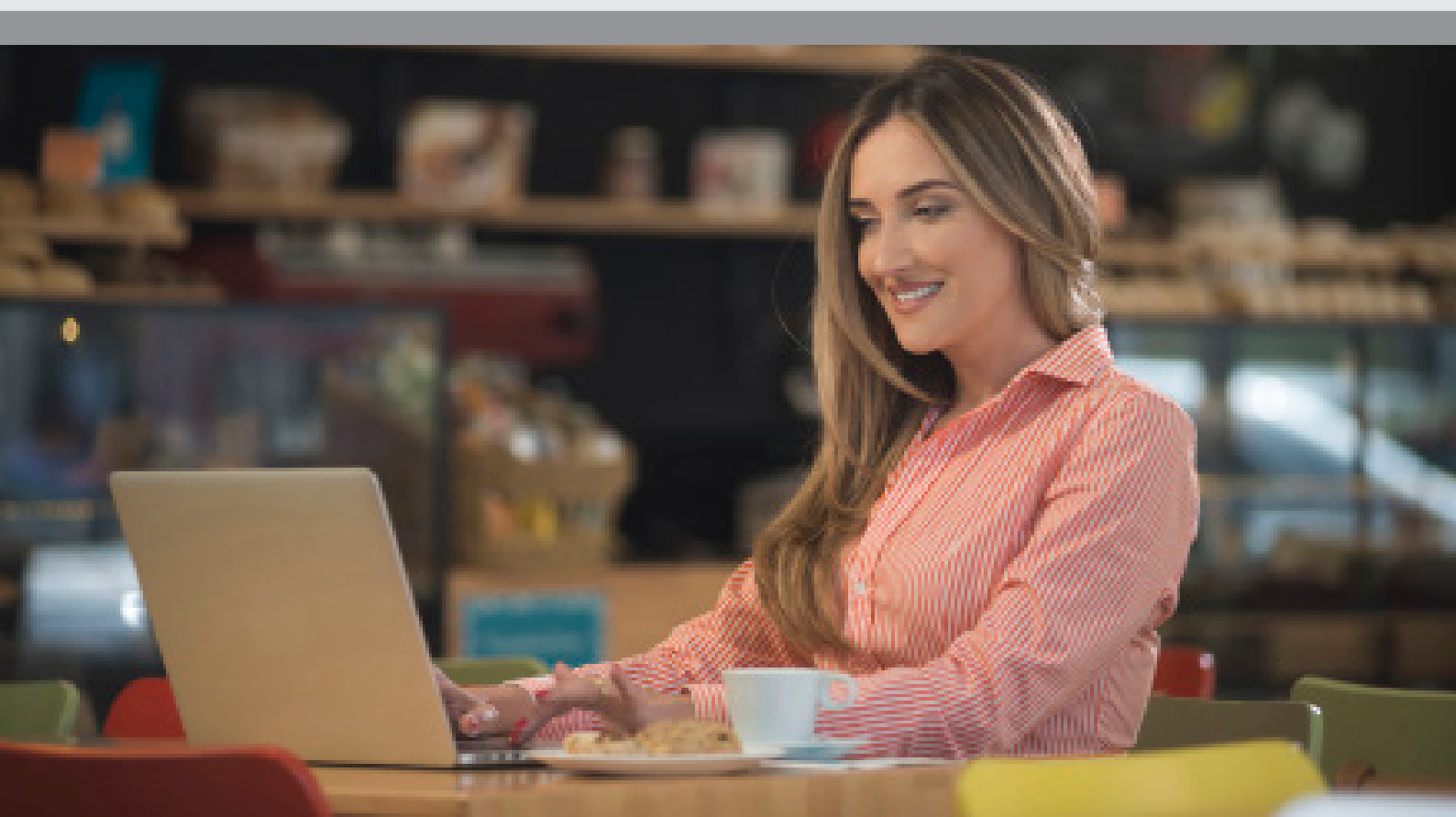
Bankimi direkt

Implementimi i strategjisë së bankimit direkt ka filluar qysh nga viti 2017 kur edhe u finalizuan Zonat 24/7, të cilat ofrojnë një gamë të gjerë shërbimesh. Ndonëse finalizimi i Zonave 24/7 arriti nivele shumë të kënaqshme të përdorimit. Në 2018 objektivi jonë ishte ofrimi i shërbimeve të drejtpërdrejta bankare për të lehtësuar dhe shtuar edhe me tej mundësitë e klientëve për të përmbushur nevojat e tyre për shërbime bankare. Në këtë aspekt, Banka ProCredit ka luajtur një rol aktiv në avancimin e shumë platformave në internet, me qëllim të rritjes së efikasitetit të mënyrës se si klientët përdorin

shërbimet bankare. Mundësia për të hapur llogarinë rrjedhëse dhe të kursimeve përmes faqes së internetit të Bankës ProCredit është jashtëzakonisht efi-kase, e thjeshtë dhe vlerësohet shumë nga klientët meqenëse iu është ofruar fleksibilitet për hapje të llogarisë në kohën dhe vendin e tyre të dëshiruar. Përdorimi i shërbimeve në internet që Banka ProCredit iu ofron klientëve të vet ka pasur një ecuri pozitive gjatë gjithë vitit.

Ne te njëjtën kohë, Qendra e Kontaktit gjatë vitit 2018 është përkushtuar që të shërbejë klientët e Bankës në kohë të shpejtë dhe efi-kase, duke i këshilluar ata kryesisht rreth shërbimeve financiare dhe platformave elektronike të Bankës. Në këtë mënyrë, nevojat e klientëve përmbushen jo vetëm nga ekzistenca e mundësisë për t'i kryer transaksionet e tyre përmes kanaleve elektronike, por edhe nga marrja e shërbimeve këshilluese financiare, kurdo që ata kanë nevojë për to.

Finalizimi i implementimit të strategjisë së bankimit direkt të Bankës ProCredit, kombinuar me teknologjinë e avancuar, u ofron klientëve një pako të plotë shërbimesh bankare në një mënyrë të sigurt dhe efi-kase.

Menaxhimi i rrezikut

Menaxhimi i rrezikut kreditor për vitin 2018

Thelbi i veprimtarisë afariste të Bankës ProCredit është përqendrimi te përkrahja financiare për klientët e bi-znesit të vogël dhe të mesëm, si dhe për individët privatë, të cilët prioritet kanë kursimet dhe investimet afatgjata. Duke marrë parasysh fokusin e biznesit të bankës sonë, rreziku kreditor paraqet rrezikun më domethënës me të cilin përballet Banka.

Parimet themelore të Bankës për menaxhimin e rrezikut kreditor janë të definuara në Politikën e Bankës për Menaxhimin e Rrezikut Kreditor dhe në Politikën për Vlerësimin e Kolateralit, të cilat janë përshtatë në harmoni me politikat e grupit të ProCredit-it. Këto politika së bashku pasqyrojnë përvojën që ka grupi me operacionet e suksesshme të huadhënies në ekonomitë në zhvillim dhe ato në tranzicion. Këto dokumente janë në harmoni të plotë me ligjet dhe rregulloret në Kosovë. Gjatë procesit të menaxhimit të rrezikut kreditor individual, banka zbaton parime të caktuara me qëllim që të zvogëlojë rrezikun kreditor. Përmes analizimit të thukhtë të aftësisë kredimarrëse të klientëve të bankës, përfshihet shmangia e mbingarkimit të klientëve me borxhe, monitorimi i rregullt i ekspozimeve kreditorë, si dhe menaxhimi i ekspozimeve kreditorë me probleme. Për më tepër zbatimi i proceseve të dizajnuara me kujdes dhe të mirë-dokumentuara, zbatimi i parimit “Të katër syve”, ndërtimi i marrëdhënieve personale dhe afatgjata me klientët dhe ruajtja e kontakteve të rregullta, si dhe investimi te punonjësit e mirë-trajnuar dhe tepër të motivuar kontribuon në zvogëlimin e rrezikut kreditor.

Për më tej, analiza e kujdesshme e portofolit të kredive përbën njëri nga kompetencat më të rëndësishme – për Bankën tonë. Kjo është gjithmonë e më e rëndësishme dhe relevante për Bankën tonë, si dhe për grupin, nëse marrim parasysh mjediset makroekonomike, shumë dinamike, në të cilat kryejmë aktivitetet tona dhe strategjinë afariste që kemi. Po ashtu, banka ka përparuar sistemin e mbikëqyrjes së portfolit kreditor në identifikimin e problemeve potenciale dhe në menaxhimin e tyre në fazë shumë të hershme, sistem i cili gjithashtu i është përshtatur kërkesave në lidhje me implementimin e Standardit Ndërkombëtar për Raportim Financiar 9 (IFRS 9). Përveç këtyre, Banka në mënyrë të vazhdueshme është e angazhuar në analizimin e tregut të sektorëve të ndryshëm ekonomikë.

Gjithashtu, rreziku kreditor zvogëlohet nga fakti se

portofoli kreditor i Bankës është i diversifikuar dhe çdo përqendrim i mundshëm i rrezikut kreditor testohet maksimalisht për të parë ndikimin që mund të ketë në aftësinë e Bankës për ta përballuar atë. Për sa u përket grupeve të klientëve, ky diversifikim përfshin sektorët ekonomikë, grupet e klientëve, Bizneset e Mesme, të Vogla, si dhe individët pri-vatë e institucionet. Një tjetër karakteristikë e qasjes së Bankës është se ajo kërkon t’u ofrojë klientëve produkte të thjeshta dhe që kuptohen lehtë. Kjo sjell një shkallë të lartë transparence, jo vetëm për klientin në fjalë, por edhe nga pikëpamja e menaxhimit të rrezikut. Niveli i lartë i diversifikimit së bashku me produktet dhe procedurat e thjeshta dhe transparente të Bankës e zvogëlojnë profilin e përgjithshëm të rrezikut të saj.

Kur bëhet trajtimi i kategorive të ndryshme të klientëve dhe i ekspozimeve kreditorë zbatohen metoda të ndryshme të menaxhimit të rrezikut kreditor. Aspektet kryesore të proceseve kreditorë për klientët afaristë, ata privatë dhe për kategoritë e ndryshme të ekspozimeve kreditorë janë: ndarja e detyrave për ekspozimet e vogla dhe të mesme kreditorë, procese të standardizuara dhe shumë të matura për huadhënien për klientë privatë, kriteret për vendimet e ekspozimeve kreditorë dhe kërkesat e ndryshme për kolateral, të bazuara në shumën, do-kumentacionin dhe historikun kreditor të klientit. Gjithashtu, vlerësimi i kolateralit kryhet nga kompani të jashtme të licencuara, gjë që e zvogëlon rrezikun e vlerësimit të vlerës së kolateralit. Duke marrë parasysh faktin se shumica dërrmuese e kredive të Bankës janë të ripagueshme me anë të kësteve mujore, mosarritja e huamar-rësit për të respektuar afatin e pagesës trajtohet si shenjë fillestare e mundësisë së mospagimit në kohë dhe nxit menjëherë reagimin e Bankës. Procesi i monitorimit me tregues të par-alajmërimit të hershëm i mundëson Bankës t’i përgjigjet menjëherë çdo shenje të ndonjë mundësie për mospagesë në kohë.

Gjatë vitit 2018, treguesit kyç të cilësisë së portfolit kreditor kanë vazhduar të shënojnë lëvizje pozitive, duke reflektuar kështu kualitetin e lartë të portfolit kreditor të Bankës. Norma e kredive joperformuese në fund të vitit ka qenë në nivelin 2.4% ,që është nën nivelin mesatar të sektorit financiar në Kosovë 2.7%.

Banka ProCredit në Kosovë ndjek një qasje konservative ndaj provizionimit për humbjet nga kreditë. Toleranca

për ekspozimet individuale të rëndësishme, të cilat kanë shenja dëmtimi, vlerëso-hen veç e veç dhe në mënyrë të rregullt. Norma e mbulimit të kredive joperformuese me rezervat (provizionimet) për humbje nga kreditë ka qenë 214.1%, që paraqet një mbulueshmëri mjaft të lartë.

Menaxhimi i rrezikut të ekspozimit ndaj palëve të tjera

Me qëllim të menaxhimit të rrezikut të likuiditetit si dhe për qëllime të tjera operationale, Banka ProCredit investon dhe mban një pjesë të likuiditetit të saj te palët e tjera, përfshirë emetuesit e letrave me vlerë. Me këtë rast, Banka i ekspozohet rrezikut të mosgatishmërisë apo paaftësisë së këtyre palëve për t'i përmbushur obligimet e tyre ndaj Bankës.

Ky rrezik menaxhohet nga Banka në mënyrë aktive dhe të kujdesshme përmes politikave së saj të menaxhimit të rrezikut të palëve të tjera, politikave të menaxhimit të likuiditetit, politikave të thesarit, politikave të investimeve etj. Në këto politika dhe në procedura të tjera të Bankës, definohen në detaje proceset e përzgjedhjes së kujdesshme të palëve të cilat Banka ekspozohet, përcaktohen limitet e ekspozimit, tipat e transakcioneve të lejuara, mënyrat e kontrollimit dhe monitorimit, rregullat e procesimit të tyre etj.

Banka ProCredit ka një tolerancë relativisht të ulët ndaj këtij rreziku dhe nuk zhvillon aktivitete tregtuese spekulative. Palët e tjera të përzgjedhura, parimisht janë institucione me klasifikim të lartë kreditor, reputacion të mirë dhe me qëndrueshmëri të lartë financiare. Në parim, asnjë ekspozim ose marrëveshje nuk mund të realizohet pa përcaktuar paraprakisht një limit. Procesi i vendosjes së limiteve bëhet duke u bazuar në analizë të thukët nga Banka, të cilat rishikohen në baza vjetore. Për më tepër, politikat dhe procedurat e Bankës janë në përputhje me rregulloret e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës.

Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit dhe financimit

Rreziku i likuiditetit nënkupton rrezikun që banka mund të mos jetë në gjendje të përmbushë detyrimet aktuale dhe të ardhshme të saj, në mënyrë të plotë ose në kohën e duhur. Rreziku i financimit nënkupton rrezikun se financimi shtesë në rast nevojë mund të mos arrihet apo mund të merret vetëm me norma të interesit shumë të larta.

Banka ProCredit menaxhon këto rreziqe përmes politikave dhe procedurave të saj, në përputhje me kërkesat e autoriteteve rregullative në vend. Kontrollimi dhe zvogëlimi i rrezikut të likuiditetit mbështetet nga modeli i biznesit të Bankës. Nga njëra anë, portfolio e kredisë karakterizohet nga një numër i madh i ekspozimeve afatshkurtra dhe afatmesme për klientët. Shumica e kredive kanë plane kthimi në formë anuitetiti dhe kanë cilësi të lartë. Nga këndvështrimi i rrezikut të likuiditetit, kjo ndihmon në menaxhimin e saj, pasi rrjedhat hyrëse të parasë janë më të parashikueshme. Nga ana tjetër, depozitat e klientëve janë burimi ynë kryesor i financimit, ndërsa përdorimi i instrumenteve të tregjeve financiare është i ulët.

Si pjesë e menaxhimit të likuiditetit, Banka ka definuar dhe ka përcjellë vazhdimisht indikatorët e saj të likuiditetit. Gjithashtu, testet e stresit të likuiditetit zhvillohen rregullisht, bazuar në skenarë të definuar që ndihmojnë bankën për të analizuar pozicionet e saj të likuiditetit, në rast të tronditjeve potenciale të brendshme apo të jashtme. Banka po ashtu konsideron se rreziku i financimit do të jetë i ulët, për shkak të mbështetjes në larinë e depozitave të konsumatorëve, si dhe për faktin që banka vazhdon të ketë qasje në financim nga burime të ndryshme ndërkombëtare.

Menaxhimi i rrezikut të valutës

Rreziku i valutës së huaj nënkupton rrezikun e efekteve negative në rezultatet financiare dhe në mjaftueshmërinë e kapitalit të Bankës, të shkaktuara nga ndryshimet në kurset e këmbimit në treg. Rreziku i valutës së huaj menaxhohet nga Banka ProCredit në pajtim me politikën e menaxhimit të rrezikut të valutës së huaj, që respekton kërkesat e Rregullores së BQK-së. Pozitat e valutës menaxhohen në baza ditore dhe normat e këmbimit të valutave të huaja monitorohen në mënyrë të vazhdueshme.

Banka ProCredit ka një nivel të ulët të ekspozimit ndaj rrezikut të valutës, sepse ajo nuk mban pozitat e hapura të valutës në mënyrë spekulative. Po ashtu, Banka i ka të përcaktuara limitet e lejuara për këtë rrezik, të cilat nuk janë tejkaluar asnjëherë gjatë vitit 2018.

Menaxhimi i rrezikut të normës së interesit

Rreziku i normës së interesit vjen nga ndryshimet strukturore midis maturiteteve të rivlerësimit të mjeteve dhe detyrimeve. Kjo mund ta ekspozojë Bankën ndaj rrezikut që kostot e financimit mund të rriten, ndërkohë që kthimi nga asetet mund të mbetet i njëjtë, apo që kthimi nga asetet të ulet, duke mos u reflektuar në uljen e kostove të financimit për një kohë më të gjatë, duke rezultuar në zvogëlime të marginës. Edhe për këtë rrezik, Banka ka në fuqi politikën përkatëse. Banka bën vazhdimisht analizat e hendekut të maturitetit (bazuar në ri-caktimin e çmimeve) në mes mjeteve dhe detyrimeve. Banka, po ashtu, aplikon stres teste përmes simulimit të lëvizjeve të normave të interesit, për të matur ndikimin në vlerën ekonomike dhe në të ardhurat nga interesi. Rezultatet e analizave raportohen rregullisht në Komitetin e Menaxhimit të Rrezikut Financiar dhe Tregut në nivel të Bankës dhe në bordin drejtues.

Adekuatshmëria e kapitalit

Adekuatshmëria e kapitalit të Bankës kalkulohet në baza të rregullta dhe raportohet te menaxhmenti i Bankës përmes Komitetit të Menaxhimit të Rrezikut Financiar dhe Tregut, bashkë me parashikimet e ardhshme, që të sigurohet pajtueshmëri me kërkesat rregullative të adekuatshmërisë së kapitalit. Menaxhimi i adekuatshmërisë së kapitalit bëhet duke u mbështetur në politikën e Bankës dhe në përputhje me rregulloren e Bankës Qendrore mbi adekuatshmërinë e kapitalit.

Rreziku operacional dhe rreziku nga mashtrimi

Në harmoni me Komitetin e Bazelit për Mbikëqyrjen Bankare (BCBS-Basel Committee on Banking Supervision), Banka e përkufizon rrezikun operacional si rrezik(un) nga humbjet që vijnë nga mospërshtatshmëria apo dështimi i proceseve të brendshme, i njerëzve dhe i sistemeve, apo nga ngjarje të jashtme. Në këtë përkufizim përfshihen: rreziku nga mashtrimi, rreziku i TI-së, rreziku ligjor, rreziku i reputacionit dhe rreziku nga nënkontraktimi (outsourcing).

Banka zbaton një grup parimesh dhe mjeteve të përgjithshme për menaxhimin e rrezikut operacional dhe të atij nga mashtrimi në të gjitha pjesët e saj. Më konkretisht, Banka e menaxhon rrezikun operacional dhe sidomos atë nga mashtrimi, përmes një grupi

specifik politikash dhe mjeteve, qëllimi i të cilave është minimizimi i rreziqeve operationale dhe i atyre nga mashtrimi. Parimet e përkufizuara në këto politika janë në pajtueshmëri me kërkesat rregullatore.

Mjetet kryesore që përdor Banka për të menaxhuar rreziqet operationale janë Baza e të Dhënave të Ngjarjeve të Rrezikut (BDHNRR), vlerësimet vjetore të rrezikut, treguesit kyç të rrezikut (TKRR) dhe analiza e të gjitha produkteve dhe proceseve të reja përmes procesit të Miratimit të Rrezikut të Ri (MRrR).

Banka përdor vlerësimin e rrezikut operacional dhe të atij nga mashtrimi si pjesë e menaxhimit të rrezikut operacional, me qëllim që të identifikojë, të vlerësojë dhe të monitorojë rrezikun operacional në të gjithë Bankën. Në pajtim me parimet e Bazelit II për menaxhimin e rrezikut operacional, Banka vlerëson vazhdimisht rreziqet operationale që gjenden në natyrën e produkteve, proceseve dhe sistemeve të veta. Krahas kësaj, në sistemin e brendshëm të kontrollit të Bankës përfshihen procedurat për mitigimin (zbutjen) e mangësive, duke përfshirë edhe veprimet e nevojshme korrigjuese dhe parandaluese të duhura.

Për të ulur në minimum rreziqet që kanë të bëjnë me teknologjinë informative, Banka ka përcaktuar dhe zbaton konkretisht procedurat për infrastrukturën e TI-së, vazhdimësinë e biznesit dhe sigurinë e informatave.

Gjithashtu, vëmendje e madhe i kushtohet integritetit personal të personelit, përmes zbatimit të Kodit të Mirësjelljes dhe programeve të trajnimit, të hartuara për të nxitur kulturën e transparencës dhe të rritjes së vetëdijes për rreziqet. Parimet e rrezikut operacional, të rrezikut nga mashtrimi dhe ato të sigurisë informative adresohen gjatë trajnimeve të rregullta dhe gjatë trajnimeve për rritjen e vetëdijes për rreziqet, trajnime këto të cilat u ofrohen anëtarëve të personelit të të gjitha niveleve.

Parandalimi i shpëlarjes së parasë

ProCredit Bank është në pajtueshmëri të plotë me kërkesat dhe detyrimet e përcaktuara në legjislacionin e Kosovës që ndërlidhen me parandalimin e pastrimit të parave, financimit të terrorizmit dhe akteve të tjera të paligjshme. ProCredit Bank Kosovë, si pjesë e grupit ProCredit, përpos kërkesave dhe detyrimeve ligjore lokale, ka të implementuar edhe politikën e grupit për

parandalimin e pastrimit të parave dhe të financimit të terrorizmit si dhe standardin e grupit për kujdesin e duhur ndaj klientit, të cilat janë në harmoni të plotë me kërkesat e legjislacionit gjerman dhe atij të BE-së. Gjithashtu, Banka ProCredit aplikon rekomandimet e FATF mbi vlerësimin e rrezikut, duke i analizuar rreziqet që kanosen nga pastrimi i parave dhe duke marrë masa adekuate lidhur me to. Banka, po ashtu, i përmbahet Rregullores 2015/847 të BE-së me qëllim të sigurimit të transparencës në të gjitha transaksionet e pagesave. Për të siguruar pajtueshmëri në çdo nivel të ligjeve dhe rregulloreve, Banka ProCredit ka dizajnuar dhe implementuar një tërësi të politikave dhe procedurave për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit.

Njësia për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit është njësi e pavarur brenda strukturës organizative të Bankës dhe i raporton drejtpërdrejt bordit drejtues të Bankës. Ndërgjegjësimi ndaj rrezikut të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit për të gjithë punonjësit e Bankës, një qasje në thelb konservative ndaj menaxhimit të riskut, është pjesë integrale e strategjisë së biznesit të Bankës. Prandaj, përveç zyrtarëve në Njësinë për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit, i gjithë stafi i Bankës pranon trajnime intensive për risitë nga fusha e parandalimit të pastrimit të parave, financimit të terrorizmit dhe sanksioneve ndërkombëtare.

Banka ProCredit përdor edhe softuer të sofistikuar, i cili mundëson pajtueshmërinë me sanksione ndërkombëtare si dhe detektimin e transaksioneve potencialisht të dyshimta.

Punëtorët dhe zhvillimi i tyre

Në linjë me misionin dhe vizionin e saj, Banka ProCredit ka vendosur që me përkushtim të lartë t'i arrijë objektivat e vendosura në operacionet e biznesit. Këto objektiva nuk mund të arrihen pa një skuadër punonjësish të motivuar, të dedikuar dhe të mirë trajnuar, prandaj Banka investon vazhdimisht në zhvillimin e burimeve njerëzore. Duke filluar nga një proces transparent dhe i drejtë i rekrutimit dhe përzgjedhjes, kandidatët dhe punonjësit e Bankës ProCredit trajtohen njëjtë dhe me mundësi të shumta trajnimi, sepse besojmë se kompetencat dhe përkushtimi i personelit është me rëndësi thelbësore për ofrimin e shërbimit me cilësi të lartë dhe në mënyrë të përgjegjshme për klientët. Për këtë arsye, investimet në trajnimin dhe në zhvillimin e vazhdueshëm të punonjësve janë të një rëndësie të veçantë.

Investimi për trajnimin dhe zhvillimin e personelit ndahet në tri segmente kryesore, siç janë: akademitë dhe qendrat e gjuhëve të ProCredit-it, trajnimet e specializuara dhe trajnimet e tjera.

Akademitë dhe qendrat e gjuhëve të grupit ProCredit

Trajnime të avancuara mbahen në dy akademitë e grupit ProCredit në Furth, Gjermani, siç janë: Akademia e Bankierëve (program katërmbëdhjetë javor) dhe Akademia për Menaxherët (program trevjeçar me gjysmë orari). Në vitin 2018, 15 punonjës diplomuan në këto akademi: 11 në Akademinë e Bankierëve dhe 4 në Akademinë e Menaxherëve. Aktualisht, 23 punonjës të tjerë janë duke vijuar studimet në këto akademi (12 në Akademinë e Bankierëve dhe 11 në Akademinë e Menaxherëve).

Gjithashtu, kurset e gjuhës angleze ofrohen për personelin në nivele të ndryshme, pasi që gjuha angleze është gjuhë e dytë e punës në Bankën ProCredit. Gjatë tri viteve të fundit mesatarisht 59 punonjës në vit kanë qenë pjesëmarrës në shkollat për kurset e gjuhës angleze, në Qendrën e Gjuhëve në Veles, Maqedoni dhe në Qendrën e Gjuhëve në Furth, Gjermani.

Trajnimet e specializuara dhe trajnimet tjera

Trajnime të tjera që janë mbajtur gjatë vitit 2018 kanë qenë rreth 48 lloje të ndryshme të trajnimeve të specializuara, si dhe të kurseve të tjera lokale.

Mbi të gjitha, Banka ProCredit në Kosovë ka investuar afërsisht 800 mijë euro në trajnim dhe zhvillim të personelit në vitin 2018, që përkthehet në një mesatare vjetore të investimit prej rreth 2,400 eurosh për punonjës. Ndërkaq, numri mesatar i ditëve të trajnimit në Kosovë dhe jashtë saj është 7,100, ku mesatarisht 21 ditë trajnimi janë ofruar për punonjës në vitin 2018.

Onboarding Programme

Një rëndësi e veçantë u jepet edhe punonjësve të rinj që i bashkëngjiten Bankës. Për këtë arsye, Banka ProCredit ka dizajnuar programin “ProCredit Onboarding Programme”, i cili po implementohet që nga viti 2011. Deri në fund të vitit 2018 nga Banka ProCredit në Kosovë janë diplomuar 24 grupe me 2019 kandidatë, të cilët e kanë përfunduar me sukses programin.

“ProCredit Onboarding Programme” është program ndërkombëtar, i cili realizohet në gjuhën angleze e që bashkon kandidatë nga vendet e regjionit. Ky program

zgjat 6 muaj dhe ofron mundësi unike për zhvillim gjithëpërfshirës dhe punësim për kandidatë të profileve të ndryshme.

Ndërtimi i marrëdhënieve

Si në vitet e kaluara, mundësitë për punë praktike janë ofruar dy herë në vit, gjatë sezonit të verës dhe të dimrit, për studentë nga universitetet publike dhe ato më prestigjioze private. Pasi puna praktike është pjesë e detyrueshme e kurrikulës së shumicës së universiteteve në Kosovë, duke ofruar mundësi për punë praktike për studentët, Banka ProCredit luan rol të rëndësishëm me kontributin e saj në përpjekjet e edukimit financiar në vend.

Në vit rreth 100 studentëve u ofrohet punë praktike 1 deri në 3 mujore në Bankë, me qëllim që t’u ndihmohet t’i zhvillojnë në praktikë njohuritë e marra në fakultet në mënyrë që të integrohen më lehtë në tregun e punës.

Raporti i Auditorit të Pavarur dhe Pasqyrat financiare të përgatitura në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar

Informata të përgjithshme

Bordi i Drejtoreve:

- Z. Borislav Kostadinov, Kryetar
- Z. Marcel Zeitinger, Anëtar
- Z. Rainer Ottenstein, Anëtar
- Z. Jordan Damçevski, Anëtar
- Z. Luan Gashi, Anëtar
- Z. Ilir Aliu, Anëtar

Adresa e regjistruar
ProCredit Bank, Kosovo
Rr. George Bush, Nr. 26
10000 Prishtinë,
Republika e Kosovës

PËRMBAJTJA

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse.....	26
Pasqyra e pozicionit financiar.....	27
Pasqyra e rrjedhës së parasë.....	28
Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet.....	29
1. Informata të përgjithshme.....	30
2. Politikave të rëndësishme kontabël.....	30
3. Adoptimi i standardeve ndërkombëtare të raportimit financiarë të reja dhe të rishikuara (vazhdim).....	43
4. Gjykime kritike kontabël dhe burimet kyçe të vlerësimit të pasigurisë.....	47
5. Menaxhimi i riskut financiar.....	48
6. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare.....	67
7. Të hyrat neto nga interesi.....	70
8. Të hyrat neto nga tarifat dhe komisionet.....	70
9. Shpenzimet administrative dhe shpenzimet e tjera operative.....	71
10. Tatimet në fitim.....	72
11. Paraja e gatshme dhe balancat me bankat qendrore.....	73
12. Kreditë dhe paradhëniet për bankat.....	74
13. Kreditë dhe parapagimet për klientët.....	75
14. Investime në letra me vlerë të matura me vdphtgj (2017: pasuritë financiare në dispozicion për shitje).....	77
15. Pasuritë e paprekshme.....	77
16. Prona dhe pajisjet.....	78
17. Pasuritë tjera financiare.....	79
18. Pasuritë tjera.....	79
19. Detyrimet ndaj bankave.....	80
20. Detyrimet ndaj klientëve.....	80
21. Detyrime të tjera financiare.....	80
22. Detyrime të tjera.....	81
23. Huamarrjet dhe borxhi i varur.....	81
24. Kapitali kasionar dhe rezervat.....	82
25. Transakcionet e palëve të lidhura.....	82
26. Zotimet dhe kontingjencat.....	83
27. Ngjarjet pas datës së raportimit.....	84

Deloitte Kosova sh.p.k.
St. Lidhja e Pejës, 177
10000 Prishtina Kosova
Tel: +381 38 760 300
Fax: +381 38 760 344
www.deloitte.com

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR

Për Aksionarin dhe Bordin e Drejtorëve të ProCredit Bank Sh.a

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të ProCredit Bank sh.a (“Banka”), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar me 31 dhjetor 2018, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2018 si dhe shënime lidhur me pasqyrat financiare, duke përfshirë një përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare shoqëruese paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2018 dhe performancën e saj financiare si dhe rrjedhën e parasë për vitin e përfunduar në këtë datë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Bazat për Opinion

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve përshkruhen më tej në Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare, si pjesë e raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Banka në pajtim me Kodin e Etikës për Kontabilistët Profesionistë (Kodi IESBA) dhe me kërkesat etike që janë relevante për auditimin tonë të pasqyrave financiare në Kosovë, dhe ne kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë.

Çështje tjera

Banka ka përgatitur një set të veçantë të pasqyrave financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2018 në përputhje me rregullat dhe rregulloret e Bankës Qendrore të Kosovës, në të cilat ne kemi lëshuar në raport të veçantë të auditimit për Aksionarin dhe Bordin e Drejtorëve të Bankës më 19 prill 2019.

Pasqyrat financiare të Bankës për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017, janë audituar nga një auditor tjetër i cili shprehu opinionin të pa modifikuar mbi këto pasqyra më 30 prill 2018.

Informatat e tjera

Menaxhmenti është përgjegjës për informatat e tjera. Informatat e tjera përbëjnë informatat e përfshira në raportin vjetor të bankës në përputhje me kërkesat e ligjit numër 04/L-093. Raporti vjetor i bankës pritet të jetë në dispozicionin tonë pas datës së raportit të auditimit. Opinioni jonë mbi pasqyrat financiare nuk i mbulon informatat e tjera dhe ne nuk do të shprehim ndonjë siguri mbi to.

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare, përgjegjësia jonë është të lexojmë informatat e tjera të identifikuar më lart kur ato të jenë në dispozicion dhe duke bërë këtë, të shqyrtojmë nëse informatat tjera janë jo-konsistente me pasqyrat financiare, ose njohurive tona të fituara gjatë auditimit ose nuk janë të deklaruara në mënyrë të drejtë. Kur ne lexojmë raportin vjetor të bankës, nëse vijmë në konkluzion se ka gabime materiale, nga ne kërkohet të komunikojmë këtë çështje tek personat e ngarkuar më qeverisje.

Deloitte.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të atyre që janë të ngarkuar me Qeverisjen mbi Pasqyrat Financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF dhe për kontrollin e brendshëm që menaxhmenti e përcakton të domosdoshëm për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare pa gabime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së bankës për të vazhduar aktivitetin, duke shpalosur, sipas rastit, çështjet që kanë të bëjnë me vazhdimësinë e biznesit dhe duke përdorur bazën e vijimësisë të kontabilitetit, përveç nëse menaxhmenti synon të likuideojë bankën ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka alternativë reale, përveç se ta bëjë atë.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Deloitte.

Përgjegjësitë e auditorit për auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare në tërësi janë pa gabime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe për të nxjerrë një raport të auditorit që përfshin opinionin tonë. Sigurimi i arsyeshëm është një nivel i lartë sigurie, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNA-të do të zbulojë gjithmonë gabimet materiale kur ekzistojnë. Keqdeklarimet mund të lindin nga mashtrimet apo gabimet dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose në tërësi, ato në mënyrë të arsyeshme pritet që të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe mbajmë skepticismin profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keqdeklarimeve materiale të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit, hartojmë dhe kryejmë e procedura të auditimit të që i përgjigjen këtyre rreziqeve dhe marrim prova të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një keqdeklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë se ai që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë fshehje, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime ose shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptim të kontrollit të brendshëm që ka të bëjë me auditimin, me qëllim të hartimit të procedurave të auditimit që janë në përshtatshme me rrethanat, por jo me qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe shpalosjeve të bëra nga menaxhmenti.
- Konkludojmë në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të menaxhimit të bazës së vijimësisë të kontabilitetit dhe në bazë të provave të auditimit të fituara, nëse ekziston një pasiguri materiale që lidhet me ngjarjet ose kushtet që mund të shkaktojnë dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar aktivitetin. Nëse konkludojmë se ekziston një pasiguri materiale, na kërkohet të tërheqim vëmendjen në raportin e auditorit tonë në shpalosjet përkatëse në pasqyrat financiare ose, nëse këto dhënie informacionesh shpjeguese janë jo adekuate, të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në provat e auditimit të fituara deri në datën e raportit të auditorit tonë. Sidoqoftë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të shkaktojnë që Banka të pushojë së vazhduari aktivitetin.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese, dhe nëse pasqyrat financiare përfaqësojnë transaksionet dhe ngjarjet në mënyrë që të arrihet një paraqitje e drejtë.

Ne komunikojmë me ata që janë të ngarkuar me qeverisjen, ndër të tjera çështje, fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, duke përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që identifikojmë gjatë auditimit tonë.

Deloitte Kosova sh.p.k.
Rr. Lidhja e Pejës, Nr. 177,
Prishtinë, Republika e Kosovës
Nr. unik identifikues: 810468373
19 prill 2019

Partnere e angazhimit
Arta Limani

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR

Për Aksionarin dhe Bordin e Drejtorëve të ProCredit Bank Sh.a

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të ProCredit Bank sh.a ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar me 31 dhjetor 2018, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2018 si dhe shënime lidhur me pasqyrat financiare, duke përfshirë një përmbledhje të politikave të rëndësishme kontabël.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare shoqëruese paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2018 dhe performancën e saj financiare si dhe rrjedhën e parasë për vitin e përfunduar në këtë datë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Bazat për Opinion

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve përshkruhen më tej në Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare, si pjesë e raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Banka në pajtim me Kodin e Etikës për Kontabilistët Profesionistë (Kodi IESBA) dhe me kërkesat etike që janë relevante për auditimin tonë të pasqyrave financiare në Kosovë, dhe ne kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë.

Çështje tjera

Banka ka përgatitur një set të veçantë të pasqyrave financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2018 në përputhje me rregullat dhe rregulloret e Bankës Qendrore të Kosovës, në të cilat ne kemi lëshuar në raport të veçantë të auditimit për Aksionarin dhe Bordin e Drejtorëve të Bankës më 19 prill 2019.

Pasqyrat financiare të Bankës për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017, janë audituar nga një auditor tjetër i cili shprehu opinion të pa modifikuar mbi këto pasqyra më 30 prill 2018.

Informatat e tjera

Menaxhmenti është përgjegjës për informatat e tjera. Informatat e tjera përbëjnë informatat e përfshira në raportin vjetor të bankës në përputhje me kërkesat e ligjit numër 04/L-093. Raporti vjetor i bankës pritet të jetë në dispozicionin tonë pas datës së raportit të auditimit. Opinioni jonë mbi pasqyrat financiare nuk i mbulon informatat e tjera dhe ne nuk do të shprehim ndonjë siguri mbi to.

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare, përgjegjësia jonë është të lexojmë informatat e tjera të identifikuar më lart kur ato të jenë në dispozicion dhe duke bërë këtë, të shqyrtojmë nëse informatat tjera janë jo-konsistente me pasqyrat financiare, ose njohurive tona të fituara gjatë auditimit ose nuk janë të deklaruara në mënyrë të drejtë. Kur ne lexojmë raportin vjetor të bankës, nëse vijmë në konkluzion se ka gabime materiale, nga ne kërkohet të komunikojmë këtë çështje tek personat e ngarkuar më qeverisje.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të atyre që janë të ngarkuar me Qeverisjen mbi Pasqyrat Financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF dhe për kontrollin e brendshëm që menaxhmenti e përcakton të domosdoshëm për të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa gabime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së bankës për të vazhduar aktivitetin, duke shpalosur, sipas rastit, çështjet që kanë të bëjnë me vazhdimësinë e biznesit dhe duke përdorur bazën e vijimësisë të kontabilitetit, përveç nëse menaxhmenti synon të likuadojë bankën ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka alternativë reale, përveç se ta bëjë atë.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Përgjegjësitë e auditorit për auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare në tërësi janë pa gabime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe për të nxjerrë një raport të auditorit që përfshin opinionin tonë. Sigurimi i arsyeshëm është një nivel i lartë sigurie, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNA-të do të zbulojë gjithmonë gabimet materiale kur ekzistojnë. Keqdeklarimet mund të lindin nga mashtrimet apo gabimet dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose në tërësi, ato në mënyrë të arsyeshme pritet që të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe mbajmë skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keqdeklarimeve materiale të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit, hartojmë dhe kryejmë e procedura të auditimit të që i pergjigjen këtyre rreziqeve dhe marrim prova të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një keqdeklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë se ai që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë fshehje, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime ose shkelje të kontrollit të brendshëm.

- Marrim një kuptim të kontrollit të brendshëm që ka të bëjë me auditimin, me qëllim të hartimit të procedurave të auditimit që janë në përshtatshme me rrethanat, por jo me qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Bankës.

- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe shpalosjeve të bëra nga menaxhmenti.

- Konkludojmë në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të menaxhimit të bazës së vijimësisë të kontabilitetit dhe në bazë të provave të auditimit të fituara, nëse ekziston një pasiguri materiale që lidhet me ngjarjet ose kushtet që mund të shkaktojnë dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar aktivitetin. Nëse konkludojmë se ekziston një pasiguri materiale, na kërkohet të tërheqim vëmendjen në raportin e auditorit tonë në shpalosjet përkatëse në pasqyrat financiare ose, nëse këto dhënie informacionesh shpjeguese janë jo adekuate, të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në provat e auditimit të fituara deri në datën e raportit të auditorit tonë. Sidoqoftë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të shkaktojnë që Banka të pushojë së vazhduari aktivitetin.

- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese, dhe nëse pasqyrat financiare përfaqësojnë transaksionet dhe ngjarjet në mënyrë që të arrihet një paraqitje e drejtë.

Ne komunikojmë me ata që janë të ngarkuar me qeverisjen, ndër të tjera çështje, fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, duke përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që identifikojmë gjatë auditimit tonë.

PROCREDIT BANK SH.A.**PASQYRA E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE****Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2018**

(Shumat janë shprehur në mijë Euro)

	Shënim	2018	2017
Të hyrat nga interesi të llogaritur duke përdorur metoden efektive të interesit	7	32,059	34,756
Të hyrat e tjera të interesit	7	92	45
Shpenzimet e interesit	7	(1,009)	(1,185)
Të hyrat neto nga interesi		31,142	33,616
Zbritja për humbjen nga zhvlerësimi për huatë dhe paradhëniet për klientët	13	584	-
Të ardhurat neto nga interesi pas zbritjes për humbjen nga zhvlerësimi të huave dhe paradhënieve ndaj klientëve		31,726	33,616
Të hyrat nga tarifat dhe komisionet	8	13,967	11,362
Shpenzime nga tarifat dhe komisionet	8	(5,173)	(5,444)
Fitimet minus humbjet nga tregtimi dhe këmbimi valutor		702	482
Të hyrat tjera operative		2,706	3,967
Shpenzimet administrative dhe të tjera operative	9	(24,527)	(23,137)
Fitimi para tatimit		19,402	20,846
Tatimi në Fitim	10	(1,965)	(2,362)
Fitimi i vitit		17,437	18,484
Të hyrat tjera gjithëpërfshirëse:			
<i>Zërat që mund të ri-klasifikohen në fitim ose humbje në periudhat e më vonshme:</i>			
Investimi në letrat me vlerë matura me VDPHTGJ (2017: pasuritë financiare në dispozicion për shitje):			
Fitimet minus humbjet gjatë vitit, neto nga tatimi		(139)	(35)
Gjithsej të hyrat gjithëpërfshirëse për vitin		17,297	18,449

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe pjesët përbërëse të pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 5 deri 64.

PROCREDIT BANK SH.A.**PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR****Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2018**

(Shumat janë shprehur në mijë Euro)

	Shënime	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Pasuritë			
Paraja dhe gjendja me Bankën Qendrore	11	120,299	112,490
Kreditë dhe paradhëniet për bankat	12	35,760	63,986
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	13	493,094	482,641
Investimet në letrat me vlerë të matura me VDPHTGJ (2017: investimet në letra me vlerë të dispozicion për shitje)	14	84,605	106,179
Pasurit të tjera financiare	17	2,668	8,077
Parapagimi i tatimit mbi të ardhurat	10	1,138	1,000
Paruritë e shtyera tatimore	10	46	-
Pasuritë e tjera	18	1,838	4,147
Pasuritë e paprekshme	15	33	83
Prona dhe pajisje	16	14,502	16,303
Gjithsje pasuritë		753,983	794,906
Detyrimet			
Detyrimet ndaj bankave	19	478	260
Detyrimet ndaj klientëve	20	639,367	673,471
Detyrimet tjera financiare	21	764	1,218
Detyrimet tjera	22	2,285	2,747
Detyrimet e shtyera tatimore	10	-	359
Huamarrjet	23	10,034	10,034
Borxhi i varuar	23	7,644	7,644
Gjithsej detyrimet		660,573	695,733
Ekuiteti			
Kapitali aksionar	24	61,346	61,346
Primi i aksioneve	24	4,204	4,204
Rezerva kontingjente	24	511	511
Rezerva e ri-vlerësimit për investimet në letrat me vlerë të matura me VDPHTGJ (2017: investimet në letrat me vlerë dispozicion për shitje)	24	49	188
Fitimi i mbajtur		27,300	32,924
Gjithsej ekuiteti		93,410	99,173
Gjithsej detyrimet dhe ekuiteti		753,983	794,906

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe pjesët përbërëse të pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 5 deri 64.

Këto pasqyra financiare u miratuan nga Bordi Menaxhues dhe janë nënshkruar në emër të tyre më 19 prill 2019 nga:

PROCREDIT BANK SH.A.**PASQYRA E RRJEDHËS SË PARASË****Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2018**

(Shumat janë shprehur në mijë Euro)			
	Shënime	2018	2017
Qarkullimi i parasë nga aktivitetet operative			
Fitimi para tatimit		19,402	20,846
Rregullimet për:			
Zhvlerësim	16	2,058	2,386
Amortizim	15	407	452
Fitimi nga shlyerja e pronës dhe pajisjeve		(196)	(267)
Humbja nga rënia në vlerë	13	(584)	-
Të hyrat nga interesi	7	(32,151)	(34,801)
Shpenzimet e interesit	7	1,009	1,185
Paraja neto e gjeneruar nga aktivitetet operative		(10,055)	(10,200)
Neto (rritja)/ zvogelim në:			
Të arkëtueshmet nga banakat e tjera		4,825	(8,658)
Kreditë dhe paradhëniet për klientët		(12,905)	(30,438)
Pasuritë tjera		2,309	911
Pasuritë tjera financiare		5,409	(2,967)
Gjendja me Bankën Qendrore		4,043	(3,117)
Neto (rritja)/ zvogelim në:			
Detyrimet ndaj bankave		218	33
Detyrimet ndaj klientëve		(33,463)	(14,174)
Detyrimet tjera		(462)	888
Detyrimet tjera financiare		(453)	(168)
Detyrimet ndaj bankave		(40,534)	(67,887)
Interesi i arkëtuar		32,213	36,010
Interesi i paguar		(1,649)	(2,384)
Tatimi i paguar në të ardhura		(2,003)	(1,141)
Paraja neto e gjeneruar nga aktivitetet operative		(11,973)	(35,403)
Qarkullimi i parasë nga aktivitetet investuese			
Blerja e investimeve në letrat me vlerë përmes VDPHTGJ (2017: investimet në letrat me vlerë në dispozicion për shitje)		(35,382)	(47,847)
Të ardhurat nga shitja e investimeve në letrave me vlerë përmes VDPHTGJ (2017: investimet në letrat me vlerë në dispozicion për shitje)		56,227	72,110
Blerja e pronës dhe pajisjeve	16	(863)	(3,276)
Të ardhurat nga shlyerja e pronës dhe pajisjeve		801	1,231
Blerja e pasurive të paprekshme	15	(357)	(383)
Paraja neto nga/(e përdorur në) aktivitetet investuese		20,426	21,835
Qarkullimi i parasë nga aktivitetet financuese			
Të ardhurat nga huazimet afatgjata		-	-
Pagesa e dividendës	24	(20,000)	(10,000)
Paraja neto e përdorur në aktivitetet financuese		(20,000)	(10,000)
Rënia neto në para dhe ekuivalentët e parasë		(11,547)	(23,568)
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fillim të vitit		123,432	147,000
Paraja dhe ekuivalentët e parasë në fund të vitit	11	111,885	123,432

Pasqyra e rrjedhës së parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe pjesët përbërëse të pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 5 deri 64.

PROCREDIT BANK SH.A.**PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË EKUITET****Për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2018**

(Shumat janë shprehur në mijë Euro)						
	Kapitali aksionar	Primi i aksioneve	Rezerva e papaparashikuar	Fitimi i mbajtur	Rezerva e vlerës së drejtë	Gjithsej
Gjendja më 1 janar 2017	61,346	4,204	511	24,440	223	90,724
Fitimi për vitin	-	-	-	18,484	-	18,484
Të hyrat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-	(35)	(35)
Gjithsej të hyrat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	18,484	(35)	18,449
Dividenda e paguar	-	-	-	(10,000)	-	(10,000)
Gjendja më 31 dhjetor 2017	61,346	4,204	511	32,924	188	99,173
Rregullimet në zbatimin fillestare të IFRS 9				(3,061)		(3,061)
Bilanci i rregulluar me 1 Januar 2018	61,346	4,204	511	29,863	188	96,112
Gjithsej të hyrat gjithëpërfshirëse						
Fitimi për vitin	-	-	-	17,437	-	17,437
Të hyrat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-	(139)	(139)
Gjithsej të hyrat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	17,437	(139)	17,298
Dividenda e paguar	-	-	-	(20,000)	-	(20,000)
Gjendja më 31 dhjetor 2018	61,346	4,204	511	27,300	49	93,410

Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet duhet të lexohet së bashku me shënimet dhe pjesët përbërëse të pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 5 deri 64.

PROCREDIT BANK SH.A.

SHËNIME PËR PASQYRAT FINANCIARE

Për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2018

(Të gjitha shumat janë të paraqitura në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

1. INFORMATA TË PËRGJITHSHME

ProCredit Bank sh.a. Kosova ("Banka") është themeluar në Republikën e Kosovës më 9 dhjetor 1999 si shoqëri aksionare. Banka filloi veprimtarinë e saj më 12 janar 2000.

Banka është kompani bijë e zotëruar plotësisht nga ProCredit Holding AG & Co. KGaA (ProCredit Holding).

Aktiviteti kryesor Banka është licencuar për të vepruar si bankë në të gjitha fushat bankare në Kosovë sipas rregullave të Bankës Qendrore të Kosovës (ish-Autoritetit Bankar Qendror të Kosovës) ("BQK") dhe aktualisht është subjekt i ligjit "Për bankat, institucionet mikrofinanciare dhe institucionet financiare jobankare", nr. 04 / L-093. ProCredit Bank, ishte banka e parë e licencuar në Kosovë. ProCredit Bank sh.a. është një bankë komerciale e orientuar drejt zhvillimit, e cila ofron shërbime të klientëve për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme si dhe për individët privatë. Në operacionet e saj, ajo i përmbahet një numri parimesh kryesore: vlerëson transparencën në komunikimin e saj me klientët; kërkon të minimizojë gjurmët ekologjike; dhe ofron shërbime të cilat janë të bazuara në kuptueshmërinë e situatës së secilit klient si dhe në një analizë të shëndoshë financiare.

Adresa e regjistruar dhe vendi i biznesit Adresa e regjistruar e Bankës është Rr. "George Bush", Nr 26, 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës. Gjatë vitit 2018, përveç ofrimit të shërbimeve online përmes platformës e-Banking dhe shërbimive në faqen e internetit, Banka ka operuar me degë, qendra shërbimi, pika shërbimi dhe zona 24/7 (vetë-shërbim) për t'i ofruar klientëve shërbime gjithëpërfshirëse dhe më të arritshme.

Bordi i Drejtoreve:

- Z. Borislav Kostadinov, Kryetar
- Z. Marcel Zeitinger, Anëtar
- Z. Rainer Ottenstein, Anëtar
- Z. Jordan Damçevski, Anëtar
- Z. Luan Gashi, Anëtar
- Z. Ilir Aliu, Anëtar

2. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABËL

(a) Baza e përgatitjes

Deklarata e përputhshmërisë. Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Nderkombetare të Raportimit Financiar ("SNRF") sipas

konventës historike, e modifikuar sipas rivlerësimit të investimeve në letrat me vlerë të matura me VDPHTGJ (2017: investimet në letrat me vlerë në dispozicion për shitje). Politikat kryesore kontabël të zbatuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë paraqitur më poshtë. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme në të gjitha periudhat e paraqitura, përveç nëse është shprehur ndryshe.

Përdorimi i gjykimeve dhe vlerësimeve Në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare, menaxhmenti ka bërë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël të Bankës dhe shumat e raportuara të pasurive, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime. Vlerësimet dhe supozimet themelore rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet për vlerësimet njihen në mënyrë prospective.

Informacioni për fushat e rëndësishme të pasigurisë së vlerësimit dhe gjykimet kritike në zbatimin e politikave kontabël që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare janë përshkruar në shënimin 4, 5 and 6.

Monedha funksionale dhe prezantimi. Këto pasqyra financiare janë paraqitur në EUR, e cila është monedha funksionale e Bankës, monedha e mjedisit primar ekonomik në të cilin

(b) Interesi

E aplikueshme nga 1 janari 2018

Norma efektive e interesit

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv 'Norma efektive e interesit' është norma që saktësisht zbret pagesat dhe arkëtimet e vlerësuar të ardhshme të parasë përmes jetës së pritur të instrumenteve financiare:

- vlera kontabël bruto e pasurive financiare, ose
- kosotja e amortizuar e detyrimeve financiare.

Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit për instrumentet financiare tjera nga ato të blera ose nga pasuritë financiare të orientuara nga humbjet e kredisë, Banka vlerëson flukset monetare të ardhshme duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo ECL. Për blerjet ose nga pasuritë financiare të orientuara nga humbjet e kredisë,

llogaritet një normë efektive e interesit rregullues të kredisë duke përdorur flukset monetare të ardhshme të vlerësuara duke përfshirë ECL.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin kostot dhe tarifën e transaksionit si dhe pikat e paguara ose të pranuar që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një pasurie financiare ose detyrimi financiar.

Kostoja e amortizuar dhe vlera kontabël bruto

‘Kostoja e amortizuar’ e një pasurie financiare ose detyrimi financiar është shuma në të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare minus ripagimet e principalit, plus ose minus amortizimin kumulativ duke përdorur metodën e interesit efektiv të çdo ndryshimi midis asaj vlere fillestare dhe shumës së maturimit dhe për aktivet financiare, të rregulluara për çdo zbritje të humbjes së kredisë (ose zbritje nga zhvlerësimi përpara datës 1 janar 2018).

‘Vlera kontabël neto bruto e një pasurie financiare’ është kostoja e amortizuar e një pasurie financiare përpara se të korrigohet për çdo zbritje të pritshme të humbjes së kredisë.

Llogaritja e të hyrave dhe shpenzimeve nga interesi

Norma efektive e interesit të një pasurie financiare ose detyrimi financiar llogaritet në njohjen fillestare të një pasurie financiare ose një detyrimi financiar. Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit zbatohet në vlerën kontabël bruto të pasurisë (kur pasuria nuk është e dëmtuar nga kredia) ose në koston e amortizuar të detyrimit. Norma efektive e interesit rishikohet si rezultat i rivlerësimit periodik të flukseve të mjeteve monetare të instrumenteve me normë të ndryshueshme për të pasqyruar lëvizjet në normat e interesit të tregut. Norma efektive e interesit rishikohet gjithashtu për rregullimet e mbrojtjes me vlerën e drejtë në datën e fillimit të amortizimit të rregullimit të mbrojtjes.

Sidoqoftë, për pasuritë financiare që kanë pësuar rënie nga kredia pas njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në koston e amortizuar të pasurisë financiare. Nëse aktivi nuk është më i dëmtuar nga kredia, atëherë llogaritja e të ardhurave nga interesi rikthehet në bazë bruto. Për pasuritë financiare të cilat kanë qenë të

dëmtuara nga kredia në njohjen fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit rregullues të kredisë në koston e amortizuar të pasurisë. Llogaritja e të ardhurave nga interesi nuk kthehet në baza bruto, edhe nëse rreziku i kredisë së pasurisë përmirësohet.

E aplikueshme para 1 janarit 2018

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje me metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që zbritet pagesat dhe arkëtimet e ardhshme përgjatë jetës së pritshme të aktivit financiar ose pasivit financiar (ose kur është e përshtatshme, në një periudhë më të shkurtër) deri në vlerën kontabël të aktivit financiar ose të pasivit financiar. Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, banka vlerëson flukset monetare të ardhshme duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e ardhshme të kredisë. Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha kostot e transaksionit dhe komisionet e zbritjet e tjera të paguara ose të pranuar, të cilat janë pjesë integrale e normës së interesit efektiv. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që janë direkt të lidhura me blerjen apo emetimin e një pasurie apo detyrimi financiar.

Kur kreditë dhe instrumentet e tjerë të borxhit bëhen të dyshimta për mbledhjen, ato janë të shkruara deri në vlerën aktuale të flukseve hyrëse të pritshme të mjeteve monetare dhe të ardhurat nga interesi janë regjistruar më pas për zbutjen e zbritjes së vlerës aktuale bazuar në normën efektive të interesit të aktivit që është përdorur për të matur humbje nga zhvlerësimi.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura në pasqyrën e fitimit ose të humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse përfshijnë:

- Interesi nga aktivet dhe detyrime financiare, matur me koston e amortizuar të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv; dhe
- Interesi nga investimet në letra me vlerë në dispozicion për shitje të llogaritura mbi bazën e interesit efektiv.

(c) Tarifën dhe komisionet

Tarifën të cilat janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit përfshijnë tarifën e nisjes të arkëtuara ose të paguara nga subjekti, lidhur me krijimin ose blerjen e aktiveve financiare ose lëshimin e detyrimeve

financiare, për shembull, tarifat për vlerësimin e aftësisë për kthimin e kredisë, vlerësimin dhe regjistrimin e garancive ose kolateralit, negocimin e kushteve të instrumenteve dhe tarifat për përpunimin e dokumentacionit të transaksionit. Tarifat e zotimit, të arkëtuara nga banka për të nisur kredi me normat e interesit të tregut, janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit nëse ka gjasë që banka të hyjë në një marrëveshje specifike për kredidhënie dhe nuk pret ta shesë kredinë rezultuese menjëherë pas nisjes së saj. Të gjitha tarifat e tjera, të cilat janë pjesë përbërëse e llogaritjes së normës efektive të interesit, paraqiten në zërin e të ardhurave nga interesit.

Të gjitha tarifat e tjera, komisionet dhe zërat e të ardhurave dhe shpenzimeve të tjera përgjithësisht regjistrohen në bazë të parimit të të drejtave dhe detyrimeve të konstatuara duke iu referuar përfundimit të transaksionit specifik mbi bazën e shërbimeve reale të kryera si përqindje e shërbimeve të përgjithshme, të cilat do të ofrohen. Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet përbëhen nga tarifat dhe komisionet nga (për): kartat e kreditit, tarifat e shërbimit të llogarisë, pagesat ndërkombëtare, pagesat e brendshme, pagesat e Bankës Qendrore, SMS banking, garancitë dhe letrat e kreditit si dhe tarifat dhe komisionet tjera. Taksa dhe komisione të tjera njihen si shërbime të lidhura. Shpenzimet e tjera të komisioneve dhe komisioneve kanë të bëjnë kryesisht me tarifat e transaksionit dhe shërbimit, të cilat janë shpenzuar kur shërbimet janë pranuar.

(d) Qiratë Operative

Qiratë në të cilat Banka është qiramarrëse dhe një pjesë e konsiderueshme e rreziqeve dhe përfitimeve të pronësisë mbahen nga qiradhënësi klasifikohen si qira operative. Pagesat e kryera për qiratë operative njihen në pasqyrën e fitimit/ humbjes sipas metodës lineare përgjatë afatit të qirasë. Zbritja nga qiraja njihet si pjesë përbërëse e totalit të shpenzimeve për qira, përgjatë afatit të qirasë.

(e) Transaksionet në valutë të huaj

Transaksionet në valuta të huaja janë kthyer në valutën funksionale, duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit.

Aktivitet dhe detyrimet monetare të shprehura në valutë të huaj rivlerësohen në valutën funksionale të bankës me kursin në datën e raportimit. Fitimi ose humbja nga ndryshimi i kurseve të këmbimit është diferenca midis

kosos së amortizuar në valutën funksionale në fillim të periudhës, të rregulluara me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kosos së amortizuar në valutë të huaj të kthyer në valutë funksionale me kursin e fundvitit.

Diferencat nga kursi i këmbimit, të cilat rrjedhin nga rivlerësimi në valutën funksionale, njihen në fitim ose në humbje.

(f) Tatimi në fitim

Tatimet në fitim janë paraqitur në pasqyra financiare në përputhje me legjislacionin e miratuar, si dhe me legjislacionin e hyrë në fuqi deri në fund të periudhës raportuese.

Ngarkesa e tatimit në fitim përbëhet nga tatimi aktual dhe tatimi në fitim i shtyrë dhe njihet në pasqyrën e fitimit dhe të humbjes së vitit, përveç nëse njihet në të ardhurat tjera përmbledhëse ose drejtpërdrejt në kapital, pasi që ndërlidhet me transaksionet të cilat gjithashtu njihen në periudhën e njëjtë ose në periudhë tjetër, në të ardhura të tjera përmbledhëse ose drejtpërdrejt në kapital.

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual është shuma e pagueshme ose e arkëtueshme nga autoritetet tatimore në lidhje me fitimet ose humbjet e tatueshme për periudhat aktuale dhe paraprake. Fitimet dhe humbjet e tatueshme bazohen në vlerësime nëse pasqyrat financiare autorizohen para dorëzimit të kërkesave relevante për rimbursim të tatimit. Tatimet tjera të ndryshme nga tatimi në fitim regjistrohen në kuadër të shpenzimeve administrative dhe operative.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë në të ardhura llogaritet duke përdorur metodën e detyrimit të bilancit të gjendjes për bartjet e humbjeve nga tatimi dhe diferencat e përkohshme që dalin nga baza e tatimeve të aktiveve dhe detyrimeve dhe shumat e tyre bartëse për qëllime të raportimit financiar.

Gjendja e tatimit të shtyrë matet me normat tatimore në fuqi ose të hyra në fuqi në fund të periudhës raportuese, të cilat pritet të aplikohen për periudhën kur diferencat e përkohshme të kthehen ose kur bartjet e humbjeve nga tatimi të përdoren.

Aktivitetatimore të shtyra për diferencat e përkohshme të zbritshme dhe bartjet e humbjeve nga tatimi regjistrohen deri në masën që është e mundur për të pasur të ardhura të tatueshme kundrejt të cilave ky aktivitetatimore pritet të përdoren.

(iii) Pozicionet tatimore të pasigurta

Pozicionet tatimore të pasigurta të bankës rivlerësohen nga menaxhmenti në fund të secilës periudhë raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet tatimore të pasigurta, të cilat përcaktohen nga menaxhmenti si të tilla që ka më shumë gjasa se nuk do të rezultojnë me taksa shtesë të vëna nëse ato pozicione do të kontestoheshin nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore të cilat janë në fuqi, ose që kanë hyrë në fuqi deri në fund të periudhës raportuese dhe çdo aktvendimi gjyqësor të njohur ose të ndonjë organi tjetër lidhur me çështje të tilla. Detyrimet për dënime, interes dhe tatime të ndryshme nga ato në fitim njihen në bazë të vlerësimeve më të mira të shpenzimeve të bëra nga menaxhmenti që kërkohen për shlyerjen e detyrimeve në fund të periudhës raportuese.

(g) Instrumentet financiare

(i) Njohja dhe matja fillestare

Banka fillimisht njeh kreditë dhe paradhëniet, depozitat dhe borxhin e varur në datën që ato janë emetuar. Të gjitha aktivitetat dhe detyrimet e tjera financiare (duke përfshirë dhe blerjet e shitjet e rregullta të aktiveve financiare) njihen fillimisht në datën e tregtimit, e cila është data kur banka bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Një aktiv ose detyrim financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë, për një vlerë që nuk është matur në VDPFH, kostot e transaksionit që lidhen drejtpërdrejt me blerjen apo lëshimin e tij.

(ii) Klasifikimi

Pasuritë financiare – Të aplikueshme nga 1 janari 2018

Në njohjen fillestare, një aktiv financiar klasifikohet si i matur në: koston e amortizuar, VDPHTGJ ose VDPFH.

Një pasuri financiare matet me koston e amortizuar nëse plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është përcaktuar si në VDPFH:

- aset i mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e mjeteve për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale; dhe

- kushtet kontraktuale të pasurisë financiar ngriten në datat e përcaktuara në flukset e mjeteve monetare që janë SPPI.

Një pasuri financiare matet me VDPHTGJ nëse plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është përcaktuar si në VDPFH:

- aset i mbahet brenda një modeli biznesi, objektivi i të cilit arrihet si nga mbledhja e flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare; dhe

- kushtet kontraktuale të pasurisë financiar ngriten në datat e përcaktuara në flukset e mjeteve monetare që janë SPPI.

Të gjitha pasuritë e tjera financiare klasifikohen si të matura VDPFH.

Përveç kësaj, në njohjen fillestare, Banka mund të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme një pasuri financiare që plotëson kërkesat e tjera që duhet të maten me koston e amortizuar ose në VDPHTGJ si në VDPFH nëse bën kështu eliminon ose redukton ndjeshëm një mospërputhje kontabël që do të lindte ndryshe.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Banka bën një vlerësim të objektivit të një modeli biznesi në të cilin një pasuri është mbajtur në një nivel portofoli, sepse kjo më së miri pasqyron mënyrën se si menaxhohet biznesi dhe i jepet informacion menaxhimit. Informacioni i konsideruar përfshin:

- politikat dhe objektivat e deklaruara për portofolin dhe funksionimin e këtyre politikave në praktikë. Në veçanti, nëse strategjia e menaxhmentit fokusohet në fitimin e të ardhurave nga interesi kontraktual, duke ruajtur një profil të caktuar të normës së interesit, duke përputhur kohëzgjatjen e pasurive financiare me kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë ato pasuri ose realizimin e flukseve monetare nëpërmjet shitjes së pasurive;

- si vlerësohet dhe raportohet performanca e portofolit në menaxhmentin e Bankës;

- reziqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) dhe strategjisë së saj për mënyrën se si menaxhohen këto rreziqe;

• frekuenca, vëllimi dhe koha e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet për shitjet e tilla dhe pritshmëritë e tij për aktivitetin e ardhshëm të shitjes. Megjithatë, informacioni rreth aktivitetit të shitjeve nuk konsiderohet veç e veç, por si pjesë e një vlerësimi të përgjithshëm se si është arritur objektivi i Bankës për menaxhimin e aktiveve financiare dhe si realizohen flukset monetare.

Pasuritë financiare që mbahen për tregtim ose menaxhim dhe performanca e të cilave vlerësohen në bazë të vlerës së drejtë, maten në VDPFH sepse ato as nuk mbahen për të mbledhur flukse monetare kontraktuale as për të mbledhur flukse monetare kontraktuale dhe për të shitur aktivet financiare. recognition. 'Interest' is defined as consideration for the time value of money and for the credit risk associated with the principal amount outstanding during a particular period of time and for other basic lending risks and costs (e.g. liquidity risk and administrative costs), as well as profit margin.

Vlerësimi nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit

Për qëllimet e këtij vlerësimi, 'principal' përcaktohet si vlera e drejtë e aktivitetit financiar në njohjen fillestare. 'Interesi' përcaktohet si një shpërblim për vlerën kohore të parasë dhe për rrezikun e kredisë që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot e tjera bazë të kreditimit (p.sh. rreziku i likuiditetit dhe kostot administrative) fitimprurëse.

Në vlerësimin nëse flukset monetare kontraktuale janë SPPI, Banka konsideron kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse pasuria financiare përmban një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale në mënyrë që ajo të mos plotësojë këtë kusht. Gjatë marrjes së vlerësimit, Banka e konsideron:

- ngjarje të kushtëzuara që do të ndryshonin shumën dhe kohën e flukseve të mjeteve monetare;
- karakteristikat e levave;
- parapagimi dhe afati i zgjatjes;
- kushtet që kufizojnë pretendimin e Bankës për flukset e mjeteve monetare nga pasuritë e specifikuar (p.sh. kreditë pa rekurs); dhe
- karakteristika që modifikojnë konsideratën për vlerën kohore të parasë (p.sh. rivendosjen periodike të normave të interesit).

Banka mban një portofol kredie afatgjatë me normë fikse për të cilën Banka ka mundësi të propozojë rishikimin e normës së interesit në datat e rivendosjes periodike. Këto të drejta të rivendosjes janë të kufizuara në normën e tregut në kohën e rishikimit. Huamarrësit kanë një mundësi që të pranojnë normën e rishikuar ose të shlyejnë huanë në parim pa dënim. Banka ka përcaktuar që flukset monetare kontraktuale të këtyre kredive janë SPPI sepse opsioni ndryshon normën e interesit në një mënyrë që është konsideratë për vlerën në kohë të parasë, riskun e kredisë, rreziqet e tjera bazë të huadhënies dhe kostot që lidhen me shumën kryesore të papaguar.

Kreditë pa rekurs

Në disa raste, huatë e bëra nga Banka që sigurohen me kolateral të huamarrësit kufizojnë kërkesën e Bankës ndaj flukseve të mjeteve monetare të kolateralit bazë (huatë pa rekurs). Banka zbaton vendimin për të vlerësuar nëse huatë e rekursit nuk përmbushin kriterin e SPPI. Banka zakonisht e konsideron informacionin e mëposhtëm kur bën këtë gjykim:

- nëse marrëveshja kontraktuale specifikon në mënyrë veçantë shumat dhe datat e pagesave në para të kredisë;
- vlera e drejtë e kolateralit në raport me shumën e aktivitetit financiar të siguruar;
- aftësinë dhe gatishmërinë e huamarrësit për të bërë pagesa kontraktuale, pavarësisht nga rënia e vlerës së kolateralit;
- nëse huamarrësi është një individ ose një entitet ekonomike operative substanciale ose është një entitet me qëllim të përcaktuar;
- rreziku i humbjes së pasurisë nga Banka në lidhje me një hua të plotë rekursive;
- masën në të cilën kolaterali përfaqëson të gjithë ose një pjesë të konsiderueshme të aktiveve të huamarrësit; dhe
- nëse Banka do të përfitojë nga ndonjë përmbysje nga aktiviteti themelore.

Instrumente të lidhura në mënyrë kontraktuale.

Banka ka disa investime në letrat me vlerë të cilat konsiderohen instrumente të lidhura në mënyrë kontraktuale. Instrumentet e lidhura në mënyrë kontraktuale secila kanë një renditje të caktuar të varësisë që përcakton rendin në të cilin çdo fluks monetar i gjeneruar nga grupi i investimeve bazë është alokuar për instrumentet. Një instrument i tillë plotëson

kriterin e SPPI vetëm nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

- kushtet kontraktuale të vetë instrumentit krijojnë flukse të mjeteve monetare që janë SPPI pa shikuar bazën e instrumenteve financiare;
- grupi themelor i instrumenteve financiare (i) përmban një ose më shumë instrumente që krijojnë flukse monetare që janë SPPI; dhe (ii) mund të përmbajnë edhe instrumente, të tilla si derivate, që reduktojnë ndryshueshmërinë e flukseve monetare të instrumentave sipas (i) dhe flukset monetare të kombinuara (të instrumentave sipas (i) dhe (ii)) krijojnë flukse monetare që janë SPPI; ose të harmonizojnë flukset e mjeteve monetare të instrumenteve të lidhura në mënyrë kontraktuale me flukset e mjeteve monetare të grupit të instrumenteve bazë nën (i) që rrjedhin si rezultat i diferencave nëse normat e interesit janë fikse ose te ndryshueshme ose në monedha ose në kohën e flukseve të mjeteve monetare; dhe
- ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë që është i lidhur me instrumentet e lidhura në mënyrë kontraktuale është e barabartë ose më i vogël se ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë të grupit bazë të instrumenteve financiare.

Riklasifikimet

Pasuritë financiare nuk janë riklasifikuar pas njohjes së tyre fillestare, përveç në periudhën pas ndryshimit të modelit të biznesit të saj për menaxhimin e pasurive financiare.

(iii) Mosnjohja

Asetet financiare

Banka çregjistron një pasuri financiar kur skadojnë të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare nga pasuria financiare (shih gjithashtu (iv)) ose transferon të drejtat për të marrë flukset e mjeteve monetare kontraktuale në një transaksion në të cilin në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktivit financiar janë transferuar ose në të cilat Banka nuk transferon as nuk mban në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk mban kontrollin e pasurisë financiar.

Përçregjistrimin e një pasurie financiare, diferenca midis vlerës kontabël neto të pasurisë (ose vlerës kontabël të shpërndarë në pjesën e aktivit të çregjistruar) dhe shumës së (i) të vlerës së marrë (përfshirë çdo pasuri të re të marrë më pak se çdo detyrim të ri të supozuar) dhe

(ii) çdo fitim ose humbje kumulative që ishte njohur në HTGJ njihet në fitim ose humbje.

Nga 1 janari 2018 çdo fitim / humbje kumulative e njohur në HTGJ në lidhje me letrat me vlerë të investimit të kapitalit të përcaktuar si në VDPHTGJ nuk njihet në fitim ose humbje për çregjistrimin e letrave të tilla me vlerë. Çdo interes në pasuritë financiare të transferuara që kualifikohen për çregjistrim që është krijuar ose mbajtur nga Banka njihen si një pasuri ose detyrim i veçantë.

Banka hyn në transaksione me të cilat transferon pasuritë e njohura në pasqyrën e saj të pozicionit financiar, por ruan të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pasurive të transferuara ose një pjesë të tyre. Në raste të tilla, asetet e transferuara nuk çregjistrohen. Shembuj të transaksioneve të tilla janë huatë e letrave me vlerë dhe transaksionet e shitjes dhe riblerjes.

Kur asetet i shiten një pale të tretë me një normë totale të kthimit në pasuritë e transferuara, transaksioni trajtohet si një transaksion financimi i siguar, i ngjashëm me transaksionet e shitjes dhe të riblerjes, sepse Banka ruan të gjitha ose në thelb të gjithë rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së këtyre pasurive.

së një pasurie financiar dhe mban kontrollin mbi pasurinë, Banka vazhdon të njohë pasurinë deri në masën e përfshirjes së saj të vazhdueshme, të përcaktuar sipas masës për të cilën ai është i ekspozuar ndaj ndryshimeve në vlerën e pasurisë të transferuar.

Në transaksione të caktuara, Banka mban detyrimin për të shërbyer pasurinë financiar të transferuar duke ngarkuar një tarifë. Aktivet e transferuara çregjistrohen nëse plotësojnë kriteret e mosnjohjes. Një pasuri ose detyrim njihet për kontratën e shërbimit nëse tarifa e shërbimit është më shumë se e mjaftueshme (pasuri) ose është më e vogël se ajo e përshtatshme (detyrim) për kryerjen e shërbimit.

Detyrimet financiare

Banka çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet e saj kontraktuale shkarkohen ose anulohen ose skadojnë.

(iv) Ndryshimet e pasurive financiare dhe detyrimeve financiare

Pasuritë financiare

Nëse kushtet e një pasurie financiare ndryshohen, atëherë Banka vlerëson nëse flukset e mjeteve monetare të pasurisë së modifikuar janë në thelb të ndryshme.

Nëse flukset e mjeteve monetare janë substancialisht të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale në flukset e mjeteve monetare nga pasuria financiare fillestar, konsiderohen se kanë skaduar. Në këtë rast, pasuritë financiare origjinale çregjistrohen (shih (iii)) dhe një pasuri e re financiare njihet me vlerën e drejtë plus ndonjë kosto e transaksionit të pranueshëm. Çdo tarifë e marrë si pjesë e modifikimit llogaritet si vijon:

- Tarifat që konsiderohen në përcaktimin e vlerës së drejtë të pasurisë së re dhe tarifat që përfaqësojnë rimbursimin e kostove të transaksionit të pranueshëm përfshihen në matjen fillestare të pasurisë; dhe
- Tarifat e tjera përfshihen në fitim ose humbje si pjesë e fitimit ose humbjes në çregjistrim.

Nëse flukset e mjeteve monetare ndryshohen kur huamarrësi është në vështirësi financiare, atëherë objektivi i modifikimit është zakonisht për të maksimizuar rikuperimin e kushteve kontraktuale origjinale në vend të emetimit të një pasurie të re me kushte thelbësisht të ndryshme. Nëse Banka ka në plan të modifikojë një aktiv financiar në një mënyrë që do të rezultonte me faljen e flukseve monetare, atëherë së pari duhet të konsiderojë nëse një pjesë e aktivitetit duhet të shlyhet para se të bëhet modifikimi (shih më poshtë për politikën e zhvlerësimit). Kjo qasje ndikon në rezultatin e vlerësimit sasior dhe do të thotë që kriteret e mosnjohjes zakonisht nuk plotësohen në raste të tilla.

Nëse modifikimi i një aktiviteti financiar të matur me koston e amortizuar ose VDPHTGJ nuk rezulton në çregjistrimin e pasurisë financiare, atëherë Banka rillogarit përsëri vlerën kontabël bruto të pasurisë financiare duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv të pasurisë dhe një rregullimin rezultues si një fitim modifikimi ose humbje në fitim ose humbje. Për pasuritë financiare me normë të luhatshme, norma fillestare efektive e interesit e përdorur për të llogaritur fitimin ose humbjen e modifikimit rregullohet për të pasqyruar kushtet aktuale të tregut në kohën e modifikimit. Çdo shpenzim ose tarifë e kryer dhe

tarifat e marra si pjesë e modifikimit rregullojnë vlerën kontabël bruto të pasurisë financiare të modifikuar dhe amortizohen gjatë afatit të mbetur të aktivitetit financiar të modifikuar.

Nëse një ndryshim i tillë kryhet përshkak të vështirësive financiare të huamarrësit (shih (vii)), atëherë fitimi ose humbja paraqiten së bashku me humbjet nga zhvlerësimi. Në raste të tjera, ajo paraqitet si e ardhur nga interesi e llogaritur duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

Detyrimet financiare

Banka çregjistron një detyrim financiar kur kushtet e saj ndryshohen dhe flukset monetare të detyrimit të modifikuar janë në thelb të ndryshme. Në këtë rast, një detyrim financiar i ri, bazuar në kushtet e modifikuara, njihet me vlerën e drejtë. Diferenca midis vlerës kontabël të pasivitetit financiar të mosnjohur dhe vlerës së paguar njihet në fitim ose humbje. Shqyrtimi i paguar përfshin aktivet jo financiare të transferuara, nëse ka, dhe marrjen e detyrimeve, duke përfshirë edhe detyrimin financiar të ri të modifikuar.

Nëse modifikimi i një detyrimi financiar nuk llogaritet si mosnjohje, atëherë kalkulimi i kostos së amortizuar të detyrimit bëhet duke skontuar flukset e modifikuara të mjeteve monetare me normën fillestare të interesit efektiv dhe fitimi ose humbja që rezultojnë njihen në fitim ose humbje. Për detyrimet financiare me normë të luhatshme, norma fillestare efektive e interesit e përdorur për të llogaritur fitimin ose humbjen e modifikimit rregullohet për të pasqyruar kushtet aktuale të tregut në kohën e modifikimit. Çdo shpenzim dhe tarifë e kryer njihen si një rregullim në vlerën kontabël të pasivitetit dhe amortizohen gjatë afatit të mbetur të detyrimit financiar të modifikuar duke riformuluar normën efektive të interesit në instrument.

(v) Thyerja

Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare thehen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar kur dhe vetëm kur Banka aktualisht ka një të drejtë të detyrueshme ligjore për të shlyer shumën dhe ka për qëllim të shlyejë ato në baza neto ose realizojnë pasuri dhe zgjidhin detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm kur lejohen sipas SNRF-ve, ose për fitimet dhe humbjet që rrjedhin nga një grup transaksionesh të

ngjashme siç është aktiviteti tregtar i Bankës.

(vi) Matja e vlerës së drejtë

‘Vlera e drejtë’ shtë çmimi që do të merret për të shitur një pasuri ose e paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt në mes të pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes në princip ose, në mungesë të saj, tregu më i favorshëm në të cilin Banka ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një detyrimi pasqyron rrezikun e mos-performancës. Kur të jetë në dispozicion, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Tregu konsiderohet si ‘aktiv’ nëse transaksionet për pasuritë ose detyrimet zhvillohen me frekuencë dhe vëllim të mjaftueshëm për të siguruar informacionin e çmimeve në mënyrë të vazhdueshme.

Nëse nuk ka çmim të kuotuar në një treg aktiv, atëherë Banka përdor teknikat e vlerësimit që maksimizojnë përdorimin e inputeve përkatëse të vëzhgueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve që nuk vëzhgohen. Teknika e përzgjedhur e vlerësimit përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të merrnin parasysht në çmimet e një transaksioni.

Dëshmia më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare është normalisht çmimi i transaksionit – dmth vlera e drejtë e shumës së dhënë ose të marrë. Nëse Banka përcakton se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe vlera e drejtë nuk evidentohet as nga një çmim i kuotuar në një treg aktiv për një pasuri ose detyrim identik ose të bazuar në një teknikë vlerësimi për të cilën të dhënat e pavrojtueshme vlerësohen të jenë të parëndësishëm në lidhje me matjen, atëherë instrumenti financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë, të rregulluar për të shtyrë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimin e transaksionit. Më pas, ky ndryshim njihet në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme gjatë jetës së instrumentit, por jo më vonë se kur vlerësimi mbështetet tërësisht nga të dhënat e tregut të vëzhgueshëm ose kur transaksioni mbyllet.

Nëse një pasuri ose një detyrim i matur me vlerën e drejtë ka një çmim ofertimi dhe një çmim kërkimi, atëherë Banka mat pasuritë dhe pozicionet e gjata me një çmim të ofertës dhe detyrime dhe pozicione të shkurtra me një çmim kërkese.

Portofoliot e pasurive financiare dhe detyrimeve

financiare që janë të ekspozuara ndaj rrezikut të tregut dhe rrezikut të kredisë që menaxhohen nga Banka në bazë të ekspozimit neto ndaj rrezikut të tregut ose të kredisë, maten në bazë të një çmimi që do të merrej për të shitur një pozicioni neto të gjatë (ose i paguar për të transferuar një pozicion neto të shkurtër) për ekspozimin e rrezikut të veçantë. Rregullimet në nivel të portofolit - p.sh. rregullimet e ofertës ose korigjimet e rrezikut të kredisë që pasqyrojnë matjen në bazë të ekspozimit neto - alokohen në pasuritë dhe detyrimet individuale në bazë të rregullimit relativ të rrezikut të secilit instrument të veçantë në portofol.

Vlera e drejtë e një detyrimi financiar me një tipar kërkese (p.sh. një depozitë kërkese) nuk është më e vogël se shuma e pagueshme sipas kërkesës, e skontuar nga data e parë në të cilën shuma mund të kërkohet të paguhet. Banka njeh transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë deri në fund të periudhës raportuese gjatë së cilës ka ndodhur ndryshimi.

(vii) Rënia në vlerë

Banka njeh lejimet nga humbjet për ECL për instrumentet financiare të mëposhtme që nuk maten në VDPFH:

- asetet financiare që janë instrumente borxhi;
- qiraja e arkëtueshme;
- kontratat e garancisë financiare të lëshuara; dhe
- angazhimet e huasë të lëshuara.

Asnjë humbje nga zhvlerësimi nuk njihet për investimet e kapitalit neto.

Banka mat lejimet e humbjeve në një shumë të barabartë me ECL-në e jetës, përveç për të mëposhtmet, për të cilën ato maten si ECL 12-mujore:

- letrat me vlerë të investimit të borxhit që përcaktohen të kenë rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit; dhe
- instrumente të tjera financiare (përveç likuiditetit) në të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare

Lejimet e humbjeve për të arkëtueshmet e qirasë maten gjithmonë në një shumë të barabartë me jetëgjatësinë ECL. Banka e konsideron investimin e borxhit që të ketë rrezik të ulët të kreditit kur vlerësimi i rrezikut të saj të kredisë është i barabartë me përkufizimin e klasifikuar të “klasës së investimeve”. Banka nuk zbaton përjashtimin e rrezikut të ulët të kredisë për çdo instrument financiar tjetër. ECL 12-mujore janë pjesë e ECL që rezultojnë nga ngjarjet e papaguara të

një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Instrumentet financiare për të cilat një ECL 12 mujore janë njohur njihen si 'Instrumentet financiare të fazës 1'.

Kohëzgjatja ECL janë ECL që rezultojnë nga të gjitha ngjarjet e mundshme të parazgjedhur gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar. Instrumentet financiare për të cilat njihet një jetëgjatësi ECL, por që nuk janë të dëmtuara nga kreditë, referohen si 'Instrumentet Financiare të Fazës 2..

Matja e ECL

ECL janë një vlerësim me probabilitet të ponderuar të humbjeve të kredive. Ato maten si më poshtë:

- *aktivet financiare që nuk janë të dëmtuara nga kreditë në datën e raportimit:* si vlera aktuale e të gjitha zvogëlim në të holla (dmth. Diferenca midis flukseve të mjeteve monetare që i detyrohen njësisë ekonomike në përputhje me kontratën dhe fluksin e parasë që Banka pret të marrë);
- *pasuritë financiare që janë të dëmtuara nga kreditë në datën e raportimit:* si diferenca midis vlerës kontabël bruto dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të ardhshme të vlerësuara;
- *zotimet e huazuara:* si vlera aktuale e diferencës midis flukseve monetare kontraktuale që janë për shkak të Bankës nëse kredia është tërhequr dhe flukset e mjeteve monetare që Banka pret të marrë; dhe
- *kontratat e garancisë financiare:* pagesat e pritshme për të rimbursuar mbajtësin minus shumat që Banka pret të mbulojë.

Pasuritë financiare të ristrukturuara

Nëse kushtet e një pasurie financiare rinegocionohen ose modifikohen ose një pasuri financiare ekzistues zëvendësohet me një të re për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit, atëherë bëhet vlerësimi nëse pasuritë financiare duhet të çregjistrohen dhe ECL të matet si më poshtë.

- Nëse ristrukturimi i pritur nuk do të rezultojë në çregjistrimin e pasurisë ekzistuese, atëherë flukset e pritshme të mjeteve monetare që rrjedhin nga pasuria financiare e modifikuar përfshihet në llogaritjen e mungesës së parasë së gatshme nga pasuria ekzistuese
- Nëse ristrukturimi i priturdotë rezultojë në çregjistrimin e pasurisë ekzistuese, atëherë vlera e drejtë e pritur e pasurisë së re trajtohet si fluksi i parave të gatshme nga

pasuria financiare ekzistues në kohën e çregjistrimit të tij. Kjo shumë përfshihet në llogaritjen e mungesës së parasë së gatshme nga pasuria financiare ekzistuese që zbritet nga data e pritur e mosnjohjes deri në datën e raportimit duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv të pasurisë financiar ekzistues.

Aktivët financiarë të dëmtuara të kredisë

Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse pasuritë financiare të mbartura me koston e amortizuar dhe pasuritë financiare të borxhit të kryera në VDPHTGJ, dhe të arkëtueshmet e qirasë financiare janë me vlerë të kredisë (referuar si 'Aktivet financiare të fazës 3'). Një pasuri financiare është "e dëmtuar nga kredia" kur ka ndodhur një ose më shumë ngjarje që kanë një ndikim të dëmshëm në flukset monetare të ardhshme të vlerësuara të pasurisë financiar.

Dëshmia se një pasuri financiare është e dëmtuar nga kredia përfshin të dhënat e vijuese:

- vështirësi të konsiderueshme financiare të huamarrësit ose emetuesit;
- shkelje e kontratës siç është ngjarje të dështimit ose të vonesave;
- ristrukturimin e një huaje ose të avancuar nga Banka me kushte që Banka nuk do ta konsideronte ndryshe;
- është e mundshme që huamarrësi të hyjë në falimentim ose riorganizim tjetër financiar; ose
- Zhdukja e një tregu aktiv për një siguri për shkak të vështirësive financiare.

Një hua që është rinegociuar për shkak të përkeqësimit të gjendjes së huamarrësit zakonisht konsiderohet të jetë dëmtuar nga kreditë nëse nuk ka dëshmi se rreziku i mosmarrjes së flukseve monetare kontraktuale është zvogëluar.

Gjatë vlerësimit nëse një investim në borxh është me kredi të zhvlerësuar, Banka konsideron faktorët e mëposhtëm:

- Vlerësimi i tregut për aftësinë kreditore, siç pasqyrohet në fitimet e obligacioneve.
- Vlerësimet e agjencive të vlerësimit të aftësisë kreditore.
- Aftësia e vendit për të hyrë në tregjet e kapitalit për lëshimin e borxhit të ri.
- Mundësia e ristrukturimit të borxhit, duke rezultuar në mbajtjen e humbjeve nëpërmjet faljes vullnetare ose të detyrueshme të borxhit.
- Mekanizmat ndërkombëtarë për të siguruar

mbështetjen e nevojshme si “huadhënës i zgjidhjes së fundit” në atë vend, si dhe qëllimin e pasqyruar në deklaratat publike, të qeverive dhe agjencive për përdorimin e këtyre mekanizmave. Kjo përfshin një vlerësim të thellësisë së këtyre mekanizmave dhe, pa marrë parasysh qëllimin politik, nëse ka kapacitet për të përmbushur kriteret e kërkuara.

Paraqitja e lejimit për ECL në pasqyrën e pozicionit financiar.

Lejimet e humbjeve për ECL janë të prezatuara në pasqyrat financiare sin e vijim:

- *aktivet financiare të matura me koston e amortizuar: si zbritje nga vlera kontabël bruto e aktiveve;*
- *angazhimet e kredisë dhe kontratat e garancisë financiare: në përgjithësi, si një dispozitë;*
- *kur një instrument financiar përfshin si një komponent të tërhequr dhe një të papërcaktuar, dhe Banka nuk mund të identifikojë ECL-në për komponentin e angazhimit të kredisë veças nga ato në përbërësin e tërhequr: Banka paraqet një lejim të humbjes së kombinuar për të dy komponentët. Shuma e kombinuar paraqitet si një zbritje nga vlera kontabël bruto e përbërësit të tërhequr. Çdo tejkalim i lejimit të humbjes mbi shumën bruto të komponentit të tërhequr paraqitet si një provizion; dhe*
- *instrumentet e borxhit të matura në VDPHTGJ: asnjë lejim nga humbja nuk njihet në pasqyrën e pozicionit financiar sepse vlera kontabël e këtyre aktiveve është vlera e drejtë e tyre. Megjithatë, zbritja e humbjes shpalolet dhe njihet në rezervën e vlerës së drejtë.*

Shlyerjet

Kreditë dhe letrat me vlerë të borxhit shlyhen (pjesërisht ose tërësisht) kur nuk ka shpresa të arsyeshme për rikuperimin e një pasurie financiare në tërësinë ose një pjesë të tij. Kjo zakonisht ndodh kur Banka përcakton se huamarrësi nuk ka asete ose burime të ardhurash që mund të gjenerojnë flukse të mjaftueshme të mjeteve monetare për të shlyer shumat që i nënshtrohen heqjes. Ky vlerësim kryhet në nivelin e aseteve individuale. Riarketimet e shumave të shlyera më parë janë përfshirë në ‘humbjet nga zhvlerësimi i instrumenteve financiare’ në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe HTGJ

Aktivitetet financiare që janë shlyer ende mund të jenë subjekt i veprimeve përmbartimore në mënyrë që të jenë në përputhje me procedurat e Bankës për mbulimin e shumave të duhura.

Kontratat jo-integrale të garancisë financiare

Banka vlerëson nëse një kontratë e garancionit financiar është një element integral i një aktivi financiar që llogaritet si një përbërës i atij instrumenti ose është një kontratë që llogaritet veçmas. Faktorët që Banka e konsideron kur bën këtë vlerësim përfshijnë nëse:

- garancioni është në mënyrë implicite pjesë e kushteve kontraktuale të instrumentit të borxhit;
- garancioni kërkohet nga ligjet dhe rregulloret që rregullojnë kontratën e instrumentit të borxhit;
- garancioni lidhet në të njëjtën kohë dhe në shqyrtimin e instrumentit të borxhit; dhe
- garancioni jepet nga prindi i huamarrësit ose një kompani tjetër brenda grupit të huamarrësit.

Nëse Banka përcakton se garancioni është një element integral i aktivitetit financiar, atëherë çdo premit e pagueshme në lidhje me njohjen fillestare të aktivitetit financiar trajtohet si një kosto e transaksionit për blerjen e tij. Banka e konsideron efektin e mbrojtjes gjatë matjes së vlerës së drejtë të instrumentit të borxhit dhe kur matet ECL.

Nëse Banka përcakton se garancioni nuk është një element integral i instrumentit të borxhit, atëherë ajo njih një pasuri që përfaqëson çdo parapagesë të primit të garancionit dhe një të drejtë për lejim nga humbjet e kredisë. Një parapagim i primit njihet vetëm nëse ekspozimi i garantuar as nuk është i dëmtuar nga kreditë dhe as nuk ka pësuar një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë kur jepet garancioni. Këto pasuri njihen në ‘pasuri të tjera’. Banka paraqet fitime ose humbje në të drejtën e kompensimit në fitim ose humbje në zërin ‘humbjet nga zhvlerësimi i instrumentave financiarë’.

(h) Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë monedha dhe kartëmonedha në arkë, balanca në Bankën Qendrore të pakufizuara në përdorim dhe aktive financiare shumë likuide me maturim fillestar deri në tre muaj, të cilat kanë rrezik të pakonsiderueshëm të ndryshimit të vlerës së tyre të drejtë dhe përdoren nga banka për manaxhimin e zotimeve afatshkurtra. Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen me kosto të amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

(j) Kreditë dhe paradhëniet

‘Kreditë dhe paradhëniet’ në pasqyrën e pozicionit financiar përfshijnë:

- huatë dhe paradhëniet e matura me koston e amortizuar; ato fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte shtesë të transaksionit dhe më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv;
- huatë dhe paradhëniet e matura në mënyrë të detyrueshme në VDPFH ose të përcaktuara si në VDPFH (shih J (ii)); këto maten me vlerën e drejtë me ndryshimet e njohura menjëherë në fitim ose humbje; dhe
- Llogaritë financiare të arkëtueshme

Kur Banka blen një pasuri financiare dhe në të njëjtën kohë hyn në një marrëveshje për të rishitur pasurinë (ose një pasuri të ngjashme) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (repo e kundërt ose huamarrja e stokut), marrëveshja llogaritet si një hua ose paradhënie, dhe asetit themelor nuk njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

(j) Investimet në letra me vlerë

Titulli “Investimet në letra me vlerë” në pasqyrën e pozicionit financiar përfshin:

- letrat me vlerë të borxhit të matura në VDPHTGJ

Për titujt e borxhit të matur në VDPHTGJ, fitimet dhe humbjet njihen në të ardhura tjera gjithpërfshirëse përveç për të mëposhtmet, të cilat njihen në fitim ose humbje në të njëjtën mënyrë si për aktivet financiare të matura me koston e amortizuar:

- të ardhurat nga interesi duke përdorur metodën e interesit efektiv;
- ECL dhe ndryshimet; dhe
- fitimet dhe humbjet në valutë të huaj.

Kur instrumentet e borxhit të matur në VDPHTGJ çregjistrohen, fitimi ose humbja kumulative e njohur më parë në të ardhura tjera gjithpërfshirëse është riklasifikuar nga kapitali neto në fitim ose humbje.

(k) Prona dhe pajisjet

Prona dhe pajisjet janë paraqitur me kosto historike minus zhvlerësimi i akumuluar dhe rënia në vlerë e akumuluar, nëse ka. Kostoja historike përfshin

shpenzimet që i atribuohen drejtpërsëdrejti blerjes së zërave të pronës dhe pajisjeve.

Shpenzimet pasuese përfshihen në vlerën kontabël të pasurisë ose njihen si një pasuri e veçantë, sipas rastit, vetëm kur është e mundshme që përfitimet e ardhshme ekonomike të lidhura me artikullin do të rrjedhin në Bankë dhe kostoja e artikullit mund të matet në mënyrë të besueshme. Të gjitha riparimet dhe mirëmbajtjet e tjera i ngarkohen shpenzimeve të tjera operative gjatë periudhës financiare në të cilën ato janë shkaktuar.

Vlera kontabël e pronës dhe pajisjeve rishikohet për rënie në vlerë kur ngjarjet ndryshojnë ose ndryshimet në rrethana tregojnë që vlera kontabël mund të mos jetë e rikuperueshme. Nëse ekzistojnë indikacione të tilla dhe ku vlerat bartëse tejkalojnë shumën e rikuperueshme të vlerësuar, pasuritë ose njësitë gjeneruese të mjeteve monetare regjistrohen me shumën e tyre të rikuperueshme.

Shuma e rikuperueshme e pronës dhe pajisjeve është shuma më e madhe në mes të vlerës së drejtë minus kostot e shitjes dhe vlerës në përdorim. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset monetare të ardhshme të vlerësuar zbriten në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën kohore të parasë dhe rreziqet specifike për pasuritë.

Përnjë pasuri që nuk gjeneron flukse monetare kryesisht të pavarura, shuma e rikuperueshme përcaktohet për njësinë gjeneruese të mjeteve monetare të cilës përket pasuria. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje.

Toka dhe pasuritë në ndërtim nuk zhvlerësohen. Zhvlerësimi i pasurive ngarkohet në bazë të metodës lineare me normat e përcaktuara për shpërndarjen e koston së pronës dhe pajisjeve përgjatë jetës së tyre të dobishme të vlerësuar. Normat vjetore të zhvlerësimit përcaktohen nga jetëgjatësia e vlerësuar e pasurive të caktuara siç paraqitet më poshtë:

Përshkrimi	Jetëgjatësia 2018	Description
Ndërtesat	40 vite	20 vite
Investimet në objektet e mara me qira	Bazuar në afatin e qirasë	Bazuar në afatin e qirasë 2-5 vite
Pajisjet elektrike	2-5 vite	2-10 vite
Mobiljet dhe instalimet	2-10 vite	3-5 vite
Automjetet motorike	3-5 vite	2-7 vite
Pasuritë tjera fikse	2-7 vite	

Prona dhe pajisjet me jetë të dobishme më shumë se një vit që bien nën pragun e materialitetit prej 50 EUR (2017: EUR 50) dhe, gjithashtu, nuk janë materiale në tërësi, regjistrohen si shpenzime në fitim ose humbje.

Fitimet dhe humbjet nga hedhja jashtë përdorimit përcaktohen duke krahasuar të ardhurat me vlerën kontabël neto. Këto janë të përfshira në të ardhurat tjera ose shpenzimet tjera operative (sipas rastit) në fitim ose humbje.

(l) Pasuritë e paprekshme

Pasuritë e paprekshme njihen nëse është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme që i atribuohen pasurisë do të rrjedhin në Bankë dhe kostoja e pasurisë mund të matet në mënyrë të besueshme. Pasuritë e paprekshme maten fillimisht me kosto. Vlera bartëse e pasurive të paprekshme shqyrtohet për rënie në vlerë kur ngjarjet ose ndryshimet në rrethana tregojnë se vlera bartëse mund të mos jetë e rikuperueshme. Pasuritë e paprekshme përbëhen tërësisht nga softueri kompjuterik, i cili amortizohet duke përdorur metodën lineare gjatë jetëgjatësisë së vlerësuar prej pesë vitesh.

(m) Kolaterali i riposeduar

Kolaterali i riposeduar përfaqëson pronat e blera nga Banka në zgjidhjen e kredive në vonesë. Këto pasuri njihen fillimisht me vlerën më të ulët në mes të vlerës së drejtë minus kosto e shitjes dhe vlerës kontabël të kredisë në datën e këmbimit. Kolaterali i luajtshëm nuk njihet si një pasuri kur risposedohet.

Më pas, Banka mat kolateralin e riposeduar me vlerën më të ulët në mes të vlerës së njohur fillimisht dhe vlerës së drejtë të pronave minus koston e shitjes. Për vlerësimin e vlerës së drejtë, menaxhmenti përdor vlerësimin e kryer nga vlerësuesit ekspert të jashtëm, të licencuar nga Banka Qendrore e Kosovës. Banka ka aplikuar përqindje zhvlerësimi të përcaktuara nga Banka që pasqyrojnë kufizimet e tregut, shqyrtimin e vlerës kohore të parasë dhe çështjeve ligjore me pronat.

Menaxhmenti i Bankës ka vlerësuar 20% si përqindja zhvlerësimi fillestar në vlerën e drejtë që përfaqëson më së miri kufizimet e mësipërme. Përqindjet e zhvlerësimit shtesë aplikohen për të pasqyruar çështjet ligjore dhe vështirësitë shtesë për të realizuar shitjen. Pasuritë e riposeduara shlyhen në rast se ato nuk janë shitur nga Banka 5 vite pas riposedimit. Çdo humbje që rrjedh nga rivlerësimi i mësipërm regjistrohet në fitim ose humbje. Fitimet ose humbjet nga shitja e këtyre pasurive njihen në fitim ose humbje.

(n) Të arkëtueshmet nga bankat tjera

Shumat e arkëtueshme nga bankat e tjera regjistrohen kur Grupi u parapaguan bankave të tjera pa pasur si synim tregtimin e të arkëtueshmeve jo-derivative të pakuotuar që rezultojnë në datat fikse ose të përcaktueshme. Shumat e arkëtueshme nga bankat e tjera mbarten me koston e amortizuar.

(o) Depozitat dhe detyrimet e varura

Depozitat dhe detyrimet e varura janë burimet kryesore të Bankës për financimin e borxhit.

Kur Banka shet një pasuri financiare dhe në të njëjtën kohë hyn në një marrëveshje për të riblerë atë pasuri (ose një pasuri të ngjashme) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (marrëveshja e shitjes dhe e riblerjes), marrëveshja llogaritet si një depozitë dhe pauritë vazhdojnë të njihen në pasqyrat financiare të Bankës.

Depozitat dhe detyrimet e varura fillimisht maten me vlerën e drejtë minus kostot shtesë të drejtëpërdrejta të transaksionit dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(p) Provizionet

Një provizion njihet nëse, si rezultat i një ngjarjeje të shkuar, Banka ka një detyrim aktual ose konstruktiv që mund të vlerësohet në mënyrë të besueshme dhe është e mundur që një dalje e përfitimeve ekonomike të kërkohej për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke zbritur flukset monetare të ardhshme të pritshme me një normë para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike të detyrimit. Zbërthimi i zbritjes njihet si kosto financiare.

(q) Përfitimet e punonjësve

Banka paguan vetëm kontributet në planin e pensioneve të administruara publikisht në baza të detyrueshme. Banka nuk ka detyrime të mëtejshme të pagesës pasi të jenë paguar kontributet. Kontributet njihen si shpenzime për përfitimet e punonjësve kur ato duhet të paguhen. Banka ka llogaritur dhe ofruar provizion për pushimin e pashfrytëzuar të stafit nga fundi i periudhës raportuese.

(r) Garancionet financiare dhe zotimet e huasë

Garancionet financiare janë kontrata që kërkojnë nga Banka që të bëjë pagesa të caktuara për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që shkaktohet sepse një debitor specifik nuk arrin të bëjë pagesën kur ajo është e detyrueshme në përputhje me kushtet e një instrumenti borxhi. Zotimet e kredisë janë angazhime të sigurta për të ofruar kredi sipas afateve dhe kushteve të paracaktuara

Garancionet financiare të lëshuara ose zotimet për të siguruar një hua me një normë interesi nën nivelin e tregut fillimisht maten me vlerën e drejtë. Më pas, ato maten si më poshtë:

- *nga 1 janari 2018*: në shumën më të madhe të kompensimit për humbjen e përcaktuar në përputhje me SNRF 9 dhe shumën e njohur më parë minus, kur është e përshtatshme, shumën kumulative të të ardhurave të njohura në përputhje me parimet e SNRF 15; dhe
- *përpara datës 1 janar 2018*: në vlerën më të madhe të shumës që përfaqëson vlerën e drejtë fillestare të amortizuar gjatë jetës së garancionit ose zotimit dhe vlerën aktuale të çdo pagese të pritshme për të shlyer detyrimin kur një pagesë sipas kontratës është bërë e mundshme.

Banka nuk ka dhënë asnjë zotim huaje që matet në VDPFH.

Për zotimet e tjera të huasë:

- *që nga 1 janari 2018*: Banka njeht një kompenzim për humbje në përputhje me SNRF 9
- *përpara datës 1 janar 2018*: Banka ka njohur një provizion në përputhje me SNK 37 nëse kontrata është konsideruar të jetë e vështirë.

Detyrimet që rrjedhin nga garancionet financiare dhe zotimet e huasë përfshihen në provizione.

(s) Kapitali aksionar

(i) Shpenzimet e emetimit të aksioneve

Kostot shtesë që i atribuohen drejtëpërdrejt emetimit të aksioneve të reja janë paraqitur në kapital si një zbritje, neto nga tatimi, nga të ardhurat.

(ii) Primi i aksioneve

Primi i aksioneve përfaqëson tejkalimin e kontributit të marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara.

(iii) Dividendët për aksionet e zakonshme

Dividendët për aksionet e zakonshme njihen në kapitalin neto në periudhën në të cilën ato janë miratuar nga aksionerët e Bankës. Dividendët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit shpalosen si ngjarje pas përfundimit të periudhës raportuese.

3. ADOPTIMI I STANDARDEVE TË REJA DHE TË RISHIKUARA NDËRKOMBËTARE TË RAPORTIMIT FINANCIAR

3.1. Standardet dhe interpretimet efektive në periudhën aktuale

IFRS 9 Instrumentet Financiare

SNRF 9 parashtron kërkesa për njohjen dhe matjen e aktiveve financiare, detyrimeve financiare dhe disa kontrata për të blerë ose shitur artikuj jofinanciarë. Ky standard zëvendëson SNK 39 Instrumentet Financiare: Njohja dhe Matja. Kërkesat e SNRF 9 paraqesin një ndryshim të rëndësishëm nga SNK 39. Standardi i ri sjell ndryshime thelbësore në kontabilizimin e aktiveve financiare dhe në disa aspekte të kontabilizimit të pasiveve financiare.

Si rezultat i SNRF 9, Banka ka miratuar ndryshime konsekuente në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare, të cilat kërkojnë paraqitje të veçantë në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe HTGJ të të ardhurave nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv. Më parë, Banka shpalosi këtë shumë në shënimet e pasqyrave financiare.

Përveç kësaj, Banka ka miratuar ndryshime konsekuente në SNRF 7 Instrumentet Financiare: Shpalosjet që zbatohen për dhënien e informacioneve shpjeguese rreth vitit 2018, por nuk janë zbatuar në informacionin krahasues.

Ndryshimet kryesore në politikat kontabël të Bankës që rrjedhin nga miratimi i SNRF 9 janë përmbledhur më poshtë. Ndikimi i plotë i miratimit të standardit është paraqitur në tabelat e mëposhtme.

Klasifikimi i asetëve financiare dhe detyrimeve financiare

SNRF 9 përmban tre kategori kryesore të klasifikimit për aktivet financiare: matur me koston e amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDPHTGJ) dhe vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (VDPFH). Klasifikimi i SNRF 9 në përgjithësi bazohet në modelin e biznesit në të cilin menaxhohet një aktiv financiar dhe rrjedhjet kontraktuale të parasë. Standardi eliminon kategoritë e mëparshme të SNK 39 të mbajtura deri në maturim, huatë dhe llogaritë e arkëtueshme dhe të vlefshme për shitje. Sipas SNRF 9, derivativët e përfshirë në

kontratat ku nikoqiri është një aktiv financiar në sferën e standardit, nuk degëzohet kurrë. Në vend të kësaj, i gjithë instrumenti hibrid vlerësohet për klasifikim.

SNRF 9 kryesisht ruan kërkesat ekzistuese në SNK 39 për klasifikimin e pasiveve financiare. Megjithatë, edhe pse sipas SNK 39, të gjitha ndryshimet në vlerën e drejtë të detyrimeve të përcaktuara sipas opsionit të vlerës së drejtë njihen në fitim ose humbje, sipas SNRF 9 ndryshimet e vlerës së drejtë paraqiten në përgjithësi si më poshtë:

- shuma e ndryshimit në vlerën e drejtë që i atribuohet ndryshimeve në riskun kreditor të pasivit është paraqitur në HTGJ; dhe
- shuma e mbetur e ndryshimit në vlerën e drejtë paraqitet në fitim ose humbje.

Zhvlërësimi i aktiveve financiare

SNRF 9 zëvendëson modelin e ‘humbjeve të ndodhura’ në SNK 39 me një model ‘humbjeje të pritshme të kreditës’. Modeli i ri i zhvlërësimit vlen edhe për zotimet e caktuara të huasë dhe kontratat e garancisë financiare, por jo për investimet e kapitalit neto.

Sipas SNRF 9, humbjet nga kreditë njihen më parë se sipas SNK 39.

Tranzicioni

Ndryshimet në politikat kontabël që rezultojnë nga adoptimi i SNRF 9 janë zbatuar në mënyrë retrospektive, përveç siç përshkruhet më poshtë.

- Periudhat krahasuese në përgjithësi nuk janë riparuar. Diferencat në vlerën kontabël të aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare që rezultojnë nga adoptimi i SNRF 9 njihen në fitimet dhe rezervat e pashpërndara më 1 janar 2018. Rrjedhimisht, informacioni i paraqitur për vitin 2017 nuk pasqyron kërkesat e SNRF 9 dhe për këtë arsye nuk është i krahasueshëm me informacionin e paraqitur për 2018 sipas SNRF 9.

- Banka përdori përjashtimin për të mos rivendosur periudhat krahasuese, por duke pasur parasysh se ndryshimet e bëra nga SNRF 9 në SNK 1 paraqitën kërkesën për të paraqitur “të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur normën efektive të interesit” si një zë i veçantë në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe HTGJ, Banka ka riklasifikuar të ardhura krahasuese të interesit mbi qiratë financiare në “të ardhura të

tjera interesi' dhe ndryshoi përshkrimin e zërit nga 'të ardhurat nga interesi' të raportuara në vitin 2017 në 'të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv'.

- Vlerësimet e mëposhtme janë bërë në bazë të fakteve dhe rrethanave që ekzistojnë në datën e aplikimit fillestar.

Përcaktimi i modelit të biznesit brenda të cilit zhvillohet një aktiv financiar.

Emërtimin dhe revokimin e emërtimeve të mëparshme të disa mjeteve financiare dhe detyrimeve financiare të matura në VDPFH.

- Nëse një garanci e borxhit kishte risk të ulët të kredisë në datën e zbatimit fillestar të SNRF 9, atëherë Banka ka supozuar që risku i kredisë mbi aktivin nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tij fillestare.

3. Adoptimi i Standardeve të reja dhe të rishikuara Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (vazhdim)

3.1. Standardet dhe interpretimet efektive në periudhën aktuale (vazhdim)

IFRS 9 Instrumentet Financiare (vazhdim)

Paraqitja e efekteve të kalimit në SNRF 9 që nga 1 janari 2018

Kostoja e amortizuar	SNK 39 vlera kontabël 31 dhjetor 2017	Riklasifikimet	Ri-matjet	SNRF 9 vlera kontabël 1 Janar 2018
Paratë e gatshme, balancat në para në bankat qendrore dhe depozitat e tjera të depozitave në banka				
Bilanci i hapjes	112,490	-	-	112,490
Ri-matja e humbjeve të pritshme	-	-	(125)	(125)
Bilanci i mbylljes	112,490	-	(125)	112,365
Kreditë dhe paradhëniet për bankat				
Bilanci i hapjes	61,527	-	-	61,527
Ri-matja e humbjeve të pritshme	-	-	(5)	(5)
Bilanci i mbylljes	61,527	-	(5)	61,522
Kreditë dhe paradhëniet për klientët				
Bilanci i hapjes	482,640	-	-	482,640
Ri-matja e humbjeve të pritshme	-	-	(1,969)	(1,969)
Modifikimi i ri-matjes	-	-	-	-
Bilanci i mbylljes	482,640	-	(1,969)	480,671
Asetet tjera				
Bilanci i hapjes	11,778	-	-	11,778
Ri-matja e humbjeve të pritshme	-	-	(165)	(165)
Bilanci i mbylljes	11,778	-	(165)	11,613
Zotimet dhe garancitë				
Bilanci i hapjes	(320)	-	-	(320)
Ri-matja e humbjeve të pritshme	-	-	(733)	(733)
Bilanci i mbylljes	(320)	-	(733)	(1,053)
Kostot totale të amortizuara	668,115	-	(2,997)	665,118
Në dispozicion për shitje				
Bilanci i hapjes	106,104	-	-	106,104
Në VDPHTGJ – ekuitet	-	-	-	-
Ri-matja	-	-	(63)	(63)
Bilanci i mbylljes	106,104	-	(63)	106,041
Gjithsej VDPHTGJ	106,104	-	(63)	106,041

Ndryshimet e reja në vijim të standardeve ekzistuese të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) janë efektive për periudhën raportuese aktuale:

- **SNRF 15 “Të Ardhurat nga Kontratat me Klientët”** dhe ndryshimet e mëtejshme (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018)
- **Ndryshimet në SNRF 2 “Pagesa e bazuar në aksione”** - Klasifikimi dhe matja e transaksioneve të pagesave të bazuara në aksione (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **Ndryshimet në SNRF 4 “Kontratat e Sigurimeve”** - Zbatimi i SNRF 9 “Instrumentet Financiare” me SNRF 4 “Kontratat e Sigurimeve” (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018 ose kur SNRF 9 “Instrumentet Financiare” zbatohet herën e parë)
- **Ndryshimet në SNK 40 “Prona e investuar”** - Transferet e Pronës së Investimit (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **Ndryshimet në SNRF 1 dhe SNK 28 për shkak të “Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2014-2016)”** që rezultojnë nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 12 dhe SNK 28) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e formulimit (SNRF 1 dhe SNK 28 duhet të zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **KIRFN 22 “Transaksione në monedhë të huaj dhe Konsideratë paraprake”** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018).

Miratimi i këtyre ndryshimeve në standardet ekzistuese dhe interpretimet nuk ka sjellë ndonjë ndryshim material në pasqyrat financiare të Bankës.

3.2 Standardet dhe interpretimet në lëshim ende jo-efektive

Standardet dhe interpretimet që janë lëshuar, por që nuk janë ende efektive, deri në datën e nxjerrjes së pasqyrave financiare të Bankës, shpalosen më poshtë. Banka synon të miratojë këto standarde, nëse është e aplikueshme, kur ato të hyjnë në fuqi.

- **SNRF 17 “Kontratat e Sigurimeve”** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021),
- **Ndryshimet në SNRF 3 “Kombinimet e Biznesit”** - Përkufizimi i një Biznesi (efektiv për kombinime biznesi për të cilat data e blerjes është në ose pas fillimit të periudhës së parë të raportimit vjetor që fillon më ose pas 1 janarit 2020 dhe për blerjet e aktiveve që ndodhin

në ose pas fillimit të asaj periudhe)

- **Ndryshimet në SNRF 9 “Instrumentet Financiare”** - Karakteristikat e Parapagimit me Kompensim Negativ (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNRF 10 “Pasqyrat Financiare të Konsoliduara”** dhe SNK 28 “Investimet në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta” - Shitja ose Kontributi i Aktiveve midis një Investitori dhe Bashkëpunëtorit të tij ose sipërmarrjes së përbashkët dhe ndryshimeve të mëtejshme (data efektive shtyhet për një kohë të pacaktuar deri kur projekti kërkimor mbi metodën e kapitalit të jetë përfunduar),
- **Ndryshimet në SNK 1 “Paraqitja e Pasqyrave Financiare”** dhe SNK 8 “Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet” - Përkufizimi i Materialit (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020)
- **Ndryshimet në SNK 19 “Përfitimet e punonjësve”** - Ndryshimi i planit, Shkurtimi ose Zgjidhja (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNK 28 “Investimet në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta”** - Interesat Afatgjatë në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në standarde të ndryshme për shkak të “Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2015-2017)”** që rezultojnë nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF-ve (SNRF 3, SNRF 11, SNK 12 dhe SNK 23) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e formulimit (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në Referencat në Kornizën Konceptuale në Standardet e SNRF** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020),
- **KIRFN 23 “Pasiguria mbi Trajtimin e Taksave mbi të Ardhurat”** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019).

Banka ka zgjedhur të mos i miratojë këto standarde, rishikime dhe interpretime përpara datave të tyre efektive. Banka parashikon që miratimi i këtyre standardeve, rishikimeve dhe interpretimeve (përveç SNRF 16 siç shpaloset më poshtë) nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës në periudhën e aplikimit fillestar.

•SNRF 16 Qiratë

SNRF 16 ofron një model gjithëpërfshirës për identifikimin e marrëveshjeve të qirasë dhe trajtimin e tyre në pasqyrat financiare për të dy, qiradhënësit

dhe qiramarrësit. SNRF 16 do të zëvendësojë udhëzimet aktuale të qirasë duke përfshirë IAS 17 Qiratë dhe Interpretimet përkatëse kur të hyjë në fuqi për periudhat kontabël që fillojnë më ose pas janarit 2019. Data e zbatimit fillestar të SNRF 16 për Bankën do të jetë 1 janari 2019. Metoda e zgjedhur nga Banka është modifikuar në retrospektivë.

Për dallim nga kontabiliteti i qiramarrësit, SNRF 16 në thelb përcjell kërkesat e kontabilitetit të qiradhënësit në SNK 17.

a) Ndikimi i përkufizimit të ri të qirasë

Ndryshimi në përcaktimin e një qiraje ka të bëjë kryesisht me konceptin e kontrollit. SNRF 16 bën dallimin midis kontratave të qirasë dhe kontratave të shërbimit në bazë të asaj nëse përdorimi i një aktivi të identifikuar kontrollohet nga klienti. Kontrolli konsiderohet të ekzistojë nëse klienti ka:

- E drejta për të marrë në thelb të gjitha përfitimet ekonomike nga përdorimi i një asemi të identifikuar; dhe
- E drejta për të udhëhequr përdorimin e atij asemi.

Banka do të zbatojë përkufizimin e një qiraje dhe udhëzimet përkatëse të përcaktuara në SNRF 16 për të gjitha kontratat e qirasë të lidhura ose të modifikuara më ose pas 1 janarit 2019 (nëse është qiradhënës ose qiramarrës në kontratën e qirasë). Në përgatitje për aplikimin për herë të parë të SNRF 16, Banka ka realizuar një projekt zbatimi. Projekti ka treguar se përkufizimi i ri në SNRF 16 nuk do të ndryshojë ndjeshëm fushën e kontratave që përbushin përkufizimin e një qiraje për Bankën.

b) Ndikimi në kontabilitetin e qirasë

Qiratë Operative

SNRF 16 do të ndryshojë mënyrën se si Banka kontabilizon për qiratë të klasifikuara më parë si qera të zakonshme sipas SNK 17, të cilat ishin jashtë bilancit. Për aplikimin fillestar të SNRF 16, për të gjitha qiratë, Banka do të:

- Njohë aktive të së drejtës së përdorimit dhe detyrimeve të qirasë në pasqyrën e pozicionit financiar, fillimisht të matur në vlerën aktuale të pagesave të ardhshme të qirasë;
- Njohë zhvlerësimin e aktiveve të së drejtës së përdorimit dhe interesit mbi detyrimet e qirasë në

pasqyrën e fitimit ose humbjes

- Ndajë shumën e përgjithshme të parave të gatshme të paguara në një pjesë të principalit (të paraqitura brenda aktiviteteve të financimit) një interes (paraqitur brenda aktiviteteve operative) në pasqyrën e rrjedhës së parasë.

Sipas SNRF 16, aktivet e së drejtës së përdorimit do të testohen për zhvlerësim në përputhje me SNK 36 Zhvlerësimi i Aktiveve. Kjo do të zëvendësojë kërkesën e mëhershme për të njohur një provizion për kontratat e vështira të qirasë. Për qiratë afatshkurtra (afati i lizingut prej 12 muajsh ose më pak) dhe qiratë e aseteve me vlerë të ulët, Banka do të zgjedhë të njohë një shpenzim qiraje në bazë të linjës së drejtë siç lejohet nga SNRF 16.

Bazuar në informacionin e disponueshëm aktualisht, Banka vlerëson se do të njohë detyrimet shtesë të qirasë dhe të drejtat e shfrytëzimit të aseteve prej 1,951,966 Euro, respektivisht më 1 janar 2019. Efekti mbi zhvlerësimin, kostot e interesit dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë nuk vlerësohet të jetë material.

4. GJYKIMET KRITIKE TË KONTABILITETIT DHE BURIMET KRYESORE TË PASIGURISË SË VLERËSIMIT

Banka bën vlerësime dhe supozime që ndikojnë në shumat e raportuara të aktiveve dhe pasiveve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet vlerësohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën historike dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritjet e ngjarjeve të ardhshme që besohet të jenë të arsyeshme sipas rrethanave.

(a) Supozimet dhe pasiguritë e vlerësimit

Informacioni mbi supozimet dhe pasiguritë e vlerësimit që kanë një rrezik të konsiderueshëm për të rezultuar në një rregullim material në vitet pasuese është dhënë më poshtë në lidhje me zhvlerësimin e instrumenteve financiare.

(i) Rënia në vlerë për humbjet nga kreditë

Banka shqyrton portofolet e saj të huave për të vlerësuar zhvlerësimin në baza mujore. Në përcaktimin nëse një humbje nga zhvlerësimi duhet të regjistrohet në fitim ose humbje, Banka bën gjykime nëse ka të dhëna të vëzhgueshme që tregojnë se ka një ulje të matshme në flukset monetare të ardhshme të vlerësuar nga një portofol kredish para se të mund të identifikohet

rënia me një hua individuale në atë portofol. Kjo dëshmi mund të përfshijë të dhëna të vëzhgueshme që tregojnë se ka pasur një ndryshim të pafavorshëm në statusin e pagesave të huamarrësve në një grup, ose kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që lidhen me mospagimin e aktiveve në Bankë.

Menaxhmenti përdor vlerësime bazuar në përvojën historike të humbjes për aktivet me karakteristika të riskut të kredisë dhe dëshmi objektive të zhvlerësimit të ngjashëm me ato të portofolit gjatë caktimit të flukseve monetare të ardhshme. Metodologjia dhe supozimet e përdorura për vlerësimin e shumës dhe kohës së flukseve monetare të ardhshme rishikohen rregullisht për të zvogëluar çdo diferencë midis vlerësimeve të humbjeve dhe përvojës aktuale të humbjes.

Një rritje ose ulje prej 10% në përvojën aktuale të humbjes në krahasim me vlerësimet e humbura do të rezultojë në një rritje ose ulje në zhvlerësimin e huave dhe paradhënëve për 2.274 mijë euro (2017: 1.696 mijë euro). Humbjet nga zhvlerësimi për kredi individuale të rëndësishme bazohen në vlerësimet e flukseve monetare të ardhshme të skontuara të kredive individuale, duke marrë parasysh ripagesat dhe realizimin e çdo aktivi të mbajtur si kolateral kundrejt huave. Rritja ose zvogëlimi i përvojës aktuale të humbjes prej 10% në krahasim me flukset monetare të ardhshme të skontuara të parashikuara nga kreditë me vlerë të konsiderueshme, të cilat mund të lindin nga diferencat në shumat dhe kohën e flukseve të mjeteve monetare, do të rezultojnë në një rritje ose ulje të zhvlerësimit të huave dhe paradhënëve për EUR 359 mijë (2017: 933 mijë EUR), respektivisht.

Banka mat aktivet e rimbursuara me koston më të ulët (vlera e ankandit) dhe vlerën neto të realizueshme. Matja e vlerës së drejtë përfshin përdorimin e raporteve të vlerësimit të vlerësuesve të pavarur. Vlerat më pas shqyrtohen nga Menaxhmenti i Bankës për inpute të dukshme të pakontrollueshme dhe çdo rregullim të kërkuar përsëhim. Aktualisht, për shkak të specifikave të tregut të pasurive të paluajtshme në Kosovë dhe çështjeve të legalizimit, frekuenca e transaksioneve është e ulët. Në vlerësimin e menaxhmentit, mbetet një aktivitet i mjaftueshëm i tregut për të ofruar çmime të krahasueshme për transaksione të rregullta me prona të ngjashme gjatë përcaktimit të vlerës së drejtë për kolateralin e riposeduar të Bankës. Menaxhmenti ka shqyrtuar supozimet e vlerësuesve që bazohen në metodat e përdorura në raportet e vlerësimit dhe konfirmon se informacioni i krahasueshëm i

përdorur, statusi ligjor i pronave dhe supozimet e bëra përcaktohen në mënyrë të përshtatshme duke marrë parasysh kushtet e tregut në fund të periudhës raportuese. Pavarësisht nga më sipër, menaxhmenti konsideron se vlerësimi i kolateralit të saj të riposeduar aktualisht është subjekt i një shkalle më të lartë të gjykimit dhe një rritje e mundësisë që të ardhurat reale në një shitje mund të ndryshojnë nga vlera kontabël. Menaxhmenti përdor zhvlerësimin për të pasqyruar kostot për shitjen e pronës që mbulojnë pasigurinë në lidhje me statusin ligjor, kohën kur do të shiten kolaterale të riposeduara dhe kufizimet e tjera të tregut.

5. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR

Aktivitetet e Bankës e ekspozojnë atë ndaj një shumëllojshmërie risqesh dhe këto aktivitete përfshijnë analizën, vlerësimin, pranimin dhe menaxhimin e një shkalle risku ose kombinimi të risqeve. Marrja e riskut është thelbësore për biznesin financiar dhe risqet operacionale janë një pasojë e pashmangshme për të qenë në biznes. Qëllimi i Bankës është, pra, të arrijë një ekuilibër të përshtatshëm midis riskut dhe kthimit dhe të minimizojë efektet e mundshme negative në ecurinë financiare të Bankës.

Politikat e menaxhimit të riskut të Bankës janë të dizajnuara për të identifikuar dhe analizuar këto risqe, për të vendosur kufizimet dhe kontrollet e duhura të riskut si dhe për të monitoruar risqet dhe respektuar kufizimet nëpërmjet sistemeve të besueshme dhe të përditësuara të informacionit. Banka rregullisht shqyrton politikat dhe sistemet e saj të menaxhimit të riskut për të pasqyruar ndryshimet në tregjet, produktet dhe praktikatat më të mira në zhvillim.

Menaxhimi i riskut kryhet kryesisht nga Funkzioni i Monitorimit të Riskut dhe Departamenti i Riskut të Kredisë që punojnë sipas politikave të administrimit të riskut të miratuara nga Bordi i Drejtorëve. Bordi ofron parime të shkruara për menaxhimin e përgjithshëm të riskut, si dhe politikat me shkrim që mbulojnë fusha specifike, të tilla si, risku i kredisë, risku i kursit të këmbimit, risku i normës së interesit dhe risku i likuiditetit. Përveç kësaj, auditimi i brendshëm është përgjegjës për rishikimin e pavarur të menaxhimit të riskut dhe mjedisit të kontrollit.

(a) Risku i kredisë

Banka merr përsipër ekspozimin ndaj riskut të kredisë, i cili është risku që pala tjetër të shkaktojë një humbje

financiare për Bankën duke mos përmbushur një detyrim. Risku i kredisë është i përhapur në biznesin e Bankës; prandaj menaxhmenti menaxhon me kujdes ekspozimin ndaj riskut të kredisë. Ekspozimet e kredive lindin kryesisht në aktivitetet huadhënëse që çojnë në kreditë dhe paradhëniet si dhe aktivitetet e investimit që sjellin vendosje dhe letra me vlerë të borxhit në portfolion e pasurive të Bankës.

Ekziston edhe risku i kredisë në instrumentet financiare jashtë bilancore, siç janë letrat e kreditit, garancionet dhe zotimet e kredisë. Menaxhimi dhe kontrolli i riskut të kredisë për kreditë dhe paradhëniet janë të centralizuara në departamentin e menaxhimit të riskut të kredisë, ndërkohë që risku ndërbanar për vendosjet dhe letrat me vlerë të borxhit janë të përqendruara në departamentet e Thesarit dhe të Menaxhimit të Riskut. Të gjitha departamentet përgjegjëse për administrimin dhe kontrollin e riskut të kredisë, raportojnë rregullisht në Bordin Menaxhues dhe në Bordin e Drejtorëve.

(i) Analiza e cilësisë së kredisë

Tabelat e mëposhtme paraqesin informacion në lidhje me cilësinë e kredisë së pasurive financiare dhe lejimin për rënien në vlerë/ humbjen e mbajtur nga Banka kundrejt këtyre pasurive.

Tabela përfaqëson një skenar të rastit më të keq të ekspozimit ndaj riskut të kredisë të Bankës më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, pa marrë parasysh ndonjë kolateral të mbajtur ose përmirësime të tjera të bashkangjitura të kredisë. Për pasuritë financiare, ekspozimet e paraqitura më poshtë paraqesin vlerën kontabël neto të raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

Ekspozimi maksimal ndaj riskut të kredisë	31 dhjetor 2018		31 dhjetor 2017	
	Vlera kontabël	Vlera e zotuar/garantuar	Vlera kontabël	Vlera e zotuar/garantuar
Balancat me bankat qendrore dhe bonot e thesarit me afat maturimi më pak se 3 muaj	68,266	-	63,419	-
Kreditë dhe paradhëniet për banka	35,760	-	63,986	-
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	493,094	-	482,641	-
Investime në letrat me vlerë të matura në VDPHTGJ	84,605	-	-	-
2017: Pasuritë financiare në dispozicion për shitje	-	-	106,179	-
Pasuritë tjera financiare	3,252	-	8,078	-
Zotimet dhe garancionet e huadhënies	-	94,209	-	95,130
Gjithsej	684,977	94,209	724,303	95,130

Zërat jashtë-bilancor	31 dhjetor 18	31 dhjetor 17
Zotimet e kredisë	62,343	62,239
Garancionet financiare	30,303	31,004
Letrat e kreditit	1,563	1,887
	94,209	95,130
Provizionet e njohura si detyrime	(847)	(320)
Gjithsej	93,362	94,810

Paraja dhe balancat me bankat qendrore

Paraja dhe llogaria rrjedhëse me bankat nuk janë në vonesë, pa rënie në vlerë dhe nuk janë të kolateralizuara. Cilësia e kredisë së parasë së gatshme dhe balancave me bankat qendrore është dhënë më poshtë. Bankës Qendrore të Kosovës dhe Qeverisë së Kosovës nuk u ofrohet një vlerësim nga agjencitë e njohura të vlerësimit.

	Vlerësimi nga Fitch	Balancat e parasë me bankat qendrore, duke përfshirë rezervat e detyrueshme	Letrat me vlerë të Qeverisë së Kosovës me maturitet më pak se 3 muaj	Gjithsej
<i>Në mijëra Euro</i>				
31 dhjetor 2018				
<i>Jo në vonesë dhe pa rënie në vlerë:</i>				
Banka Qendrore e Republikës së Kosovës	nuk është vlerësuar			
- Llogaritë rrjedhëse		3,878	-	3,878
- Rezerva e detyrueshme		36,684	-	36,684
- Letrat me vlerë qeveritare		-	8,049	8,049
Banka Qendrore e Republikës së Gjermanisë (Deutsche Bundesbank)	AAA	27,669	-	27,669
Gjithsej paraja dhe ekuivalentët e parasë, duke përjashtuar paranë në arkë		68,231	8,049	76,280

	Vlerësimi nga Fitch	Balancat e parasë me bankat qendrore, duke përfshirë rezervat e detyrueshme	Letrat me vlerë të Qeverisë së Kosovës me maturitet më pak se 3 muaj	Gjithsej
<i>Në mijëra Euro</i>				
31 dhjetor 2017				
<i>Jo në vonesë dhe pa rënie në vlerë:</i>				
Banka Qendrore e Republikës së Kosovës	nuk është vlerësuar			
- Llogaritë rrjedhëse		7,010	-	7,010
- Rezerva e detyrueshme		40,727	-	40,727
- Letrat me vlerë qeveritare		-	6,200	6,200
Banka Qendrore e Republikës së Gjermanisë (Deutsche Bundesbank)	AAA	15,682	-	15,682
Gjithsej paraja dhe ekuivalentët e parasë, duke përjashtuar paranë në arkë		63,419	6,200	69,619

Detyrimet nga bankat

Ekspozimet ndërbankare monitorohen nga afër çdo ditë përmes funksionit të monitorimit të riskut dhe njësive të thesarit. Banka kufizon depozitat dhe transaksionet e tjera bankare në bankat ndërkombëtare me gjendje financiare të shëndoshë. Para se të fillohet një marrëdhënie biznesi me një bankë të caktuar, menaxhmenti i Bankës dhe funksioni i monitorimit të riskut kryejnë një analizë të gjendjes financiare të institucionit. Performanca financiare e palëve kontraktuese monitorohet vazhdimisht. Për më tepër, të gjitha bankat korresponduese, si dhe emetuesit e bonove në të cilat Banka ka ekspozime investimi, monitorohen vazhdimisht për vlerësimet e tyre nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit si: Standard & Poor's (S & P), Fitch dhe Moody's. Funksioni i pavarur nga njësia e thesarit, funksioni i monitorimit të riskut, monitoron që ekspozimi ndaj të gjitha bankave të mos tejkaloj kufijtë rregullatorë ose kufijtë e brendshëm të përcaktuar nga menaxhmenti i Bankës. Kështu, funksioni i monitorimit të riskut mbështet njësinë e thesarit duke ofruar raporte ditore që tregojnë ekspozimet dhe vendosjet që mund të bëhen për të gjitha bankat korresponduese pa shkelur kufijtë e tanishëm të ekspozimit.

Në pajtim me rregulloren e re për ekspozimet e mëdha të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës, bankat nuk do të kenë ndonjë ekspozim të riskut të kredisë të agreguar ndaj palëve të ndërlidhura që lidhen me bankat ose klientët e tjerë që tejkalojnë 15% të kapitalit rregullator të nivelit të parë. Për më tepër, për të reduktuar më tej riskun nga palët e tjera, ALCO miratoi limitet e brendshme për ekspozimet ndaj palëve të tjera pak më poshtë kërkesave rregullatore, limite të cilat janë mbajtur vazhdimisht nga Banka.

Kreditë dhe paradhëniet për bankat janë dhënë pa kolateral. Tabela e mëposhtme paraqet llogaritë rrjedhëse të Bankës dhe depozitat me afat në bankat përkatëse sipas vlerësimeve të kredisë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
<i>Jo në vonesë dhe pa rënie në vlerë:</i>		
- vlerësimi AA+ to AA-	6,221	26,608
- vlerësimi A+ to A-	8,781	21,048
- vlerësimi BBB+ to B-	20,760	16,330
Gjithsej të arkëtueshmet nga bankat tjera (bruto)	35,762	63,986

Kreditë dhe paradhëniet për klientë

31 dhjetor 2018	Individë	Korporata	Gjithsej
Gjithsej shuma bruto	125,710	392,878	518,588
Lejimet për rënie në vlerë (individuale dhe kolektive)	(7,468)	(18,026)	(25,494)
Vlera kontabël neto	118,242	374,852	493,094
<i>Në kosto të amortizuar</i>			
Jo në vonesë dhe pa rënie në vlerë:	116,776	368,472	485,248
Në vonesë dhe pa rënie në vlerë:	4,998	15,363	20,361
Me rënie në vlerë	3,936	9,043	12,979
Gjithsej shuma bruto	125,710	392,878	518,588
Lejimet për rënie në vlerë (individuale dhe kolektive)	(7,468)	(18,026)	(25,494)
Shuma neto kontabël	118,242	374,852	493,094
<i>Kreditë me terma të rinegociuara</i>			
Vlera neto	2,736	13,867	16,603
<i>Nga të cilat: Me rënie në vlerë</i>	1,205	5,609	6,814
Lejimet për rënie në vlerë	(1,726)	(6,160)	(7,886)
Vlera kontabël neto	1,010	7,707	8,717
<i>Në vonesë dhe pa rënie në vlerë</i>			
Në vonesë 0 – 30 ditë	2,975	12,883	15,858
Në vonesë 31 – 90 ditë	1,065	1,586	2,651
Në vonesë 91 – 180 ditë	958	894	1,852
	4,998	15,363	20,361
<i>Me rënie në vlerë</i>			
Në vonesë 0 – 30 ditë	46	4,299	4,345
Në vonesë 31 – 90 ditë	-	295	295
Në vonesë 91 – 180 ditë	-	-	-
Në vonesë mbi 180 ditë	3,890	4,449	8,339
	3,936	9,043	12,979
<i>Lejimet për rënie në vlerë</i>			
Idividuale	(1,720)	(7,427)	(9,147)
Kolektive	(5,748)	(10,599)	(16,347)
Gjithsej lejimet për rënie në vlerë	(7,468)	(18,026)	(25,494)

31 dhjetor 2017	Individë	Korporata	Gjithsej
Gjithsej shuma bruto	142,664	362,905	505,569
Lejimet për rënie në vlerë (individuale dhe kolektive)	(7,973)	(14,955)	(22,928)
Vlera kontabël neto	134,691	347,950	482,641
<i>Në kosto të amortizuar</i>			
Jo në vonesë dhe pa rënie në vlerë:	132,076	336,384	468,460
Në vonesë dhe pa rënie në vlerë:	5,690	11,675	17,365
Me rënie në vlerë	4,898	14,846	19,744
Gjithsej shuma bruto	142,664	362,905	505,569
Lejimet për rënie në vlerë (individuale dhe kolektive)	(7,973)	(14,955)	(22,928)
Shuma neto kontabël	134,691	347,950	482,641
<i>Kreditë me terma të rinegociuara</i>			
Vlera neto	3,151	16,899	20,050
<i>Nga të cilat: Me rënie në vlerë</i>	1,463	9,777	11,240
Lejimet për rënie në vlerë	(1,493)	(4,756)	(6,249)
Vlera kontabël neto	1,658	12,143	13,801
<i>Në vonesë dhe pa rënie në vlerë</i>			
Në vonesë 0 – 30 ditë	3,723	9,999	13,722
Në vonesë 31 – 90 ditë	1,115	1,197	2,312
Në vonesë 91 – 180 ditë	851	480	1,331
	5,689	11,676	17,365
<i>Me rënie në vlerë</i>			
Në vonesë 0 – 30 ditë	618	8,963	9,581
Në vonesë 31 – 90 ditë	198	1,137	1,335
Në vonesë 91 – 180 ditë	209	544	753
Në vonesë mbi 180 ditë	3,873	4,202	8,075
	4,898	14,846	19,744
<i>Lejimet për rënie në vlerë</i>			
Idividuale	(682)	(5,287)	(5,969)
Kolektive	(7,291)	(9,668)	(16,959)
Gjithsej lejimet për rënie në vlerë	(7,973)	(14,955)	(22,928)

Rënia në vlerë dhe provizionimi

Provizionet e çvlerësimit njihen për qëllime të raportimit financiar vetëm për humbjet që kanë ndodhur në datën e raportimit bazuar në evidencën objektive të zhvlerësimit [shih politikën e kontabilitetit 2 (g) (vii)].

Politika e Bankës kërkon shqyrtimin e asetëve individuale financiare që janë mbi prapën e materialitetit të paktën një herë në vit ose më shumë rregullisht kur rrethanat individuale kërkojnë atë. Zbritjet për çvlerësimet për ekspozimet individuale të vlerësuara përcaktohen nga një vlerësim i humbjes së ndodhur në datën e raportimit në baza rast pas rasti dhe zbatohen për të gjitha ekspozimet me rëndësi individuale. Vlerësimi normalisht përfshin kolateralin e mbajtur (duke përfshirë ri-konfirmimin e zbatueshmërisë së tij) dhe faturat e parapara për atë llogari individuale. Vlerësimi kolektiv i zhvlerësimit të një grupi të aktiveve financiare bazohet në një analizë sasiore të normave të vonesave historike për portofolat e huave me karakteristika të ngjashme të riskut të kredisë. Normat sasiore të parazgjedhura të llogaritura në këtë mënyrë u nënshtruan një analize cilësore (analiza e migrimin).

Banka përdor modelin e pritur të humbjes në vlerë që kërkon njohjen e humbjeve të pritshme të kredisë në kohën e duhur për të siguruar që shumën e humbjeve të pritshme të kredisë të njohura në çdo datë raportimi pasqyron ndryshimet në riskun e kredisë të instrumenteve financiare. Modeli është i ardhshëm dhe zëvendëson modelin e humbjeve të ndodhura për njohjen e humbjeve të kreditit, duke njohur humbjet e kreditit që jo domosdoshmërisht janë shkaktuar nga një ngjarje e mundshme humbjeje.

Në mënyrë të veçantë, modeli adreson kërkesat e SNRF 9 për matjen e humbjeve të pritura të kredisë bazuar në informacione të arsyeshme dhe të mbështetshme që janë në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme, duke përfshirë informacione historike, aktuale dhe të parashikuara.

Ky model përshkruan tri shtylla bazuar në ndryshimet në rrezikun e ekspozimit ndaj kredisë që nga data e njohjes fillestare.

Shtylla I përfshin ekspozimet që nuk kanë pasur një rritje të konsiderueshme në riskun e kredisë që nga njohja fillestare ose që kanë risk të ulët të kredisë në datën e raportimit, duke përfshirë ato që kthehen nga Faza II për shkak të uljes së riskut të kredisë. Për këto ekspozime, humbjet kreditore të pritura njëvjeçare njihen në fitimin ose humbjen dhe përcaktohet një lejim humbjeje. Humbjet e pritshme njëvjeçare i referohen humbjeve të pritshme të kreditit që rezultojnë nga ngjarjet e falimentimit të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Shtylla II përfshin ekspozimet që kanë pasur një rritje të konsiderueshme në riskun e kredisë që nga njohja fillestare (përveç nëse ata kanë risk të ulët të kredisë në datën e raportimit). Për këto asete, humbjet e pritura gjatë jetës njihen. Humbjet e pritura gjatë jetës janë humbjet e pritura të kreditit që rezultojnë nga të gjitha ngjarjet e mundshme të papaguara gjatë jetës së pritshme - maturimi i një kredie.

Shtylla III përfshin ekspozimet që kanë dëshmi objektive të zhvlerësimit në datën e raportimit. Për këto asete, humbjet e pritshme gjatë jetës njihen dhe të ardhurat nga interesi llogariten mbi koston e amortizuar.

Politika e shlyerjeve

Banka shlyen një balancë të kredisë/ letrave me vlerë (dhe ndonjë lejim të lidhur për humbjet nga rënia në

vlerë) kur përcaktohet se kreditë / letrat me vlerë nuk janë të arkëtueshme. Ky përcaktim arrihet pas marrjes në konsideratë të informatave të tilla si ndodhja e ndryshimeve të rëndësishme në pozicionin financiar të huamarrësit / emetuesit, në mënyrë që huamarrësi / emetuesi nuk mund të paguajë më detyrimin, ose që të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme për të ripaguar tërë ekspozimin. Sa më e vogël të jetë shumën e papaguar, aq më i lartë është numri i ditëve në vonesë dhe sa më të mëdha të jenë pasiguritë rreth rikuperimit (siç është një mjedis i paparashikueshëm ligjor), aq më të vogla do të jenë shanset e rimëkëmbjes nga Banka.

Investimet në letrat me vlerë të matura nëpërmjet VDPHTGJ (2017: aktivet financiare në dispozicion për shitje)

Investimet në letrat me vlerë të borxhit janë me emetuesit e pavarur, bankat qendrore dhe huamarrësit tjerë mbikombëtarë të vlerësuar me AA ose më të lartë nga Fitch, S & P ose Moody's. Ekspozimi ndaj letrave me vlerë të borxhit rregullohet nga Politika e Investimeve. Investimet lejohen vetëm në letrat me vlerë likuide që kanë vlerësime të larta të kreditit. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë përfaqësohet nga vlera kontabël e çdo aktivi financiar në pasqyrën e pozicionit financiar.

Tabela e mëposhtme paraqet tërë portfolion, i cili përfshin letrat me vlerë të Qeverisë së Kosovës të pa vlerësuara.

<i>31 dhjetor 2018</i>	Bonot e Qeverisë së Kosovës	Bonot e Qeverisë OECD	Gjithsej
<i>Jo në vonesë dhe pa rënie në vlerë:</i>			
- vlerësimi AAA	-	57,392	57,392
- vlerësimi AA+	-	5,030	5,030
- Të pavlerësuara (në nivel qeveritar ose shtetëror)	22,183		22,183
Gjithsej letrat me vlerë të borxhit në dispozicion për shitje	22,183	62,422	84,605

<i>31 dhjetor 2017</i>	Bonot e Qeverisë së Kosovës	Bonot e Qeverisë OECD	Gjithsej
<i>Jo në vonesë dhe pa rënie në vlerë:</i>			
- vlerësimi AAA	-	70,547	70,547
- vlerësimi AA+	-	12,397	12,397
- Të pavlerësuara (në nivel qeveritar ose shtetëror)	23,160	75	23,235
Gjithsej letrat me vlerë të borxhit në dispozicion për shitje	23,160	83,019	106,179

Zotimet e huadhënies dhe garancionet financiare

Ekspozimi maksimal nga garancionet financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka do të paguajë nëse kërkohet garancioni, i cili mund të jetë dukshëm më i madh se shuma e njohur si detyrim. Ekspozimi maksimal i kredisë për zotimet e huadhënies është shuma e plotë e zotmit (shih Shënimin 26).

(ii) Politika e kontrollit të limitit dhe zvogëlimit të riskut

Banka menaxhon limitet dhe kontrollon e përqendrimit e riskut të kredisë kudo që ato identifikohen në mënyrë të veçantë tek palët tjera dhe grupet individuale, si dhe tek bashkëpunëtorët.

Banka strukturon nivelet e riskut të kredisë që ajo ndërmerr duke vendosur kufizime në sasinë e riskut të pranuar në lidhje me një huamarrës të vetëm ose grup huamarrësish si dhe në segmentet gjeografike dhe të industrisë. Këto risqe monitorohen në baza të rregullta dhe i nënshtrohen një rishikimi vjetor ose më të shpeshtë, nëse është e nevojshme. Kufizimet në nivelin e riskut të kredisë sipas sektorit të produktit, rajonit dhe industrisë miratohen nga Bordi i Drejtorëve.

Ekspozimi ndaj riskut të kredisë udhëhiqet gjithashtu nëpërmjet analizës së rregullt të aftësisë së huamarrësve dhe huamarrësve potencial për të përmbushur detyrimet e ripagimit të interesit dhe të kapitalit si dhe duke ndryshuar kufizimet e huadhënies aty ku është e përshtatshme. Kontrollat e tjera dhe masat zbutëse janë të përshkruara më poshtë.

Kolaterali i mbajtur dhe përmirësimet e tjera të kredisë, si dhe efektet e tyre financiare

Banka përdor një sërë politikash dhe praktikash për të zbutur riskun e kredisë, më e zakonshme nga të cilat është siguria për përparimin e fondeve. Banka zbaton udhëzime për pranueshmërinë e klasave specifike të kolateralit ose zbutjen e riskut të kredisë. Llojet kryesore të kolateralit për huatë dhe paradhëniet janë:

- Hipotekat mbi pronat banesore;
- Ngarkesat mbi asetet e biznesit si ndërtesa, pajisje dhe inventar; dhe
- Ngarkesat mbi paratë e gatshme dhe ekuivalentët e saj (kolaterali i parasë së gatshme).

(ii) Politika e kontrollit të limitit dhe zvogëlimit të riskut (vazhdim)

Kolaterali i mbajtur dhe përmirësimet e tjera të kredisë, si dhe efektet e tyre financiare (vazhdim)

Në përgjithësi, kreditë ndaj subjekteve të korporatave dhe individëve sigurohen; mbitërheqjet individuale individuale dhe kartat e kreditit të lëshuara për individët sigurohen nga kolaterali i parasë ose lloje të tjera kolaterali të përcaktuara me vendim të komisioneve të kredive. Përveç kësaj, me qëllim që të minimizohet humbja e kredisë, Banka do të kërkojë kolateral shtesë nga pala tjetër sapo treguesit e zhvlerësimit të shënohen për huatë dhe paradhëniet përkatëse individuale.

Efekti financiar i kolateralit paraqitet duke shpalosur vlerat kolaterale veçmas për:

- Ato aktive ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë të barabarta ose tajkalojnë vlerën bartëse të aktivit (“aktive të mbingarkuara”); dhe
- Ato aktive ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë më të vogla se vlera kontabël e aktivit (“aktive nën kolateral”); dhe

Më 31 dhjetor 2018	Mbi-kolateralizuara		Nën-kolateralizuara	
	Vlera kontabël e pasurisë	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e pasurisë	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznese	224,076	650,279	152,402	119,345
Privat	31,837	102,695	83,588	15,934
	255,913	752,974	235,990	135,279

Më 31 dhjetor 2017	Mbi-kolateralizuara		Nën-kolateralizuara	
	Vlera kontabël e pasurisë	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e pasurisë	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznese	196,092	607,710	151,858	122,960
Privat	35,576	121,248	99,114	21,832
	231,668	728,958	250,972	144,792

Vlera e drejtë e kolateralit vlerësohet nga Banka në baza individuale. Vlerat e vlerësuara përgjithësisht përcaktohen duke i'u referuar tregut. Të ardhurat e pritshme nga likuidimi i kolateralit gjithashtu merren parasysh në llogaritjen e provizioneve individuale të zhvlerësimit

(iii) Përqëndrimi i riskut kreditor

Përqëndrimet lindin kur një numër i palëve janë të angazhuar në aktivitete të ngjashme të biznesit ose aktivitete në të njëjtin rajon gjeografik, apo kanë karakteristika të ngjashme ekonomike të cilat do të shkaktojnë që aftësia e tyre për të përbushur detyrimet kontraktuale të ndikohet në mënyrë të ngjashme nga ndryshimet në kushtet ekonomike, politike ose të tjera. Përqëndrimet tregojnë ndjeshmëri relative të performancës së Bankës ndaj zhvillimeve që ndikojnë në një industri të caktuar ose vendndodhjen gjeografike.

Sektorët gjeografik

Tabela në vijim shpalos ekspozimin kryesor kreditor të Bankës në shumën e tyre bruto, sipas kategorive të rajonit gjeografik më 31 dhjetor 2018 dhe 2017. Banka ka ndarë ekspozimet ndaj rajoneve bazuar në vendin e banimit të palëve të saj.

5. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(a) Risku i kredisë (vazhdim)

(iii) Përqëndrimi i riskut kreditor (vazhdim)

	2018			2017		
	Shtetet OECD	Kosova	Gjithsej	Shtetet OECD	Kosova	Gjithsej
Pasuritë						
Balancat me Bankat Qendrore	27,668	40,597	68,265	15,682	47,737	63,419
Kreditë dhe paradhëniet për banka	35,206	-	35,206	63,986	-	63,986
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	-	493,094	493,094	-	482,641	482,641
Investimet në letrat me vlerë të matura në VDPHTGJ (2017: aktivet financiare në dispozicion për shitje)	62,422	22,183	84,605	83,019	23,160	106,179
Pasuritë tjera financiare	-	3,252	3,252	-	8,078	8,078
Gjithsej pasuritë	125,296	559,126	684,422	162,687	561,616	724,303
Detyrimet						
Detyrimet ndaj bankave tjera	99	379	478	99	161	260
Detyrimet ndaj klientëve	42,360	597,007	639,367	48,656	624,815	673,471
Huamarrjet	10,034	0	10,034	10,034	0	10,034
Borxhi i varur	7,644	0	7,644	7,644	0	7,644
Detyrimet tjera financiare	-	764	764	0	1,218	1,218
Gjithsej detyrimet	60,137	598,150	658,287	66,433	626,194	692,627

Statusi ligjor

	2018			2017		
	Privat	Biznese	Gjithsej	Privat	Biznese	Gjithsej
Pasuritë						
Balancat me Bankat Qendrore	-	68,266	68,266	-	63,419	63,419
Kreditë dhe paradhëniet për banka	-	35,760	35,760	-	63,986	63,986
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	118,242	374,852	493,094	134,691	347,950	482,641
Investimet në letrat me vlerë të matura në VDPHTGJ (2017: aktivet financiare në dispozicion për shitje)	-	84,605	84,605	-	106,179	106,179
Pasuritë tjera financiare	-	3,252	3,252	-	8,078	8,078
Gjithsej pasuritë	118,242	566,735	684,977	134,691	589,612	724,303
Liabilities						
Detyrimet ndaj bankave tjera	-	478	478	-	260	260
Detyrimet ndaj klientëve	452,524	186,843	639,367	512,051	161,420	673,471
Huamarrjet	-	10,034	10,034	-	10,034	10,034
Borxhi i varur	-	7,644	7,644	-	7,644	7,644
Detyrimet tjera financiare	-	764	764	-	1,218	1,218
Gjithsej detyrimet	452,524	200,406	658,287	512,051	180,743	692,627

(b) Risku i tregut

Risku i tregut është risku që ndryshimet në çmimet e tregut, të tilla si normat e valutave të huaja, normat e interesit, çmimet e kapitalit dhe diferencat e kredisë (që nuk lidhen me ndryshimet në pozicionin e kreditorit / emetuesit) do të ndikojnë në të ardhurat e Bankës ose në vlerën e zotërimeve të saj të instrumenteve financiare. Qëllimi i menaxhimit të riskut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin në rrezik.

(i) Risku i valutës së huaj

Risku i valutës është risku që vlera e një instrumenti financiar do të luhet për shkak të ndryshimeve në kursin e këmbimit valutor. Banka synon të mos përfitojë nga ndonjë transaksion spekulativ, ajo përpjet të mbajë pozicionin e saj të hapur ndaj valutave të huaja në afërsi të zeros gjatë gjithë kohës. Kufijtë e pozicionit të hapur të valutës dhe kapaciteti për marrjen e riskut për Bankën përcaktohen nga politikat përkatëse, të cilat miratohen

nga Bordi i Drejtorëve dhe shqyrtohen nga Funkzioni i Monitorimit të Riskut. Kufijtë e rregullatorit në çdo kohë respektohen nga Banka.

Njësia e Thesarit vlerëson zhvillimet e kursit të këmbimit në lidhje me të gjitha pozicionet valutore materiale. Ndryshimet e mëdha në strukturën e pasurive dhe detyrimeve të shprehura në valutë të huaj dhe impakti i tyre rishikohen para se të realizohen tregtime nga departamenti i zyrës së thesarit të bankës.

Njësia e Thesarit gjithashtu vëzhgon tregun financiar dhe informon Funkzionin e Monitorimit të Riskut rregullisht dhe në rast të zhvillimeve të rëndësishme që mund të ndikojnë në gjendjen e riskut të valutës së Bankës.

Edhe pse Banka synon të mbajë pozicionin e saj të valutës sa të jetë e mundur më afër zeros, mund të ketë raste kur Banka ende ndikohet nga paqëndrueshmëria e paparashikuar e kursit të këmbimit. Prandaj, Funkzioni i Monitorimit të Riskut kryen teste të stresit dhe raporton efektet në Fitimin ose Humbjen e Bankës në baza mujore.

Normat zyrtare të këmbimit për valutat kryesore të përdorura në konvertimin e zërave të bilancit të shprehur në monedha të huaja ishin si më poshtë (në EUR): follows (in EUR):

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
1 USD	0.8734	0.8338
1 CHF	0.8874	0.8546
1 GBP	1.1179	1.1271

Tabelat në vijim përmbledhin pasuritë dhe detyrimet financiare të Bankës në valutë të huaj më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, të konvertuara në EUR '000.

5. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i tregut (vazhdim)

(i) Risku i valutës së huaj (vazhdim)

31 dhjetor 2018	EUR	USD	CHF	GBP	Gjithsej
Pasuritë					
Balancat me Bankat Qendrore	117,582	2,112	566	38	120,299
Kreditë dhe paradhëniet për banka	21,510	14,056	128	65	35,760
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	492,569	525	-	-	493,094
Investimet në letrat me vlerë të matura në VDPHTGJ	65,643	18,962	-	-	84,605
Pasuritë tjera financiare	2,668	-	-	-	2,668
Gjithsej pasuritë financiare monetare	699,972	35,655	695	103	736,426
Detyrimet					
Detyrimet ndaj bankave tjera	695	0	1	-	696
Detyrimet ndaj klientëve	603,244	35,557	300	47	639,149
Huamarrjet dhe borxhi i varur	17,678	-	-	-	17,678
Detyrimet tjera financiare	764	-	-	-	764
Gjithsej detyrimet financiare monetare	622,381	35,557	301	47	658,287
Pozicioni financiar bilancor neto	77,591	98	394	56	78,139
Zotimet e kredive	62,273	70	-	-	62,343
Zërat jashtë-bilancor – letrat e kreditit	1,563	-	-	-	1,563
Zërat jashtë-bilancor – garancionet bankare	29,430	873	-	-	30,303
Gjithsej zotimet kreditore	93,266	943	-	-	94,209
31 dhjetor 2017	EUR	USD	CHF	GBP	Total
Pasuritë					
Balancat me Bankat Qendrore	111,638	89	758	5	112,490
Kreditë dhe paradhëniet për banka	49,303	14,305	334	44	63,986
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	482,169	472	-	-	482,641
Investimet në letrat me vlerë të matura në VDPHTGJ	91,147	15,032	-	-	106,179
Pasuritë tjera financiare	7,545	533	-	-	8,078
Gjithsej pasuritë financiare monetare	741,802	30,431	1,092	49	773,374
Detyrimet					
Detyrimet ndaj bankave tjera	259	-	1	-	260
Detyrimet ndaj klientëve	642,005	30,331	1,072	63	673,471
Huamarrjet dhe borxhi i varur	17,678	-	-	-	17,678
Detyrimet tjera financiare	1,207	-	-	11	1,218
Gjithsej detyrimet financiare monetare	661,149	30,331	1,073	74	692,627
Pozicioni financiar bilancor neto	80,653	100	19	(25)	80,747
Zotimet e kredive	62,154	85	-	-	62,239
Zërat jashtë-bilancor – letrat e kreditit	1,838	49	-	-	1,887
Zërat jashtë-bilancor – garancionet bankare	30,431	573	-	-	31,004
Gjithsej zotimet kreditore	94,423	707	-	-	95,130

Tabela më poshtë përmbledh analizën e ndjeshmërisë për riskun e valutës së huaj dhe efektin mbi fitimin ose humbjen dhe kapitalin neto të Bankës, neto nga tatimi:

	Rritja 2018	Rritja 2017	Efekti mbi fitimin ose humbjen dhe kapitalin neto	
			31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
USD	10%	10%	2	2
Të tjera	10%	10%	42	5

(ii) Risku i normës së interesit

Banka është e ekspozuar ndaj risqeve të ndryshme që lidhen me efektet e luhatjeve të normave të interesit të tregut në pozicionin e saj financiar dhe flukset e mjeteve monetare. ProCredit Bank nuk synon të përfitojë fitime nëpërmjet transformimit të maturitetit të tepërt, ose formave të tjera të spekulimeve në tregun e normave të interesit. Përkundrazi, Banka synon të sigurojë që struktura e pasurive dhe detyrimeve të jetë e balancuar në të gjitha maturitetet.

Menaxhimi i riskut të normës së interesit të Bankës është në përputhje me Basel II, duke marrë parasysh që norma e interesit është e ndjeshme vetëm ndaj principalit (vlera nominale); ndryshimet e përllogaritura dhe në vlerën e drejtë konsiderohen si jo të ndjeshme ndaj normës të interesit.

Tabelat e mëposhtme përmbledhin ekspozimin e Bankës ndaj risqeve të normës së interesit. Të përfshira në tabela janë pasuritë dhe detyrimet financiare të Bankës me norma interesi fikse dhe jo-fikse.

Interesi në EUR Hendeku i ndjeshmërisë Më 31 dhjetor 2018	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 Vite	2-5 Vite	Më shumë 5 Vite	Gjithsej interesi i ndjeshëm	Interesi jo i ndjeshëm
Pasuritë								
Paraja e gatshme	-	-	-	-	-	-	-	49,956
Balancat me Bankën Qendrore	31,581	-	-	-	-	-	31,581	36,650
Llogaritë rrjedhëse me bankat	8,788	-	-	-	-	-	8,788	916
Bonot e thesarit dhe letrat me vlerë të tregtueshme	Fikse 50 Variable 10,000	15,100 24,000	1,000 -	13,350 -	1,550 -	200 -	31,250 34,000	184 209
Depozitat me afat në banka	7,152	1,134	2,076	1,250	390	-	12,002	(3)
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	Fikse 33,587 Variable 70,626	89,189 -	100,642 -	86,246 -	96,206 -	13,935 -	419,806 70,626	2,148 -
Pasuritë tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	2,668
Gjithsej pasuritë	161,784	129,423	103,718	100,846	98,146	14,135	608,053	92,728
Detyrimet								
Llogaritë rrjedhëse nga bankat	-	-	-	-	-	-	-	696
Llogaritë rrjedhëse nga klientët	3,846	19,018	22,821	45,643	45,643	-	136,971	408,335
Depozitat nga klientët	3,130	10,542	24,499	12,213	7,363	-	57,747	856
Huamarrjet dhe borxhi i varur	Fikse - Variable -	- 7,500	- -	- -	10,000 -	- -	10,000 7,500	34 s 144
Detyrimet tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	764
Gjithsej detyrimet	6,976	37,060	47,320	57,856	63,006	-	212,218	410,829
Hendeku i ndjeshmërisë NI - pozicioni i hapur	154,808	92,363	56,398	42,990	35,140	14,135	395,835	n/a

5. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(b) Risku i tregut (vazhdim)

(ii) Risku i normës së interesit (vazhdim)

Interesi në EUR Hendeku i ndjeshmërisë Më 31 dhjetor 2017	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 Vite	2-5 Vite	Më shumë 5 Vite	Gjithsej interesi i ndjeshëm	Interesi jo i ndjeshëm
Pasuritë								
Paraja e gatshme	-	-	-	-	-	-	-	48,982
Balancat me Bankën Qendrore	22,692	-	-	-	-	-	22,692	40,727
Llogaritë rrjedhëse me bankat	7,271	-	-	-	-	-	7,271	202
Bonot e thesarit dhe letrat me vlerë të tregtueshme	Fikse 7,000 Variable 15,000	16,000	17,850	3,800	10,400	100	55,150	1,527
Depozitat me afat në banka	17,940	19,348	1,411	2,850	-	-	41,549	659
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	Fikse 27,820 Variable 33,861	90,413	107,098	95,590	108,926	16,772	446,619	1,690
Pasuritë tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	7,545
Gjithsej pasuritë	131,584	125,761	126,359	102,240	119,326	16,872	622,142	101,332
Detyrimet								
Llogaritë rrjedhëse me bankat	-	-	-	-	-	-	-	260
Llogaritë rrjedhëse nga klientët	23,748	15,832	18,999	37,997	61,745	-	158,321	425,431
Depozitat nga klientët	4,824	15,371	23,403	5,088	9,279	39	58,004	1,384
Huamarrjet dhe borxhi i varur	Fikse - Variable -	-	-	-	8,000	2,000	10,000	34
Detyrimet tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	1,218
Gjithsej detyrimet	28,572	31,203	42,402	43,085	79,024	2,039	226,325	428,327
Hendeku i ndjeshmërisë NI - pozicioni i hapur	103,012	94,558	83,957	59,155	40,302	14,833	395,817	n/a

5. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

*(b) Risku i tregut (vazhdim)**(ii) Risku i normës së interesit (vazhdim)*

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në USD Më 31 dhjetor 2018	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 Vite	2-5 Vite	Gjithsej interesi i ndjeshëm	Interesi jo i ndjeshëm
Paraja e gatshme	-	-	-	-	-	-	2,112
Llogaritë rrjedhëse me bankat	6,933	-	-	-	-	6,933	-
Bonot e thesarit dhe letrat me vlerë të tregtueshme	Fikse	8,734	5,240	-	-	13,974	167
	Variable	4,803	-	-	-	4,803	17
Depozitat me afat në banka	1,310	5,240	-	-	-	6,550	573
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	Fikse	429	86	-	-	515	-
Pasuritë tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej pasuritë	13,046	14,403	5,326	0	0	32,775	2,869
Llogaritë rrjedhëse nga klientët	7,264	-	-	-	-	7,264	28,128
Depozitat nga klientët	2	64	100	-	-	165	-
Detyrimet tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej detyrimet	7,266	64	100	-	-	7,429	28,128
Hendeku i ndjeshmërisë NI - pozicioni i hapur	5,780	14,339	5,226	-	-	25,346	n/a

Më 31 dhjetor 2017	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 Vite	2-5 Vite	Gjithsej interesi i ndjeshëm	Interesi jo i ndjeshëm
Paraja e gatshme	-	-	-	-	-	-	89
Llogaritë rrjedhëse me bankat	2,585	-	-	-	-	2,585	-
Bonot e thesarit dhe letrat me vlerë të tregtueshme	Fikse	10,006	5,003	-	-	15,009	23
Depozitat me afat në banka	6,671	5,003	-	-	-	11,673	47
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	Fikse	86	385	-	-	472	-
Pasuritë tjera financiare	-	-	-	-	-	-	533
Gjithsej pasuritë	9,342	15,394	5,003	-	-	29,739	692
Llogaritë rrjedhëse nga klientët	1,182	788	945	1,891	3,073	7,879	22,278
Depozitat nga klientët	2	72	100	-	-	174	-
Detyrimet tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej detyrimet	1,184	860	1,045	1,891	3,073	8,053	22,278
Hendeku i ndjeshmërisë NI - pozicioni i hapur	8,158	14,534	3,958	(1,891)	(3,073)	21,686	n/a

Analiza dhe llogaritjet bëhen për të përcaktuar efektin në lëvizjet e normave të interesit në vlerën ekonomike të kapitalit dhe të kapaciteteve të fitimit të interesit gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe rrjedhimisht për të zbutur risqet që ndikojnë në këto dy parametra. Duke konsideruar strukturat e pasurive dhe detyrimeve në EUR dhe USD më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, si dhe duke supozuar një zhvendosje paralele të normës së interesit për +/- 50bp në pasuritë dhe detyrimet e ndjeshme ndaj normës, është paraqitur më poshtë profili i riskut të normës së interesit të Bankës, ku vlerat negative përfaqësojnë humbjet dhe uljen e kapitalit neto:

Rritja në normën e interesit për 0.5%	Rënia e fitimit të interesit gjatë 3 muajve të ardhshëm		Rënia e fitimit të interesit gjatë vitit të ardhshëm		Ndikimi i Vlerës Ekonomike	
<i>Pasuritë dhe detyrimet në:</i>	2018	2017	2018	2017	2018	2017
EUR	185	128	1,182	987	(1,722)	(2,007)
USD	11	14	91	104	(34)	(19)

(c) Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit është risku që Banka më nuk do të jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e saj të tanishme dhe të ardhshme të pagesave në mënyrë të plotë, ose në kohën e duhur. Prandaj, Banka duhet të mbajë në çdo kohë fonde të mjaftueshme likuide në dispozicion për të përmbushur detyrimet e saj, edhe në rast të rrethanave të mundshme të jashtëzakonshme. Risku i likuiditetit është gjithashtu risku që financimi shtesë nuk mund të merret më, ose mund të merret vetëm me rritjen e normave të interesit të tregut. Kjo mund të shkaktohet nga ndërprerjet e tregut ose uljet e kreditit të cilat mund të shkaktojnë që burimet e caktuara të financimit të mos bëhen të disponueshme. Për të zvogëluar riskun e likuiditetit, Banka diversifikon burimet e financimit dhe menaxhon pasuritë duke marrë masa të likuiditetit, duke ruajtur një gjendje të parasë së gatshme dhe të ekuivalentëve të parasë, mjaftueshëm për të përmbushur thirrjet e detyrimeve të menjëhershme.

Tabela më poshtë paraqet analizën e likuiditetit të maturimeve kontraktuale të mbetura të paskontuara në datën e raportimit të grupuara sipas maturimeve të pritshme të pasurive dhe detyrimeve financiare. Shumat e shpalosura në pjesën e parë të tabelës janë flukse monetare kontraktuale të skontuara, ndërsa Banka menaxhon riskun e pandarë të likuiditetit në një bazë të pritshme, bazuar në hyrjet e pritshme të skontuara të parasë së gatshme dhe daljet e raportuara në pjesën e dytë. Në transformimin e detyrimeve nga kontraktuale në të pritshme, Banka konsideron dy grupe të supozimeve: supozimet e para të cilat rekomandohen nga ProCredit Holding dhe të cilat janë të bazuara në Rregulloren Gjermane të Likuiditetit; dhe supozimet e dyta rrjedhin nga analiza historike e depozitave të klientëve dhe modeli i tyre i tërheqjes.

Banka synon të ruajë hendekun kumulativ të maturimit pozitiv gjatë gjithë kohës. Nëse hendeku kumulativ i maturitetit pritet të jetë negativ, jo pozitiv, Banka e konsideron likuiditetin si një “pozicion të likuiditetit në vëzhgim”.

Shifrat e raportuara në mjetin raportues më poshtë nuk përputhen me pasqyrën e pozicionit financiar, që është për shkak të faktit se përveç pozicioneve bilancore, Banka ka marrë në konsideratë edhe pozicionet jashtë-bilancore. Të gjitha pasuritë dhe detyrimet financiare raportohen në bazë të kohës kur detyrimet (duke përfshirë detyrimet kontigjente nga garancionet e Bankës, letrat e kreditit dhe zotimet e tjera të lidhura me kredinë) bëhen të detyrueshme dhe pasuritë mund të përdoren si burim shlyerjeje (duke përfshirë zërat jashtë-bilancor siç janë zorimet e pashfrytëzuara, parevokueshme dhe të pakuzhtëzuara të kredisë të cilat Banka mund t'i përdorë si burim likuiditeti në çdo kohë pa miratimin paraprak).

Në tabelën e hendekut të likuiditetit të paraqitur më poshtë, përkufizimet e mëposhtme konsiderohen relevante:

- Pasuritë 1 - janë pasuri të cilat nuk kanë një maturim kontraktual dhe / ose mund të konvertohen në para të gatshme shumë shpejt;
- Pasuritë 1-S – janë pasuri që kanë një maturim kontraktual dhe shpërndarja në suaza kohore bazohet në maturitetet e mbetura;
- Detyrimet 1 – janë detyrime të cilat sipas kërkesës janë në përputhje me kontratën; dhe
- Detyrimet 1-S – janë detyrime që kanë një maturim kontraktual dhe shpërndarja në suaza kohore bazohet në maturitetet e mbetura.

5. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(c) Risku i likuiditetit (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2018	Deri në 1 muaj	1 - 3 muaj	3 - 6 muaj	6 - 12 muaj	> 1 vit	Gjithsej
Pasuritë 1						
Paraja e gatshme	52,068	-	-	-	-	52,068
Rezervat me Bankën Qendrore	36,684	-	-	-	-	36,684
Llogaritë rrjedhëse me Bankat Qendrore	31,581	-	-	-	-	31,581
Llogaritë rrjedhëse me bankat	16,892	548	586	2,076	2,196	22,298
Zotimet kreditore të papërdorura	-	-	-	-	-	-
Bonot e thesarit dhe letrat me vlerë të tregtueshme	51	17,816	6,852	6,595	53,291	84,605
Pasuritë 1-S						
Depozitat me afat në banka	8,224	2,642	2,631	-	-	13,497
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	24,392	46,366	60,613	110,485	324,310	566,166
Gjithsej Pasuritë	169,892	67,372	70,682	119,156	379,797	806,899
Detyrimet kontraktuale						
Detyrimet 1						
Detyrimet ndaj bankave (në baza ditore)	352	-	-	-	-	352
Detyrimet ndaj klientëve (në baza ditore)	567,921	-	-	-	-	567,921
Detyrimet kontingjente nga garancionet	31,455	-	-	-	-	31,455
Zotimet kreditore të papërdorura	62,288	-	-	-	-	62,288
Detyrimet 1-S						
Detyrimet ndaj klientëve	3,582	4,989	7,128	23,000	22,222	60,921
Huamarrjet dhe borxhi i varur	-	254	44	353	18,339	18,990
Gjithsej Detyrimet kontraktuale	665,598	5,243	7,172	23,353	40,561	741,927
Hendeku Periodik Kontraktual i Likuiditetit	(495,706)	62,129	63,510	95,803	339,236	64,972
Hendeku Kumulativ Kontraktual i Likuiditetit	(495,706)	(433,577)	(370,067)	(274,264)	64,972	-
Detyrimet e Pritura						
Detyrimet 1						
Detyrimet ndaj bankave (në baza ditore)	191	-	-	-	-	191
Detyrimet ndaj klientëve (në baza ditore)	41,695	20,120	30,539	52,420	424,960	569,734
Detyrimet kontingjente nga garancionet	-	-	-	-	-	-
Zotimet kreditore të papërdorura	1,485	-	-	-	-	1,485
Detyrimet ndaj bankave (në baza ditore)	6,215	-	-	-	-	6,215
Detyrimet 1-S						
Detyrimet ndaj klientëve	3,582	4,989	7,128	23,000	22,222	60,921
Huamarrjet dhe borxhi i varur	-	254	44	353	18,339	18,990
Gjithsej Detyrimet e Pritura	53,168	25,363	37,711	75,773	465,521	657,536
Hendeku Periodik i Pritshëm i Likuiditetit	116,724	42,009	32,971	43,383	(85,724)	149,363
Hendeku Kumulativ i Pritshëm i Likuiditetit	116,724	158,733	191,704	235,087	149,363	-

5. Menaxhimi i riskut financiar (vazhdim)

(c) Risku i likuiditetit (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2017	Deri në 1 muaj	1 - 3 muaj	3 - 6 muaj	6 - 12 muaj	> 1 vit	Gjithsej
Pasuritë 1						
Paraja e gatshme	49,071	-	-	-	-	49,071
Rezervat me Bankën Qendrore	40,727	-	-	-	-	40,727
Llogaritë rrjedhëse me Bankën Qendrore	22,692	-	-	-	-	22,692
Llogaritë rrjedhëse me bankat	10,059	-	-	-	-	10,059
Zotimet kreditore të papërdorura	-	-	-	-	-	-
Bonot e thesarit dhe letrat me vlerë të tregtueshme	7,326	15,598	10,460	23,535	49,769	106,688
Pasuritë 1-S						
Depozitat me afat në banka	24,627	16,999	7,350	2,811	2,685	54,472
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	28,547	41,146	61,577	114,492	304,462	550,224
Gjithsej Pasuritë	183,049	73,743	79,387	140,838	356,916	833,933
Detyrimet kontraktuale						
Detyrimet 1						
Detyrimet ndaj bankave (në baza ditore)	582	-	-	-	-	582
Detyrimet ndaj klientëve (në baza ditore)	603,697	-	-	-	-	603,697
Detyrimet kontingjente nga garancionet	32,891	-	-	-	-	32,891
Zotimet kreditore të papërdorura	62,839	-	-	-	-	62,839
Detyrimet 1-S						
Detyrimet ndaj klientëve	5,233	7,051	10,738	26,077	20,721	69,820
Huamarrjet dhe borxhi i varur	-	263	-	397	21,673	22,333
Gjithsej Detyrimet kontraktuale	705,242	7,314	10,738	26,474	42,394	792,162
Hendeku Periodik Kontraktual i Likuiditetit	(522,193)	66,429	68,649	114,364	314,522	41,771
Hendeku Kumulativ Kontraktual i Likuiditetit	(522,193)	(455,764)	(387,115)	(272,751)	41,771	-
Detyrimet e Pritura						
Detyrimet 1						
Detyrimet ndaj bankave (në baza ditore)	291	-	-	-	-	291
Detyrimet ndaj klientëve (në baza ditore)	42,198	13,233	19,561	34,874	493,831	603,697
Detyrimet kontingjente nga garancionet	1,645	-	-	-	-	1,645
Zotimet kreditore të papërdorura	6,284	-	-	-	-	6,284
Detyrimet 1-S						
Detyrimet tëve	5,233	7,051	10,738	26,077	20,721	69,820
Huamarrjet dhe borxhi i varur	-	263	-	397	21,673	22,333
Gjithsej Detyrimet e Pritura	55,651	20,547	30,299	61,348	536,225	704,070
Hendeku Periodik i Pritshëm i Likuiditetit	127,398	53,196	49,088	79,490	(179,309)	129,863
Hendeku Kumulativ i Pritshëm i Likuiditetit	127,398	180,594	229,682	309,172	129,863	-

Për qëllime likuiditeti, Banka klasifikon depozitat e afatizuara dhe të kursimit sipas afatit dhe maturimit brenda një muaji. Si rezultat, hendeku kontraktual i likuiditetit deri në dymbëdhjetë muaj është rritur. Megjithatë, mundësia që sasi të mëdha të depozitave të klientëve të largohen nga Banka është shumë e vogël. Prandaj, Banka nuk e konsideron hendekun e likuiditetit në afat të shkurtër. Ajo përqendrohet më shumë në hendekun e pritshëm të likuiditetit i cili paraqet një skenar më të mundshëm. Banka mban një portfolio të pasurive financiare shumë të tregtueshme (pasuritë financiare në dispozicion për shitje) që lehtë mund të likuidohen si mbrojtje nga çdo ndërprerje e paparashikuar në rrjedhës e parasë. Menaxhmenti i Bankës është duke monitoruar raportet e likuiditetit ndaj kërkesave të brendshme dhe rregullative në baza ditore, javore dhe mujore. Si rezultat, Menaxhmenti beson se Banka nuk ka hendek afatshkurtër të likuiditetit.

(d) Menaxhimi i kapitalit

Objektivat e Bankës gjatë menaxhimit të kapitalit janë: (i) të jetë në përputhje me kërkesat e kapitalit të përcaktuara nga Banka Qendrore e Kosovës (BQK); (ii) për të ruajtur aftësinë e Bankës për të vazhduar sipas parimit të vijmësisë së biznesit në mënyrë që të vazhdojë të ofrojë kthime për aksionarët dhe përfitime për palët e tjera të interesuara dhe (iii) të mbajë një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e biznesit të saj.

Mjaftueshmëria e kapitalit dhe përdorimi i kapitalit rregullator monitorohen çdo muaj nga menaxhmenti i Bankës, duke përdorur teknika të bazuara në udhëzimet e BQK-së. Informacioni i kërkuar i ofrohet BQK-së në baza tremujore.

Pasuritë me risk të ponderuar maten me anë të një hierarkie prej pesë ponderimeve të riskut të klasifikuara sipas natyrës dhe pasqyrojnë një vlerësim riskut të kredisë, tregut dhe risqeve të tjera që lidhen me secilën pasuri dhe ekspozim jashtë bilancit, me disa përshtatje që pasqyrojnë natyrën e kushtëzuar të disa humbjeve të mundshme.

BQK-ja kërkon që Banka të mbajë nivelin minimal të kapitalit rregullator prej 7,000 mijë euro, për të ruajtur një raport të kapitalit të klasës I ndaj pasurisë me risk të ponderuar ("Raporti i Baselit") në ose mbi minimumin prej 8% (Aktual 2018: 15.72%), dhe për të ruajtur një kapital rregullator të përgjithshëm të klasës II, ndaj pasurive me risk të ponderuar nën ose mbi minimumin prej 12% (Aktuale 2018 18.17%). Prandaj, bazuar në raportet përkatëse, Banka ishte në përputhje me kërkesat e mjaftueshmërisë së kapitalit në datat e raportimit, më 31 dhjetor 2018 dhe 2017.

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, raportet e mjaftueshmërisë së kapitalit të Bankës të matura në përputhje me rregullat e BQK-së janë si më poshtë:

	2018	2017
Kapitali i Klasës 1		
Kapitali aksionar dhe primi i aksioneve	65,550	65,550
Rezervat	511	511
Fitimi i mbajtur [1]	28,285	30,602
Minus: pasuritë e paprekshme	(33)	(83)
Minus: Kreditë për personat e lidhur me bankën	(3,521)	(3,835)
Minus: pasuritë tatimore të shtyera	(32)	-
Gjithsej kapitali i kualifikueshëm në klasën 1	90,760	92,745
Kapitali i Klasës 2		
Detyrimi i varur	7,500	7,500
Provizionet për humbje të kredive (kufizuar Në 1.25% të RWA)	6,601	6,624
Gjithsej kapitali i kualifikueshëm në klasën 2	14,101	14,124
Gjithsej kapitali rregullator	104,861	106,870
Pasuritë me risk të ponderuar		
Zërat bilancor	508,333	509,878
Zërat jashtë bilancor	19,773	20,024
Risku Operacional	49,092	51,062
Gjithsej pasuritë me risk të ponderuar	577,198	580,964
Raporti i mjaftueshmërisë së Kapitali të Klasës I	15.72%	15.96%
Raporti i mjaftueshmërisë së Kapitali të Klasës II	18.17%	18.40%

(e) Kapaciteti i mbajtjes së riskut

Përveç raporteve të kapitalit rregullator, Banka vlerëson mjaftueshmërinë e saj të kapitalit duke përdorur konceptin e aftësisë mbajtëse të riskut për të pasqyruar profilin specifik të riskut të Bankës, përkatësisht duke krahasuar humbjet e mundshme që rrjedhin nga operimi i saj me kapacitetin e Bankës për të përballuar humbje të tilla. Konceptet e mëposhtme janë përdorur për të llogaritur humbjet e mundshme në kategoritë e ndryshme të riskut:

- Risku i kredisë (klientët): Bazuar në një analizë migrimi të përditësuar rregullisht në portfolion e kredisë, llogaritë shkalla historike e humbjeve dhe shpërndarja e tyre statistikore. Normat historike të humbjeve në kategori të ndryshme të ditëvonesave (me një nivel besueshmërie prej 95%) aplikohen në portfolion e kredisë për të llogaritur humbjet e mundshme të kredisë
- Risku i palës tjetër: Llogaritja e humbjeve të mundshme për shkak të riskut të palës tjetër bazohet në probabilitetin e dështimit që rrjedh nga vlerësimi përkatës ndërkombëtar i palës ose vendit përkatës të veprimtarisë (pas rregullimit).
- Risku i tregut: Ndërsa luhatjet historike të valutës analizohen statistikisht dhe variacioni më i lartë (niveli i besueshmërisë 99%) zbatohet për pozicionet aktuale të valutës, risku i normës së interesit llogaritet duke përcaktuar ndikimin e vlerës ekonomike të një goditje standarde të normës së interesit për EUR / USD (2 pikë përqindjeje, goditja e normës së interesit Basel) dhe nivelet më të larta (historike) të goditjes për valutat e tjera.
- Risku operacional: Për të llogaritur vlerën përkatëse përdoret qasja standarde e Basel II.

Banka tregoi një nivel modest të shfrytëzimit të RATCR më 31 dhjetor 2018. Përdorimi i limitit të riskut të palëve tjera dhe të tregut është përsëri i ulët, duke reflektuar qasjen e menaxhimit të rrezikshëm që udhëzon operacionet e thesarit të Bankës. Kapitali ekonomik i kërkuar për të mbuluar riskun operacional llogaritet sipas qasjes standarde të Basel II. Të dhënat e grumbulluara gjatë vitit 2018 në Databazën e Ngjarjes së Riskut (RED), që kap të dhënat e ngjarjeve të riskut në një shkallë bankare të gjerë në grup, tregojnë një nivel të ulët të riskut operacional. Të gjitha risqet e kombinuara, të kuantifikuara sipas metodave të përcaktuara nga politikat e Bankës, janë nën kufirin prej 60% të totalit të kapacitetit mbajtës të riskut të Bankës.

6. VLERA E DREJTË E INSTRUMENTEVE FINANCIARE

Vlera e drejtë e pasurive financiare dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregjet aktive bazohen në çmimet e kuotuar të tregut ose në kuotat e çmimeve të tregtarëve. Për të gjitha instrumentet e tjera financiare, Banka përcakton vlerat e drejta duke përdorur teknika të tjera të vlerësimit. Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë pak transparencë të çmimeve, vlera e drejtë

është më pak objektive dhe kërkon shkallë të ndryshme të gjykimit në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve të çmimeve dhe risqeve të tjera që ndikojnë në instrumentin specifik.

a. Modelet e vlerësimit

Banka mat vlerat e drejta duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të vlerës së drejtë, e cila reflekton rëndësinë e inputeve të përdorura në kryerjen e matjeve.

Niveli 1: inputet që janë çmimeve të tregut të kuotuar (të pa rregulluara) në tregjet aktive për pasuritë ose detyrimet identike të cilave njësi ekonomike mund t'u qaset në datën e matjes.

Niveli 2: Inpute të ndryshme nga çmimet e kuotuar të përfshira në Nivelin 1 që janë të vëzhgueshme për pasurinë ose detyrimin qoftë në mënyrë direkte (si çmime) ose indirekte (dmth përfituar nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuar duke përdorur: çmimet e tregut të kuotuar në tregjet aktive për instrumente të ngjashme; çmimet e kuotuar për instrumente identike ose të ngjashme në tregje që konsiderohen më pak se aktive; ose teknika të tjera të vlerësimit në të cilat të gjitha inputet e rëndësishme janë direkt ose indirekt të vëzhgueshme nga të dhënat e tregut.

Niveli 3: inputet që nuk janë të vëzhgueshme për pasurinë ose detyrimin. Kjo kategori përfshin të gjitha instrumentet për të cilat teknikat e vlerësimit përfshijnë inpute që nuk janë të bazuara në të dhënat e vëzhgueshme dhe inputet që nuk janë të vëzhgueshme kanë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumente që vlerësohen në bazë të çmimeve të kuotuar për instrumente të ngjashme për të cilat kërkohen rregullime ose supozime të konsiderueshme të pakërkua për të pasqyruar ndryshimet midis instrumenteve.

Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e flukseve të mjeteve monetare të skontuara, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ekzistojnë çmimet e vëzhgueshme të tregut dhe modelet e tjera të vlerësimit.

Supozimet dhe inputet e përdorura në teknikat e vlerësimit përfshijnë normat e interesit pa risk dhe normat bazë, përhapjet e kredisë dhe primet e tjera të përdorura në vlerësimin e normave të skontimit, çmimet e bonove dhe të kapitalit, kurset e këmbimit valutor, çmimet e kapitalit dhe çmimet e indeksit të kapitalit si dhe volatilitetet e pritshme të çmimeve dhe korrelacionet. Qëllimi i teknikave të vlerësimit është të arrijë një matje të vlerës së drejtë që pasqyron çmimin që do të merret për të shitur pasurinë ose që do të paguhet për të transferuar detyrimin në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Banka përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumenteve financiare të zakonshme dhe më të thjeshta, siç janë këmbimet e normave të interesit dhe të valutës, të cilat përdorin vetëm të dhënat e tregut të vëzhgueshme dhe kërkojnë vlerësim dhe gjykim të pakët të menaxhmentit. Çmimet e vëzhgueshme ose inputet e modelit zakonisht janë të disponueshme në treg për letrat me vlerë të listuara të borxhit dhe kapitalit. Disponueshmëria e çmimeve të tregut të vëzhgueshme dhe inputeve të modeleve zvogëlon nevojën për gjykimin dhe vlerësimin e menaxhmentit dhe gjithashtu zvogëlon pasigurinë e lidhur me përcaktimin e vlerave të drejta. Disponueshmëria e çmimeve dhe inputeve të tregut të vëzhgueshme ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është e prirur për ndryshime në bazë të ngjarjeve specifike dhe kushteve të përgjithshme në tregjet financiare.

Vlerësimet e vlerës së drejtë të marra nga modelet janë përshtatur për çdo faktorë tjetër, të tillë si risku i likuiditetit ose pasiguritë e modelit, deri në masën që Banka beson se një palë e tretë pjesëmarrëse në treg do t'i merrte parasysh në çmimin e një transaksioni. Vlera e drejtë reflekton riskun e kredisë të instrumentit dhe përfshin rregullime për të marrë parasysh riskun e kredisë të njësisë ekonomike të Bankës dhe të palës tjetër aty ku është e përshtatshme.

Inputet dhe vlerat e modeleve kalibrohen kundrejt të dhënave historike dhe parashikimeve të publikuara si dhe, aty ku është e mundur, kundër transaksioneve të vëzhgueshme aktuale ose të fundit në instrumente të ndryshme dhe kundër kuotave të ndërmjetësit. Ky proces i kalibrimit është në thelb subjektiv dhe jep rangimet e inputeve të mundshme dhe vlerësimeve të vlerës së drejtë, si dhe gjykimi i menaxhmentit është i nevojshëm për të zgjedhur pikën më të përshtatshme në rang.

b. Instrumentet financiare të matura me vlerën e drejtë

Tabela në vijim analizon instrumentet financiare të matura me vlerën e drejtë në datën e raportimit, sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë në të cilën kategorizohet matja e vlerës së drejtë. Këto vlera njihen në pasqyrën e pozicionit financiar.

	Gjithsej vlera e drejtë	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
31 dhjetor 2018	84,605	62,422	22,183	-
Obligacionet	72,260	62,422	9,838	-
Bonot e Thesarit	12,345	-	12,345	-
31 dhjetor 2017	106,104	82,944	23,160	-
Obligacionet	91,954	82,944	9,010	-
Bonot e Thesarit	14,150	-	14,150	-

c. Instrumentet financiare që nuk maten me vlerën e drejtë për të cilat është shpalosur vlera e drejtë

Tabela e mëposhtme përcakton vlerat e drejta të instrumenteve financiare që nuk maten me vlerën e drejtë dhe i analizon ato sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë në të cilën kategorizohet çdo matje e vlerës së drejtë.

	31 dhjetor 2018			31 dhjetor 2017		
	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3
Pasuritë Financiare						
Kreditë dhe të arkëtueshmet						
Paraja e gatshme dhe balancat me Bankën Qendrore	120,334	120,334	-	112,490	112,490	-
Kreditë dhe paradhëniet për bankat	35,760	35,760	-	63,986	63,986	-
Llogaritë rrjedhëse	21,741	21,741	-	17,007	17,007	-
Depozitat me afat me bankat	13,465	13,465	-	46,979	46,979	-
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	493,094	-	476,632	482,641	-	466,359
Kreditë fikse	492,260	-	475,825	333,806	-	317,357
Kredi bujqësore	9,205	-	8,898	16,565	-	16,190
Kredi biznesi	361,697	-	349,621	224,570	-	213,752
Kredi private	5,425	-	5,244	7,638	-	7,356
Kredi për shtëpi	115,940	-	112,069	85,033	-	80,059
Kredi të tjera	834	-	806	148,835	-	149,002
Pasuritë tjera financiare	3,252	3,252	-	8,078	8,078	-
Detyrimet financiare						
Detyrimet ndaj bankave	478	478	-	260	260	-
Depozitat e klientëve	639,367	581,098	58,076	673,471	614,290	58,991
Llogaritë rrjedhëse	431,527	431,527	-	440,842	440,842	-
Llogaritë e kursimit	144,240	144,240	-	166,103	166,103	-
Depozitat me afat	58,269	-	58,076	59,181	0	58,991
Llogaritë tjera të klientëve	5,332	5,332	-	7,345	7,345	-
Huamarrjet dhe borxhi i varur	17,678	-	17,678	17,678	-	17,678
Huamarrjet	10,034	-	10,034	10,034	-	10,034
Borxhet e varura	7,644	-	7,644	7,644	-	7,644
Detyrime tjera financiare	764	764	-	1,218	1,218	-

Kur është e mundur, vlera e drejtë e kredive dhe paradhënieve bazohet në transaksione të vëzhgueshme të tregut. Aty ku transaksionet e vëzhgueshme të tregut nuk janë në dispozicion atëherë, vlera e drejtë vlerësohet duke përdorur modelin e vlerës së drejtë, siç është teknika e skontimit të flukseve monetare. Inputi në teknikën e vlerësimit përfshin humbjet e pritshme të kreditës përgjatë jetëgjatësisë, normat e interesit dhe normat e parapagimit. Për kreditë e provizionuara të mbështetura me kolateral, vlera e drejtë matet në bazë të vlerës së kolateralit bazë. Për kreditë private dhe kreditë komerciale më të vogla, kreditë homogjene janë grupuar në portfolio me karakteristika të ngjashme.

Vlera e drejtë e depozitave nga bankat dhe klientët vlerësohet duke përdorur teknika të fluksit të mjeteve monetare të skontuar, duke aplikuar normat që ofrohen për depozitat me maturim dhe afate të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme me afat është shuma e pagueshme në datën e raportimit.

Vlera e drejtë e huave dhe e borxhit të varur bazohet në flukset monetare kontraktuale të skontuara, duke marrë parasysh normat e interesit të tregut, të cilat do të ishin të pagueshme nga Banka kur ka nevojë për zëvendësimin e burimeve të vjetra me ato të reja me maturim të barabartë të mbetur.

7. TË HYRAT NETO NGA INTERESI

	2018	2017
Të hyrat nga interesi		
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	31,926	34,656
Kreditë dhe paradhëniet për banka	44	36
Letrat me vlerë të investimit të matura në VDPHTGJ (2017: pasuritë financiare në dispozicion për shitje) pasuritë financiare në dispozicion për shitje	89	64
Të tjera	92	45
Gjithsej të hyrat nga interesi	32,151	34,801
Shpenzimet e interesit		
Detyrimet ndaj klientëve	362	536
Fondet e huazuara	647	649
Të tjera	-	0
Gjithsej shpenzimet e interesit	1,009	1,185
Të hyrat neto nga interesi	31,142	33,616

Të ardhurat nga interesi i kredive dhe avancave të klientëve për vitin e mbyllur, më 31 dhjetor 2018, përfshijnë 1,105 mijë euro (2017: 418 mijë euro) dhe 188 mijë euro (2017: 875 mijë euro) që lidhen me interesin aktual dhe pasuritë financiare të zhvlerësuara dhe efektin kohor të zbritjes së huave dhe avancave të zhvlerësuara tek klientët.

8. TË ARDHURAT NETO NGA TARIFAT DHE KOMISIONET

	2018	2017
Të ardhurat nga tarifatat dhe komisionet		
Transferet e pagesave dhe transaksionet	3,926	4,044
Kartelat e debitit dhe kreditit	3,431	3,785
Tarifatat e mirëmbajtjes së llogarisë	5,414	2,260
Letrat e kreditit dhe garancionet	724	690
Tarifa dhe komisione të tjera	472	583
Gjithsej të ardhurat nga tarifatat dhe komisionet	13,967	11,362
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve		
Ofruesi i IT-së dhe shërbimet e lidhura	1,103	1,257
Tarifatat dhe komisionet për llogaritë bankare	630	610
Tarifa të tjera për bankat	671	1,149
Tarifatat dhe shpenzimet që lidhen me kartelat	373	679
Tarifatat e transaksionit të palëve të treta	2,197	1,429
Tarifa të tjera	199	320
Gjithsej shpenzimet e tarifave dhe komisioneve	5,173	5,444
Të ardhurat neto nga tarifatat dhe komisionet	8,795	5,918

9. SHPENZIMET ADMINISTRATIVE DHE SHPENZIMET TJERA OPERATIVE

	2018	2017
Shpenzimet e personelit (shih më poshtë)	6,955	6,985
Shpenzime të tjera	4,595	2,481
Zhvlërësimi dhe amortizimi (shih shënimet 15 dhe 16)	2,464	2,837
Mirëmbajtja dhe riparimet	2,007	1,686
Shpenzimet për ProCredit Holding dhe Akademitë	1,136	965
Fondi i sigurimit të depozitave	1,112	1,086
Shpenzimet për qira	882	1,412
Shpenzimet e trajnimit	754	893
Tarifat e konsulencës dhe tarifatat ligjore	715	1,106
Shërbimet e sigurimit	705	599
Rojalitetet në softuer	601	571
Shpenzimet e reklamimit dhe promovimit	601	484
Pajisjet e zyrës	488	316
Komunikimi (telefon, lidhje online)	423	510
Komunalitë	327	474
Provizionet për garancionet e dhëna	313	101
Shitjet e pronës dhe pajisjeve	253	445
Transporti (karburant, mirëmbajtje)	196	186
	24,527	23,137

Më 31 dhjetor 2018 Banka kishte 268 punonjës (2017: 393 punonjës).

	2018	2017
Pagat dhe mëditjet	5,558	6,073
Kontributi pensional	282	308
Përfitimet dytësore	120	146
Kompensimet tjera	995	458
	6,955	6,985

10. TATIMI NË FITIM

Shumat e njohura në fitim ose humbje

	2018	2017
Shpenzimet aktuale të tatimit	2,023	2,279
Tatimi i shtyrë (të ardhurat) / shpenzimet	(20)	83
Shpenzimet e tatimit në të ardhura	2,003	2,362

Tatimi mbi fitimin aktual llogaritet në bazë të rregullave të tatimit në fitim të aplikueshme në Kosovë, duke përdorur normat tatimore të miratuara në datën e raportimit. Norma e tatimit në fitimin e korporatave është 10% (2017: 10%).

Shumat e njohura në të Ardhurat Tjera Gjithëpërfshirëse ('ATGJ')

	2018			2017		
	Para tatimit	Përfitimi tatimor	Neto nga tatimi	Para tatimit	Përfitimi tatimor	Neto nga tatimi
Letrat me vlerë të investimit të matura në VDPHTGJ (2017: pasuritë financiare në dispozicion për shitje)	(154)	15	(139)	(38)	3	(35)
Gjithsej (shih shënimin 24)	(154)	15	(139)	(38)	3	(35)

Barazimi i normës efektive të tatimit

Më poshtë është një barazim i tatimit në fitim i llogaritur me normën e aplikueshme tatimore prej 10% (2017: 10%) ndaj shpenzimeve aktuale të tatimit në fitim:

	2018	2017
Fitimi para tatimit	19,402	20,846
Tatimi duke përdorur normën e tatimit të korporatave	1,940	2,085
Të ardhurat e përjashtuara	(70)	(123)
Shpenzimet jo të zbritshme	95	400
	1,965	2,362

Tatimi në fitim i parapaguar më 31 dhjetor 2018 është 1,139 mijë EUR (31 dhjetor 2017: 1,001 mijë EUR).

Lëvizja në balancat tatimore të shtyra

Tatimi i shtyrë llogaritet në bazë të normës së tatimit të miratuar prej 10% (2017: 10%).

	31 dhjetor 2018	Fitimi ose Humbja	ATGJ	Ekuiteti SNRF 9	31 dhjetor 2017	Fitimi ose Humbja	ATGJ	31 dhjetor 2017
Pasuritë tatimore të shtyra								
Interesi i akumuluar nga kreditë	-	-	-	-	-	-	-	-
Investimet në dispozicion për shitje	-	-	-	-	-	-	-	-
Interesi i akumuluar nga depozitat	12	(12)	-	-	24	(28)	-	52
Zhvlerësimi i pronës dhe pajisjeve	-	-	-	-	-	-	-	-
Provisionet për rëniet në vlerë të kredive	216	51	-	165	-	-	-	-
Pasuritë e tjera financiare	12	(28)	-	40	-	-	-	-
	240	11	-	205	24	(28)	-	52
Detyrimet e shtyra tatimore								
Interesi i akumuluar nga kreditë	(120)	15	-	(95)	(39)	7	-	(46)
Investimet në dispozicion për shitje	(3)	-	18	-	(21)	-	4	(25)
Interesi i akumuluar nga depozitat	-	-	-	-	-	-	-	-
Zhvlerësimi i pronës dhe pajisjeve	(71)	32	-	-	(103)	(54)	-	(49)
Provisionet për rëniet në vlerë të kredive	-	-	-	220	(220)	(8)	-	(212)
	(194)	47	18	125	(383)	(55)	4	(332)
Pasuritë/(detyrimet) neto tatimore të shtyra	46	58	18	330	(359)	(83)	4	(280)

11.PARAJA E GATSHME DHE BALANCAT ME BANKAT QENDRORE

	2018	2017
Paraja e gatshme	52,068	49,071
Letrat me vlerë të Qeverisë së Kosovës (me maturitet 3 muaj ose më pak)	-	-
<i>Shumat e mbajtura në BQK</i>		
Llogaritë rrjedhëse	3,878	7,010
Rezerva statutore	36,718	40,727
Gjendja me Deutsche Bundesbank	27,670	15,682
Lejimi për rënie në vlerë	(35)	-
	120,299	112,490

Lëvizja e rënies në vlerë për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, ngarkuar në fitim dhe humbje është si më poshtë:

	2018	2017
Gjendjet hapëse	-	-
Efkti i transferimit në SNRF 9	139	-
Ngarkesa në fitim dhe humbje	(104)	-
Gjendja mbyllëse	35	-

Në përputhje me rregulloren e BQK-së për kërkesat minimale të rezervës, banka duhet të ruajë raportin minimal të rezervës së detyrueshme prej 10 për qind të detyrimeve në vijim me afat maturimi deri në një vit: depozita, huazime dhe letra me vlerë.

Pasuritë me të cilat banka mund t'i plotësojë kërkesat për rezervë janë depozitat e saj me BQK-në dhe pesëdhjetë për qind (50%) të parasë në kupolat e saj. Megjithatë, depozitat në BQK nuk mund të jenë më pak se gjysma e rezervës së detyrueshme minimale të zbatueshme.

Paraja dhe ekuivalentët e parasë më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë paraqitur si më poshtë:

	2018	2017
Paraja e gatshme dhe balancat me Bankat Qendrore	120,299	112,490
Rezerva statutore	(36,684)	(40,727)
Kreditë dhe paradhëniet për banka me maturim fillestar prej 3 muaj ose më pak (shënim 12)	28,270	51,669
	111,885	123,432

12. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR BANKAT

	2018	2017
Llogaritë rrjedhëse	21,742	17,007
Depozitat me afat me bankat	14,020	46,979
Lejimi për rënie në vlerë	(2)	-
	35,760	63,986

Lëvizja e rënies në vlerë për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, ngarkuar në Fitim dhe humbje është si më poshtë:

	2018	2017
Gjendjet hapëse	-	-
Efekti i transferimit në SNRF 9	6	-
Ngarkesa në fitim dhe humbje	(4)	-
Gjendja mbyllëse	2	-

Normat vjetore të interesit për depozitat me afat në banka në fund të periudhës raportuese ishin si më poshtë:

- Depozitat në EURO: prej -0.45% deri 0.00 % p.a. (2017: prej -0.55% deri 0.00 % p.a.); dhe
- Depozitat në USD: prej 1.30% deri 2.89% p.a. (2017: prej 0.00% deri 1.62% p.a.).

13. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTËT

	2018	2017
Kredi për klientët	487,098	465,654
Mbitërheqjet	31,261	39,431
Kartat e kreditit të arkëtueshme	229	484
	518,588	505,569
Lejimi për rënie në vlerë	(25,494)	(22,928)
	493,094	482,641

Lëvizja në provizionin për rënien në vlerë të kredive për klientët për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2018, bazuar në kërkesat e SNRF 9, është si më poshtë:

	Gjendja më 1 janar 2018	Transferet	Rritja/ Zvogëlimi	Ndryshimi në parametrat e modelit të rrezikut	Shkëmbimet e huaja dhe lëvizjet e tjera	Gjendja më 31 dhjetor 2018
Shtylla 1 12 M humbjet e pritshme të kredisë						
Kreditë dhe paradhënjet për klientët	(9,668)	(173)	(1,494)	2,776	-	(8,559)
Shtylla 2 humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetës						
-pa rënie në vlerë kreditore						
Kreditë dhe paradhënjet për klientët	(2,787)	616	200	(1,316)	9	(3,278)
Shtylla 3 humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetës						
-me rënie në vlerë kreditore						
Kreditë dhe paradhënjet për klientët	(13,591)	(443)	1,338	(1,060)	99	(13,657)
Gjithsej	(26,046)	-	44	400	108	(25,494)

	Gjendja më 1 janar 2018	Transferet	Rritja/Zvogëlimi (përfshirë shlyerjet)	Shkëmbimet e huaja dhe lëvizjet e tjera	Gjendja më 31 dhjetor 2018
Shtylla 1 12 M humbjet e pritshme të kredisë					
Kreditë dhe paradhënjet për klientët	470,175	(13,405)	25,398	(306)	481,862
Shtylla 2 humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetës					
-pa rënie në vlerë kreditore					
Kreditë dhe paradhënjet për klientët	14,145	7,063	(3,585)	(141)	17,482
Shtylla 3 humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetës					
-me rënie në vlerë kreditore					
Kreditë dhe paradhënjet për klientët	22,107	6,342	(9,696)	491	19,244
Gjithsej	506,427	-	12,117	44	518,588

	2018			2017		
	Shuma bruto	Lejimi për rënie në vlerë	Shuma neto	Shuma bruto	Lejimi për rënie në vlerë	Shuma neto
Klientët privat:						
Mbitërheqjet	2,004	(232)	1,772	2,216	(243)	1,973
Kartat e kreditit	229	(27)	202	193	(28)	165
Kreditë private	4,088	(117)	3,971	8,064	(222)	7,842
Përmisimet në shtëpi	119,970	(3,716)	116,254	132,191	(7,480)	124,711
Klientët e korporatave:						
Mbitërheqjet	29,254	(1,444)	27,810	37,720	(1,552)	36,169
Deri në 150 mijë Euro	135,726	(13,209)	122,517	147,176	(7,912)	139,264
Mbi 150 mijë Euro	227,317	(6,749)	220,568	178,009	(5,491)	172,517
	518,588	(25,494)	493,094	505,569	(22,928)	482,641

Kualiteti kreditor i kredive dhe paradhënieve ndaj klientëve të cilat nuk janë as në vonesë as të provizionuara paraqiten më poshtë:

31 dhjetor 2018	Private	Biznesi	Gjithsej
Pa vonesa dhe të pa provizionuara			
Kredimarrësit ekzistues me rëndësi	62	39,548	39,610
Kredimarrësit e rinj me rëndësi	-	28,359	28,359
Kredimarrësit të tjerë (më pak se 30 mijë euro)	114,774	342,538	457,312
	114,836	410,445	525,281
31 dhjetor 2017			
Pa vonesa dhe të pa provizionuara			
Kredimarrësit ekzistues me rëndësi	10,882	271,293	282,175
Kredimarrësit e rinj me rëndësi	11,841	46,636	58,477
Kredimarrësit të tjerë (më pak se 30 mijë euro)	109,354	18,454	127,808
	132,077	336,383	468,460

Kredimarrësit me rëndësi i referohet disbursimit të kredive në shuma më të mëdha se 30 mijë euro.

Lëvizjet në lejimin për rënie në vlerë për humbjet e kredive më 31 dhjetor 2018 ishin si në vijim:

	2018			2017		
	Biznesi	Privat	Gjithsej	Biznesi	Privat	Gjithsej
Më 1 janar	17,868	8,273	26,141	14,591	7,911	22,502
Ngarkesa për vitin	(880)	(916)	(1,796)	368	(368)	-
Efekt i kohor i zbritjes	(146)	(42)	(188)	(830)	(45)	(875)
Kreditë e fshira	1,450	(113)	1,337	1,583	(282)	1,301
Më 31 dhjetor	18,292	7,202	25,494	15,712	7,216	22,928

Në ngarkesën për vitin janë të përfshira 13,422 mijë euro të ardhura nga kthimi i provizionit të humbjeve nga kreditë (2017: 10,970 mijë euro), 4,484 mijë euro shuma e rikuperimit të kredive të shlyera (2017: 6,005 mijë euro) dhe shpenzimi i provizionit për humbjet nga kreditë 8,353 mijë euro (2017: 16,976 mijë euro).

Më 31 dhjetor 2018, portfolio i kredive përfshinte kreditë për punonjësit e bankës në shumën prej 674 mijë euro (2017: 728 mijë euro). Këto kredi janë monitoruar nga Banka Qendrore e Kosovës (BQK), që përcakton limite maksimale të lejuara për kredi të tilla në raport me kapitalin rregullator të bankës.

14. LETRAT ME VLERË TË INVESTIMIT TË MATURA NË VDPHTGJ (2017: PASURITË FINANCIARE NË DISPOZICION PËR SHITJE)

	2018	2017
Aksionet në kompanitë e vendosura në vendet e OECD	-	75
Letrat me vlerë të investimit të matura në VDPHTGJ (2017: pasuritë financiare në dispozicion për shitje) Letra me vlerë të borxhit	84,626	106,104
Lejimi për rënie në vlerë	(21)	-
Gjithsej	84,605	106,179

Më 31 dhjetor 2018, letrat me vlerë të investimit të matura në VDPHTGJ në 84,636 euro (2017: pasuritë financiare në dispozicion për shitje 106,179 euro). Ju lutem referohuni te shënimi 2 (j) dhe 6(a) për informacione të mëtejshme.

Lëvizja në rënie në vlerë për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, i ngarkuar në fitim dhe humbje është si vijon:

	2018	2017
Gjendjet hapëse	-	-
Efekti i transferimit në SNRF 9	71	-
Ngarkesa në fitim dhe humbje	(50)	-
Gjendja mbyllëse	21	-

15. PASURITË E PAPERKSHME

	Softuerët
Kostoja	
Më 1 janar 2017	6,508
Shtesat	383
Shlyerjet	-
Më 31 dhjetor 2017	6,891
Shtesat	357
Shlyerjet	-
Më 31 dhjetor 2018	7,248
Amortizimi i akumuluar	
Më 1 janar 2017	6,356
Ngarkesa për vitin	452
Shlyerjet	-
Më 31 dhjetor 2017	6,808
Ngarkesa për vitin	407
Shlyerjet	-
Më 31 dhjetor 2018	7,215
Vlera kontabël neto	
Më 31 dhjetor 2017	83
Më 31 dhjetor 2018	33

16. PRONA DHE PAJISJET

	Toka	Ndërtesat	Pasuritë në ndërtim	Mobilje dhe instalime	Pajisjet elektronike	Përmirësimet në objektet me qira	Gjithsej
Kostoja							
Më 1 janar 2017	4,907	6,238	1,505	562	15,975	2,469	31,656
Shtesat	-	2,894	(1,466)	109	1,673	66	3,276
Transferet	-	-	-	-	-	-	-
Shlyerjet	(450)	-	(28)	(78)	(4,503)	(698)	(5,757)
Më 31 dhjetor 2017	4,457	9,132	11	593	13,145	1,837	29,175
Shtesat	-	26	69	3	661	103	862
Transferet	-	-	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	(3)	(170)	(4,134)	(923)	(5,230)
Më 31 dhjetor 2018	4,457	9,158	77	426	9,672	1,017	24,807
Zhvlerësimi i akumuluar							
Më 1 janar 2017	-	2,683	-	505	11,079	1,012	15,279
Ngarkesa për vitin	-	217	-	86	1,850	233	2,386
Transferet	-	-	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	-	(77)	(4,356)	(361)	(4,794)
Më 31 dhjetor 2017	-	2,900	-	514	8,573	884	12,871
Ngarkesa për vitin	-	218	-	52	1,645	143	2,058
Transferet	-	-	-	-	-	-	-
Shlyerjet	-	-	-	(167)	(3,911)	(546)	(4,624)
Më 31 dhjetor 2018	-	3,118	-	399	6,307	481	10,305
Vlera kontabël neto							
Më 31 dhjetor 2017	4,457	6,232	11	79	4,572	953	16,303
Më 31 dhjetor 2018	4,457	6,040	77	27	3,365	536	14,502

17. PASURITË TJERA FINANCIARE

	2018	2017
Tarifat e përlogaritura të mirëmbajtjes së llogarisë	486	570
Depozitat e letrave me vlerë	-	521
Të arkëtueshmet nga institucionet financiare	961	2,320
Të arkëtueshmet nga klientët (jo lidhur me huadhënien, vetëm tarifat)	1,061	4,455
Pasuritë tjera	220	211
Lejimi i rënies në vlerë	(59)	-
	2,668	8,077

Pasuritë tjera financiare nuk janë as në vonesë as të provizionuara dhe klasifikohen në kategorinë standarde siç përcaktohet nga vlerësimi i riskut të kredisë së Bankës. Të arkëtueshmet nga klientët janë të lidhura me operacionet në para të gatshme.

Lëvizja në provizion për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, i ngarkuar në fitim dhe humbje është si vijon:

	2018	2017
Gjendjet hapëse	-	-
Efekti i transferimit në SNRF 9	183	-
Ngarkesa në fitim dhe humbje	(124)	-
Gjendja mbyllëse	59	-

18. PASURITË TJERA

	2018	2017
Shpenzimet e parapaguara	439	298
Llogaritë e kliringut në fund të vitit	309	567
Inventarët dhe paradhëniet	76	440
Pasuritë e riposeduara	1,014	2,842
	1,838	4,147

Banka ka njohur për herë të parë pasuritë e riposeduara më 31 dhjetor 2017. Kolaterali i riposeduar përfaqëson pasuritë e patundshme të blera nga Banka në shlyerjen e kredive në vonesë. Banka pret shlyerjen e pasurive në të ardhmen e parashikueshme. Banka zakonisht merr pasuri të riposeduara në ankandin e tretë me një vlerë prej 1/3 të vlerësimit të ofruar nga specialistët e vlerësimit të pavarur.

Shuma fillestare e kolateralit të riposeduar është njohur bazuar në vlerën më të ulët më mes të vlerës së drejtë minus kosto e shitjes dhe vlerës kontabël të kredisë në datën e këmbimit. Vlera e pasurive të riposeduara të njohura në 31 dhjetor 2018 është 1,014 mijë EUR (2017: 2,842 mijë).

19. DETYRIMET NDAJ BANKAVE

	2018	2017
Llogaritë rrjedhëse	478	260
	478	260

20. DETYRIMET NDAJ KLIENTËVE

	2018	2017
Llogaritë rrjedhëse	431,527	440,843
Llogaritë e kursimeve	144,192	166,103
Depozitat me afat	58,317	59,180
Llogari të tjera të klientëve	5,331	7,345
	639,367	673,471

Balancat e detyrimeve ndaj klientëve (llogaritë rrjedhëse, të kursimet dhe depozitat me afat) përfshijnë shumën prej 6,429 mijë euro (2017: 5,228 mijë euro) që përfaqëson kolateralin në para të gatshme të marr për kredi, garancione, letra të kreditit dhe urdhërpagesa në emër të klientëve.

Normat vjetore të interesit të publikuara më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 ishin si më poshtë:

	2018	2017
Llogaritë e kursimeve	0.3%	0.01%
Depozitat me afat:		
- Gjashtë muaj	n/a	n/a
- Një vit	0.25%	0.01%
- Dy vite	0.40%	0.01%
- Tre vite	0.50%	0.01%
- Katër vite	n/a	n/a
- Pesë vite	n/a	n/a

21. DETYRIME TJERA FINANCIARE

	2018	2017
Shpenzimet akruale	131	209
Furnizuesit e pagueshëm	486	816
Detyrimet ndaj palëve të lidhura	91	141
Kontributi pensional i pagueshëm në Fondin Pensional të Kosovës	56	52
	764	1,218

22. DETYRIME TJERA

	2018	2017
Provizionet per pushimet e pashfrytëzuara	148	184
Provizionet për rastet gjyqësore	831	1,126
Provizionet për garancionet	847	320
Të tjera	459	1,117
	2,285	2,747

	2018
Gjendja më 1 janar	2,747
Provizionet për rastet ligjore, garancitë dhe të tjera	1,892
Lirimi i provizionit	(2,354)
Gjendja mbyllëse me 31 dhjetor	2,285

23. HUAMARRJET DHE BORXHI I VARUR

	2018	2017
Fondet e huazuara nga Banka Evropiane e Investimeve (EIB)	10,034	10,034
Borxhi i varur nga ProCredit Holding AG & CO.KGaA	7,644	7,644
	17,678	17,678

Përfshirë në depozitat me afat është gjithashtu interesi i përlogaritur i depozitave me afat dhe huave dhe borxheve të varura. Lëvizjet në interes të përlogaritur më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë paraqitur më poshtë:

	2018	2017
Gjendja hapëse	1,223	2,422
Shpenzimet e interesit	1,009	1,185
Interesi i paguar	(1,650)	(2,384)
Gjendja mbyllëse	582	1,223

Bazuar në një marrëveshje me Bankën Evropiane të Investimeve (EIB) të nënshkruar në nëntor 2013, janë marrë 10,000 mijë EUR (2017: 10,000 mijë EUR) dhe sipas marrëveshjes, qëllimi i këtyre fondeve është financimi i projekteve që ndërmerren nga ndërmarrjet e vogla dhe të mesme.

Borxhi i varur prej 7,500 mijë EUR (2017: 7,500 mijë EUR) është marrë nga ProCredit Holding AG & CO.KGaA sipas një marrëveshjeje të lidhur huaje të nënshkruar në shtator 2014. Borxhi i varur prej 7,644 mijë EUR (2017: 7,644 mijë EUR) më 31 dhjetor 2018, përfshin principalin dhe interesat e përlogaritur.

Në bazë të miratimit të dhënë nga Banka Qendrore e Kosovës, borxhi i varur është klasifikuar si capital i klasës II dhe përfshihet në kapitalin rregullator të Bankës.

24. KAPITALI AKSIONAR DHE REZERVAT

Kapitali aksionar Më 31 dhjetor 2018 kapitali aksionar i autorizuar përbëhej nga 12,269,242 aksione të zakonshme (2017: 12,269,242), me një vlerë nominale prej 5 euro secili, ndërsa struktura aksionare ishte si më poshtë:

	Numri i aksioneve	Në EURO	%
ProCredit Holding	12,269,242	61,346,210	100
	12,269,242	61,346,210	100

Të gjitha aksionet e emetuara paguhen plotësisht. Nuk ka kufizime, kushte ose preferenca të lidhura me aksionet e zakonshme.

Primi i aksioneve Primi i aksioneve prej 4,204 mijë EUR (2017: 4,204 mijë EUR) përfaqëson tejkalimin e kontributit të marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara.

Rezerva kontingjente Rezerva kontingjente prej 511 mijë EUR është krijuar në vitin 2000, nëpërmjet ndarjes së fitimeve të mbajtura. Rezerva përfaqëson një provizion kundrejt riskut politik dhe nuk mund të shpërndahet si dividend pa miratimin paraprak nga BQK-ja.

Rezerva e vlerës së drejtë Rezerva e vlerës së drejtë përfshin ndryshimin neto kumulativ në vlerën e drejtë të investimeve në dispozicion për shitje, derisa investimi nuk çregjistrohet ose provizionohet. Lëvizjet në rezervën e vlerës së drejtë paraqiten si në vijim:

	2018	2017
Gjendja më 1 janar	188	223
Rezerva e humbjeve të rivlerësimit për investimet në FPV	72	112
Rezerva e fitimit të rivlerësimit për investimet në FPV	(250)	(150)
Tatim e shtyra në rezervën e vlerës së drejtë	18	3
Lejimi për rënie në vlerë	21	-
Gjendja më 31 dhjetor	49	188

Dividendët e paguar Dividendët në total prej 20,000 mijë EUR ose 1,63 EUR për aksion (2017: 10,000 mijë EUR ose 0,82 EUR për aksion) janë miratuar në qershor dhe i janë paguar aksionarit të vetëm në gusht 2018.

25. TRANSAKSIONET ME PALËT E LIDHURA

ProCredit Group ("Grupi") përbëhet nga banka komerciale të orientuara nga zhvillimi që veprojnë në Evropën Juglindore dhe Lindore dhe në Amerikën e Jugut, si dhe një bankë në Gjermani. Kompania mëmë e Grupit është ProCredit Holding, një njësi ekonomike me bazë në Frankfurt, e cila udhëheq Grupin. Grupi nuk ka një njësi kontrolluese përfundimtare. Në një nivel të konsoliduar, Grupi mbikëqyret nga Autoriteti Mbikëqyrës Gjerman (BaFin) dhe Deutsche Bundesbank. Grupi ProCredit synon të kombinojë ndikimin e lartë të zhvillimit me suksesin komercial për aksionarët e saj.

Gjatë kryerjes së veprimtarisë së saj bankare, Banka ka hyrë në transaksione të ndryshme biznesi me palët e lidhura dhe balancat me aksionarët dhe subjektet e lidhur me 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë si në vijim:

	Marrëdhënia	2018	2017
Pasuritë e arkëtueshme nga:			
Kreditë dhe paradhëniet për bankat e tjera ProCredit		2,941	2,980
Pasuritë financiare të arkëtueshme nga bankat e tjera ProCredit	Subjektet nën kontroll të përbashkët	110	75
Pasuritë financiare të arkëtueshme nga Quipu GmbH		5	20
Pasuritë tjera financiare		17	20
		3,073	3,095
Detyrimet ndaj:			
Detyrimet ndaj bankave të tjera ProCredit		317	208
Detyrimet financiare ndaj bankave të tjera ProCredit	Subjektet nën kontroll të përbashkët	65	117
Detyrimet financiare ndaj Quipu GmbH		142	122
Detyrimet ndaj Quipu GmbH		99	99
Detyrimet ndaj ProCredit Holding AG & Co. KGaA		35	32
Borxhi i varur nga ProCredit Holding AG & Co. KGaA	Kompania mëmë	7,644	7,644
		8,302	8,222

Më 31 dhjetor 2018, Banka kishte një marrëveshje për linjë kreditore me ProCredit Holding me një limit të patërhequr në dispozicion prej 15,000 mijë EUR (2017: 15,000 mijë EUR), me maturitet më 11 mars 2019 (data e maturimit automatikisht do të zgjatet me një vit) për qëllimet e plotësimit të nevojave të përgjithshme të financimit.

	Marrëdhënia	2018	2017
<i>Të hyrat nga:</i>			
Të hyrat nga interesi nga bankat ProCredit	Nën kontroll të	(10)	(13)
Të hyrat tjera nga ProCredit Group	përbashkët	337	183
		327	170
<i>Shpenzimet:</i>			
Kompania mëmë: Shpenzimet e interesit për borxhin e varur		504	506
Kompania mëmë: Shpenzime të tjera administrative	Kompania	1,138	1,456
Kompania mëmë dhe akademitë: Shpenzimet e trajnimit	Mëmë	573	675
Kompania mëmë: Tarifat e zotimeve		714	198
Quipu GmbH: Shërbimet e IT-së	Nën kontroll të	1,662	1,341
Quipu GmbH: Tarifat e përpunimit të kartelave	përbashkët	1,103	1,360
		5,694	5,536
<i>Kompensimi i menaxhimentit kyç:</i>			
Pagat		182	216
Kontributet pensionale afatshkurtra (skema e detyrueshme)		9	11
Tatimi mbi të ardhurat personale		17	20
		208	247

26. ZOTIMET DHE KONTINGJENCAT

	2018	2017
Garancionet, letrat e kreditit dhe zotimet e kredisë		
Zotimet e kredisë (shih detajet më poshtë)	62,343	62,239
Garancionet ndërkombëtare	19,021	17,638
Garancionet lokale	11,282	13,366
Letrat e kreditit	1,152	1,887
Minus: Provizionet e njohura si detyrime	(847)	(320)
	92,951	94,810
Zotimet e kredisë		
Mjetet e pashfrytëzuara të kredit kartelave	2,033	3,059
Limitet e pashfrytëzuara të mbitërheqjes	31,002	31,309
Këstet e pa-disbursuara të kredive	12,235	15,199
Pjesa e pashfrytëzuar e linjave kreditore	17,073	12,672
	62,343	62,239

Garancionet dhe letrat e kreditit të lëshuara në favor të klientëve sigurohen nga kolaterali në para të gatshme, pasuritë e paluajtshme dhe kundër garancionet e marra nga institucionet e tjera financiare.

Zotimet për të zgjeruar kredinë paraqesin zotime kontraktuale për dhënien e kredive dhe kredive qarkulluese. Zotimet në përgjithësi kanë datat fikse të skadimit ose klauzola tjera të ndërprerjes. Meqenëse zotimet mund të skadojnë pa u tërhequr, shumat totale nuk përfaqësojnë domosdoshmërisht kërkesat për para.

Rastet ligjore Në rrjedhën normale të biznesit Banka paraqitet me kërkesa ligjore dhe kontestuese; menaxhmenti i Bankës është i mendimit se nuk do të lindin humbje materiale në lidhje me pretendimet ligjore të pazgjithura më 31 dhjetor 2018, përveç atyre të parashikuara më parë (Shënimi 22).

Zotimet e qirasë operative

Banka ka hyrë në qira komerciale për zyrat e saj. Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, qiraja minimale e ardhshme e Bankës e pagueshme sipas qirasë operative të pa-anulueshme ishte në shumën prej 147 mijë EUR (2017: 211 mijë EUR). Shumica e këtyre zotimeve nuk janë më të gjata se një muaj.

27. NGJARJET PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Nuk ka pasur ngjarje materiale pas datës së raportimit që kërkojnë dhënie informacionesh shpjeguese në pasqyrat financiare.

